

UDKAST

Forslag

til

Lov om ændring af hjemrejseloven, udlændingeloven, lov om knive og blankvåben m.v. og forskellige andre love (Mere intensiv kontrol med udlændinge uden lovligt ophold, forbud mod at føre motorkøretøj for visse udlændinge og udvidelse af anvendelsesområdet for knivloven til at omfatte indkvarteringssteder for udlændinge, m.v.)

§ 1

I hjemrejseloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1014 af 27. august 2024, som ændret ved § 2 i lov nr. 1191 af 8. juni 2021, § 2 i lov nr. 1700 af 30. december 2024 og § 21 i lov nr. 1702 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 1, stk. 1, udgår »eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.,«.

2. Efter § 1 a indsættes:

»§ 1 b. Denne lov finder tilsvarende anvendelse for en udlænding, der overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a, i det omfang udlændingen hører under Hjemrejsestyrelsens kompetence.«.

3. § 8, stk. 2, nr. 5 og nr. 6, ophæves.

4. I § 8, stk. 4, nr. 5, ændres »eller 13,« til: »eller 13, og«, i nr. 6 udgår »og«, og nr. 7 ophæves.

5. I § 11, stk. 1, indsættes efter »udsendelse«: » samt ved modtagelse af en udlænding, som overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a,«.

6. I § 12, stk. 1, ændres »en udlændings« til: »udlændingens«.

7. I § 12, stk. 3, ændres »der« til: »som«.

8. I § 12, stk. 4, ændres »gennemførelse af udrejsen eller udsendelsen« til: »fuldbyrdelse af bestemmelsen om bortfald eller udvisning«.

9. Efter § 13 indsættes før overskriften før § 14:

»Forbud mod at føre motorkøretøj«

»§ 13 a. Følgende udlændinge uden lovligt ophold i Danmark må ikke føre et motorkøretøj:

- 1) En udlænding, der ikke medvirker eller tidligere ikke har medvirket til sin udrejse, jf. § 3, stk. 1.
- 2) En udlænding, der har fået afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, men ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31, eller hvis opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, er bortfaldet, jf. udlændingelovens § 26 c eller § 21 b, stk. 1, men udlændingen ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31.
- 3) En udlænding, der er udvist ved endelig dom efter udlændingelovens §§ 22 eller 23.
- 4) En udlænding, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1.
- 5) En udlænding, der er udvist efter udlændingelovens § 25.«

Stk. 2. En udlænding omfattet af stk. 1 skal på forlangende udlevere et danskudstedt kørekort til Hjemrejsestyrelsen eller politiet.

Stk. 3. Hjemrejsestyrelsen overleverer kørekort udleveret efter stk. 2 til politiet.«

10. I § 16, stk. 5, indsættes som 2. pkt.:

»En udlænding, der ved overførsel her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a har ret til at opholde sig her i landet, kan frihedsberøves efter 1. pkt. for at sikre overdragelse af den pågældende til Udlændingestyrelsen med henblik på den videre behandling af asylsagen i medfør af udlændingeloven.«.

11. Overskriften før § 18 affattes således:

»Beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver samt konfiskation af motorkøretøjer«

12. I § 18, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »en udlænding«: »eller i forbindelse med modtagelse af en udlænding, som overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a«.

13. I § 18 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

UDKAST

»Stk. 2. Endvidere kan aktiver, der kan anvendes til dækning af de i udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt., nævnte udgifter, tages i bevaring på vegne af Udlændingestyrelsen. Ved beslaglæggelse af aktiver finder reglerne i retsplejelovens §§ 509-516 tilsvarende anvendelse, dog således at aktiver af en værdi af indtil 10.000 kr. og aktiver, som har en særlig personlig betydning for den pågældende, ikke tages i bevaring.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

14. Efter § 18 indsættes i *kapitel 9*:

»§ 18 a. Der skal ske konfiskation af et motorkøretøj, hvis ejeren har overtrådt § 13 a, selvom køretøjet ikke er anvendt ved overtrædelsen.

Stk. 2. I øvrigt gælder straffelovens regler om konfiskation.«

15. I § 21, stk. 6, ændres »om beslaglæggelse af genstande efter § 18«: til »efter § 18 kan også«.

16. I § 22, stk. 3, udgår »og 6«.

17. § 22, stk. 7, affattes således:

»Politidirektørens og Hjemrejsestyrelsens afgørelser efter § 18, kan påklages til Udlændingenævnet, såfremt afgørelserne ikke kan indbringes for domstolene.«.

18. I § 23 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Overtrædelse af føreforbuddet efter § 13 a straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

§ 2

I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1009 af 2. september 2024, som ændret bl.a. ved § 10 i lov nr. 1656 af 30. december 2024 og § 1 i lov nr. 1700 af 30. december 2024 og som ændret senest ved nr. 636 af 10. juni 2025, foretages følgende ændringer:

1. I § 9 a, stk. 2, nr. 11, udgår », efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.,«.

2. I § 9 a, stk. 6, 3. pkt., og stk. 30, udgår »efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller«.

UDKAST

3. I § 9 i, stk. 5, 1. pkt., udgår », efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.,«.

4. I § 9 i, stk. 5, 2. pkt., og stk. 8, 3. pkt., udgår »efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller«.

5. I § 46 a, stk. 2, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:

»5) Politidirektørens afgørelser efter § 40, stk. 8 og 9, og Udlændingestyrelsens afgørelser efter § 40, stk. 9, såfremt afgørelserne ikke kan indbringes for domstolene.«.

6. § 48, stk. 3, affattes således:

»Afgørelser efter § 40, stk. 8 og 9, træffes af vedkommende politidirektør. Afgørelser efter § 40, stk. 9, kan endvidere træffes af Udlændingestyrelsen.«.

7. I § 53 a, stk. 1, indsættes efter nr. 8 som nyt nummer:

»9) Bortfald efter § 40, stk. 10.«.

§ 3

I lov om knive og blankvåben m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 939 af 20. juli 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter »offentligt tilgængelige steder,«: »indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5,«.

2. I § 7, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »besiddes«: »på indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5,«.

§ 4

I integrationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1146 af 22. juni 2020, som ændret bl.a. ved § 21 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, § 35 i lov nr. 324 af 16. marts 2022 og senest ved § 45 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 2, stk. 2, nr. 4, indsættes efter »udlændingelovens § 9 e,«: »eller«, og § 2, stk. 2, nr. 5, ophæves.

UDKAST

Nr. 6 bliver herefter nr. 5.

§ 5

I lov nr. 623 af 8. juni 2016 om integrationsgrunduddannelse (igu), som ændret bl.a. ved lov nr. 916 af 21. juni 2022 og senest ved § 10 i lov nr. 630 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 2, *stk. 1, nr. 4*, indsættes efter »udlændingelovens § 9 c, stk. 2,«: »eller«.
2. I § 2, *stk. 1, nr. 5*, ændres »Ukraine, eller« til: »Ukraine.«, og § 2, *stk. 1, nr. 6*, ophæves.

§ 6

I repatrieringsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1021 af 27. august 2024, som ændret ved § 1 i lov nr. 1190 af 8. juni 2021, § 1 i lov nr. 414 af 23. april 2024 og § 25 i lov nr. 1655 af 30. december 2024, foretages følgende ændring:

1. I § 3, *stk. 1, 2. pkt.*, udgår », samt udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v«.

§ 7

I danskuddannelsesloven jf. lovbekendtgørelse nr. 1372 af 22. september 2022, som ændret ved § 2 i lov nr. 686 af 30. december 2024, § 4 i lov nr. 1654 af 30. december 2024 og § 46 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 2 c, *nr. 5*, indsættes efter »udlændingelovens § 9 e,«: »eller«, og § 2 c, *nr. 6*, ophæves.

Nr. 7 bliver herefter nr. 6.

§ 8

I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 145 af 14. februar 2024, som ændret ved § 2 i lov nr. 1355 af 29. november 2023, § 4 i lov nr. 635 af 11. juni 2024, § 3 i lov nr. 688 af 11. juni 2024, § 3 i lov nr. 1659 af 30. december 2024 og § 3 i lov nr. 1662 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:

UDKAST

1. § 15, stk. 5, nr. 4, ophæves.

Nr. 5, 6, 7 og 8 bliver herefter nr. 4, 5, 6 og 7.

2. I § 15, stk. 5, nr. 8, der bliver nr. 7, ændres »nr. 1-7« til: »nr. 1-6«.

§ 9

I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 961 af 16. august 2024, som ændret ved § 1 i lov nr. 2152 af 27. november 2021, § 2 i lov nr. 1659 af 30. december 2024 og § 7 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændringer:

1. § 19, stk. 2, nr. 4, ophæves.

Nr. 5, 6, 7 og 8 bliver herefter nr. 4, 5, 6 og 7.

2. I § 19, stk. 2, nr. 8, der bliver nr. 7, ændres »nr. 1-7« til: »nr. 1-6«.

§ 10

I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 27. august 2024, som ændret senest ved lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 99, stk. 1, nr. 9, ændres »§ 9 e,« til: »§ 9 e, eller«, i nr. 10 ændres »Ukraine, eller« til: »Ukraine.«, og nr. 11 ophæves.

§ 11

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 155 af 11. februar 2025, som ændret ved § 1 i lov nr. 1703 af 30. december 2024, § 1 i lov nr. 407 af 29. april 2025 og § 13 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:

1. I § 181, stk. 1, nr. 9, ændres »§ 9 e« til: »§ 9 e, eller«, og § 181, stk. 1, nr. 10, ophæves.

Nr. 11 bliver herefter nr. 10.

§ 12

UDKAST

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 2026, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 1, 3, 4 og 17, § 2, nr. 1 og 3 og § 4-11, træder i kraft 1. december 2025.

Stk. 3. Lovens § 2, nr. 5, finder ikke anvendelse på afgørelser truffet i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 8, som påklages før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder de hidtil gældende regler i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1009 af 2. september 2024, som ændret senest ved lov nr. 636 af 10. juni 2025, anvendelse.

Stk. 4. Lovens § 2, nr. 7, finder ikke anvendelse på afgørelser, som påklages før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder de hidtil gældende regler i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1009 af 2. september 2024, som ændret senest ved lov nr. 636 af 10. juni 2025, anvendelse.

§ 13

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men §§ 1 og 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. Bestemmelserne kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
2.	Lovforslagets hovedpunkter
2.1.	Mere intensiv kontrol med visse udlændinge uden lovligt ophold
2.1.1.	Gældende ret
2.1.2.	Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
2.1.3.	Den foreslåede ordning
2.2.	Føreforbud for visse udlændinge uden lovligt ophold
2.2.1.	Gældende ret
2.2.1.1.	Førerret og ubetinget frakendelser heraf
2.2.1.2.	Straf for kørsel uden erhvervet førerret og i frakendelsestiden
2.2.1.3.	Konfiskation efter færdselsloven
2.2.1.4.	Konfiskation efter straffeloven
2.2.1.5.	Beslaglæggelse med henblik på konfiskation
2.2.2.	Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
2.2.3.	Den foreslåede ordning
2.2.3.1.	Føreforbud for visse udlændinge uden lovligt ophold
2.2.3.2.	Straf for overtrædelse af føreforbuddet
2.2.3.3.	Konfiskation af motorkøretøjet
2.3.	Udvidelse af anvendelsesområdet for knivloven
2.3.1.	Gældende ret

UDKAST

2.3.1.1.	Besiddelse af knive og blankvåben m.v. på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder
2.3.1.2	Besiddelse af knive og blankvåben m.v. på offentligt tilgængelige steder
2.3.1.3.	Besiddelse af knive og blankvåben m.v. under skærpende omstændigheder
2.3.1.4.	Særligt formildende omstændigheder
2.3.1.5.	Adgang for politiet til at foretage stikprøvekontroller for eksplosivstoffer og våben
2.3.2.	Justitsministeriets overvejelser
2.3.3.	Den foreslåede ordning
2.3.3.1.	Udvidelse af anvendelsesområdet for knivloven
2.3.3.2.	Adgang for politiet til at foretage stikprøvekontroller for eksplosivstoffer og våben
2.3.3.3.	Besiddelse af knive og blankvåben m.v. under skærpende omstændigheder
2.4.	Udvidelse af Hjemrejsestyrelsens kompetence i sager om udlændinge, der overføres til Danmark
2.4.1.	Gældende ret
2.4.1.1.	Hjemrejselovens anvendelsesområde
2.4.1.2.	Foranstaltninger til sikring af en udlændings tilstedeværelse
2.4.1.3.	Beslaglæggelse af dokumenter og genstande i hjemrejseloven
2.4.2.	Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
2.4.3.	Den foreslåede ordning
2.5.	Afgørelseskompetence i sager om beslaglæggelse, optagelse af sager til forhør i retten og bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse
2.5.1.	Gældende ret
2.5.1.1.	Afgørelseskompetence i sager om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver

UDKAST

2.5.1.2.	Afgørelseskompetence i sager om optagelse af sager til forhør i retten og bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse
2.5.2.	Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
2.5.3.	Den foreslåede ordning
2.6.	Prøvelse af sager om optagelse til forhør i retten og beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver
2.6.1.	Gældende ret
2.6.1.1.	Prøvelse af sager om optagelse af sager til forhør i retten i udlændingeloven
2.6.1.2.	Prøvelse af sager om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver i udlændingeloven
2.6.1.3.	Prøvelse af sager om beslaglæggelse af dokumenter og genstande i hjemrejseloven
2.6.1.4.	Udlændingenævnets generelle kompetenceområde
2.6.2.	Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
2.6.3.	Den foreslåede ordning
2.7.	Prøvelse af sager om bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse
2.7.1.	Gældende ret
2.7.1.1.	Klageadgang i sager om bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse
2.7.1.2.	Flygtningenævnets generelle kompetenceområde
2.7.3	Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser
2.7.4.	Den foreslåede ordning
3.	Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser
3.1.	Intensivering af meldepligten
3.2.	Indførelsen af et føreforbud
3.3.	Konfiskation af motorkøretøjet

UDKAST

4.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
5.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
6.	Administrative konsekvenser for borgerne
7.	Klimamæssige konsekvenser
8.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
9.	Forholdet til EU-retten
10.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
11.	Sammenfattende skema

1. Indledning

Udlændinge uden lovligt ophold i Danmark, herunder udvisningsdømte udlændinge og afviste asylansøgere, skal udrejse af Danmark hurtigst muligt. Det er dog ikke alle udlændinge uden lovligt ophold, der kan udsendes fra Danmark med det samme. Det skyldes i nogle tilfælde Danmarks internationale forpligtelser og i andre tilfælde udsendelsesvanskeligheder for visse udlændinge, der nægter at medvirke til deres hjemrejse. Det betyder, at nogle udlændinge uden lovligt ophold i en tid vil befinde sig i Danmark.

De pågældende vil som udgangspunkt blive indkvarteret på et udrejsecenter, herunder Udrejsecenter Kærshovedgård.

Der har i løbet af de seneste år været flere episoder med kriminalitet på de danske udrejsecentre, særligt på Udrejsecenter Kærshovedgård, herunder episoder med besiddelse og brug af våben samt et trafikdrab, hvor en lokal borger omkom i en ulykke, og hvor den narkopåvirkede fører var indkvarteret på udrejsecenteret. Det er helt uacceptabelt, og regeringen er stærkt optaget af at øge sikkerheden og trygheden på og omkring navnlig Udrejsecenter Kærshovedgård.

Det kan desuden konstateres, at de kontrolforpligtelser, som indkvarterede på Udrejsecenter Kærshovedgård som udgangspunkt er pålagt, i meget vidt omfang bliver overtrådt. Således er over halvdelen af de indkvarterede på udrejsecenteret, det vil sige både afviste asylansøgere, kriminelle udviste og

udlændinge på tålt ophold mv., i løbet af en periode på halvandet år blevet anmeldt minimum to gange for overtrædelse af en eller flere af de pålagte kontrolforpligtelser.

Det fremgår af regeringsgrundlaget "*Ansvar for Danmark*", at regeringen i forlængelse af anbefalinger fra myndighederne vil se på mulige nye kontrolredskaber, der kan medvirke til at sikre en bedre håndtering af løsladte terrordømte og radikaliserede personer uden lovligt ophold. Herunder vil regeringen se på mulighederne for at stramme reglerne for brud på opholds- og meldepligten.

Regeringen har på den baggrund besluttet at indføre en række tiltag for udlændinge, der opholder sig ulovligt her i landet, der skal sikre en bedre kontrol med de pågældende, og som skal øge trygheden og sikkerheden på og omkring de danske udrejsecentre. Det er regeringens ønske, at udlændinge uden lovligt ophold, der ikke udrejser i overensstemmelse med deres forpligtelse hertil, i videst muligt omfang skal forhindres i at tage del i det danske samfund, ligesom de pågældende udlændinge skal motiveres til hjemrejse.

Regeringen har på den baggrund først og fremmest besluttet at indføre daglig meldepligt for alle udlændinge uden lovligt ophold, der pålægges kontrolforpligtelser efter hjemrejseloven.

Regeringen vil dernæst forhindre, at udlændinge uden lovligt ophold, der er omfattet af reglerne om pålæg af kontrolforpligtelser efter hjemrejseloven kan køre rundt i landet efter forgodtbefindende i stedet for at rejse ud af landet, som de har pligt til. Regeringen vil derfor indføre forbud mod, at de pågældende fører et motorkøretøj i Danmark. Overtrædelse af forbuddet vil kunne straffes med fængsel og kunne føre til konfiskation af den pågældendes køretøj.

Lovforslaget indeholder derudover en ændring af lov om knive og blankvåben m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 939 af 20. juli 2024 (knivloven).

Med ændringen lægges der op til at udvide anvendelsesområdet for knivloven til at omfatte alle indkvarteringssteder for udlændinge, der drives af Udlændingestyrelsen i henhold til udlændingeloven. Der vil således fremover gælde et forbud mod at bære eller besidde knive og blankvåben m.v. på alle indkvarteringssteder for udlændinge uden et anerkendelsesværdigt formål.

Med ændringen lægges der endvidere op til, at ulovlig besiddelse af kniv på indkvarteringssteder for udlændinge fremover altid skal indgå som en skærpende omstændighed ved strafudmålingen efter knivlovens § 7.

Lovforslaget indeholder endvidere en række ændringer i udlændingeloven, integrationsloven, repatrieringsloven, hjemrejseloven, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om erhvervsuddannelser, danskuddannelsesloven, lov om integrationsuddannelse (igu), dagtilbudsloven og lov om social service som konsekvens af ophævelsen af 1. december 2025 af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. (herefter særloven). Ændringerne skal således ses i lyset af særlovens ophævelse, og at det som følge heraf efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have en opholdstilladelse efter særloven.

Derudover indeholder lovforslaget bl.a. et forslag om at udvide hjemrejse-lovens anvendelsesområde med henblik på at sikre Hjemrejsestyrelsens kompetence over for alle udlændinge, der modtages i Danmark i medfør af Dublinforordningens regler om overførsel af asylansøgere m.v.

Lovforslaget skal endvidere styrke og udvide Hjemrejsestyrelsens og politiets kompetence ved bl.a. at kunne pålægge Dublinoverførte udlændinge visse kontrolforanstaltninger, herunder frihedsberøvelse, mindre indgribende foranstaltninger og muligheden for at beslaglægge dokumenter og genstande. Derudover skal lovforslaget tildele Hjemrejsestyrelsen kompetence til at beslaglægge aktiver.

Lovforslaget indeholder derudover et forslag om, at alene Udlændingestyrelsen skal have kompetence til at træffe afgørelse i sager om bortfald af asylansøgninger i tilfælde af, at en asylansøger udebliver efter at være tilsagt personligt til at møde hos Udlændingestyrelsen uden anmeldt lovligt forfald. Det foreslås i forlængelse heraf, at politiet tildeles kompetence til at træffe afgørelse om at optage sager til forhør i retten.

Lovforslaget indeholder endvidere et forslag om, at kompetencen til at behandle klager over Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og politiets afgørelse om at beslaglægge dokumenter, genstande eller aktiver overføres fra udlændinge- og integrationsministeren til Udlændingenævnet. Udlændingenævnet tildeles endvidere kompetence til at behandle klager over politidirektørens afgørelser om optagelse af sager til forhør i retten.

Lovforslaget indeholder derudover en ændring af klageadgangen i sager om bortfald af en ansøgning om opholdstilladelse indgivet i medfør af udlændingelovens § 7, således at kompetencen til at behandle klager i sagerne overføres fra udlændinge- og integrationsministeren til Flygtningenævnet.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Mere intensiv kontrol med visse udlændinge uden lovligt ophold

2.1.1. Gældende ret

Udlændinge uden lovligt ophold, der ikke udrejser af landet i overensstemmelse med deres forpligtelse hertil, pålægges under visse betingelser en række kontrolforpligtelser for at sikre de pågældendes tilstedeværelse, myndighedernes kendskab til deres tilstedeværelse og for at motivere dem til at udrejse.

Om afviste asylansøgere m.v., som ikke medvirker til udrejsen, fremgår det således af § 12, stk. 1, nr. 4, i hjemrejseloven, at Hjemrejsestyrelsen eller politiet kan, hvis det skønnes hensigtsmæssigt for at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken til udrejse, bestemme, at udlændingen skal give møde på nærmere angivne tidspunkter, hvis udlændingen ikke medvirker til sin udrejse, jf. § 3, stk. 1.

Om udlændinge på tålt ophold fremgår det endvidere af bestemmelsen i § 12, stk. 2, at en udlænding, der har fået afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, men som ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31, eller en udlænding, hvis opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, er bortfaldet, jf. udlændingelovens § 26 c, eller udlændingelovens § 21 b, stk. 1, men som ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31, skal give møde på nærmere angivne tidspunkter med henblik på løbende at sikre, at myndighederne har kendskab til udlændingens opholdssted, medmindre særlige grunde taler derimod.

Om kriminelle udviste udlændinge fremgår det af bestemmelsen i § 12, stk. 3, at en udlænding, der er udvist ved endelig dom efter udlændingelovens §§ 22 eller 23, og som ikke er varetægtsfængslet efter § 14, skal give møde på nærmere angivne tidspunkter med henblik på at sikre en effektiv fuldbyrdelse af bestemmelsen om udvisning, medmindre særlige grunde taler derimod.

Endelig fremgår det af § 12, stk. 4, at en udlænding, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, eller en udlænding, som er udvist efter udlændingelovens § 25, skal give møde på

nærmere angivne tidspunkter med henblik på at sikre en effektiv gennemførelse af udrejsen eller udsendelsen, medmindre særlige grunde taler derimod.

Det er forudsat i bemærkningerne til lovforslaget, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 70, at afviste asylansøgere, der ikke medvirker til deres udrejse, som udgangspunkt pålægges meldepligt tre gange ugentligt.

Det er ligeledes forudsat, at udlændinge, der er udvist ved endelig dom efter udlændingelovens §§ 22 eller 23, og som ikke er varetægtsfængslet efter § 14, udlændinge, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, og udlændinge, der er udvist efter udlændingelovens § 25, som udgangspunkt vil blive pålagt meldepligt tre gange ugentligt, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 71.

For udlændinge på tålt ophold er det forudsat, at de som udgangspunkt vil blive pålagt daglig meldepligt, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 71.

2.1.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Udlændinge- og Integrationsministeriet kan konstatere, at der i vidt omfang sker overtrædelse af kontrolforpligtelserne på tværs af samtlige grupper af udlændinge uden lovligt ophold, som er pålagt kontrolforpligtelser, det vil sige både afviste asylansøgere, der ikke medvirker til udrejsen, udlændinge på tålt ophold og kriminelle udviste udlændinge mv.

En opgørelse fra Hjemrejsestyrelsen viser således bl.a., at mere end 50 pct. af udlændinge indkvarteret på Udrejsecenter Kærshovedgård i perioden fra den 1. januar 2023 til den 31. juli 2024 er blevet anmeldt minimum to gange for overtrædelse af kontrolforpligtelserne.

Samtidig tegner der sig et billede af, at en andel af de indkvarterede foretager uautoriserede ind- og udgange til og fra centeret på de dage, hvor de er pålagt meldepligten eller dagen før. Dette indikerer, at visse af de indkvarterede forsøger at omgå deres pligt til at bo og opholde sig på centeret (opholdspligt) og til at give myndighederne underretning om det, hvis de opholder sig uden for centeret i tidsrummet mellem kl. 23.00 og 6.00 (underretningspligt), ved at aflægge deres meldepligt, og samtidig forlade centeret uden om de autoriserede ud- og indgange. Dermed undgås det, at deres

manglende tilstedeværelse bliver registreret af myndighederne i Adgangs- og Meldepligtssystemet (AMS).

Det nuværende kontrolsystem sikrer således ikke i et tilstrækkeligt omfang, at de pågældende udlændinge faktisk bor og opholder sig på udrejsecentrene. Dette bevirker, at myndighederne ofte ikke har et tilstrækkeligt kendskab til udlændingenes tilstedeværelse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer, at den udbredte manglende overholdelse af kontrolforpligtelserne i sidste ende modarbejder udsendelsesindsatsen. Kontrolforpligtelserne er essentielle værktøjer i myndighedernes arbejde med udsendelsesarbejdet og er helt grundlæggende for myndighedernes kendskab til den pågældendes tilstedeværelse, hvis muligheden for udsendelse skulle opstå. Kontrolforpligtelserne er derudover en vigtig motivationsfremmende foranstaltning i forhold til at fremme udlændingens samarbejde med myndighederne om udrejsen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer derfor, at der er behov for at sikre en bedre kontrol med udlændinge uden lovligt ophold, som ikke udrejser i overensstemmelse med deres forpligtelse hertil.

2.1.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at alle udlændinge uden lovligt ophold, der pålægges kontrolforpligtelser efter hjemrejseloven, fremover som udgangspunkt skal pålægges daglig meldepligt.

Den foreslåede ordning vil medføre, at alle udlændinge uden lovligt ophold, der pålægges kontrolforpligtelser efter hjemrejseloven, som udgangspunkt vil skulle melde sig dagligt til myndighederne med henblik på, at myndighederne har et helt aktuelt kendskab til deres tilstedeværelse.

Der er i øvrigt ikke tilsigtet nogen ændring i reglerne om meldepligt eller praksis for pålæg heraf.

Det betyder, at meldepligten fortsat vil skulle pålægges, så snart det er konstateret, at udlændingen ikke er udrejst. For kriminelle udviste, udlændinge på tålt ophold og udlændinge, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, og udlændinge, der er udvist efter udlændingelovens § 25, vil meldepligten således skulle pålægges, uanset om udlændingen medvirker til sin udrejse. For afviste asylansøgere vil meldepligten kun skulle pålægges, hvis udlændingen ikke medvirker til sin

udrejse, jf. hjemrejselovens § 12, stk. 1, nr. 4. Dette gælder allerede i dag, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 71.

Meldepligten vil i praksis ligeledes fortsat skulle afvikles på indkvarteringsstedet. For så vidt angår udlændinge på tålt ophold, der ikke længere er pålagt opholdspligt, men som fortsat er pålagt meldepligt, vil meldepligten ligeledes i praksis skulle afvikles på et indkvarteringssted eller på en politistation i nærheden af det sted, hvor udlændingen har taget fast ophold.

Meldepligt vil fortsat skulle pålægges, medmindre særlige grunde taler derimod. Det vil således kunne undlades at pålægge en udlænding meldepligt i konkrete tilfælde, hvor udlændingen f.eks. er alvorligt syg, har et handicap eller lignende, og hvor det som følge heraf ikke vil være muligt for den pågældende at opfylde kravet om meldepligt.

Der kan derudover være behov for at give dispensation fra en allerede pålagt meldepligt i konkrete tilfælde. Det kan f.eks. være i en situation, hvor udlændingen er syg og har behov for lægehjælp. I sådanne situationer forudsættes det, at udlændingen så vidt muligt retter henvendelse til Hjemrejsestyrelsen forinden og anmoder om dispensation fra overholdelse af meldepligt med angivelse af en begrundelse herfor. Efterfølgende vil udlændingen blive anmodet om at dokumentere eller sandsynliggøre over for Hjemrejsestyrelsen, at de oplysninger, den pågældende har givet om begrundelsen for den manglende overholdelse af meldepligten, kan lægges til grund, f.eks. ved fremlæggelse af lægeerklæring.

Hjemrejsestyrelsen vil i forbindelse med et pålæg om meldepligt skulle vurdere, om et pålæg rejser spørgsmål i forhold til Danmarks internationale forpligtelser, herunder navnlig artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om ret til respekt for familie- og privatliv.

Den foreslåede skærpede meldepligt må som udgangspunkt anses for proportional, idet det – for at sikre de pågældende personers tilstedeværelse med henblik på udsendelse – kan være vanskeligt at pege på mindre indgribende foranstaltninger. Da proportionalitetsbetingelsen løbende skal være opfyldt, kan det dog med tiden blive vanskeligere at begrunde sådanne indgreb, f.eks. hvis det viser sig fortsat at være udsigtsløst at udsende den pågældende.

Hjemrejsestyrelsen vil fortsat skulle kunne godtgøre, at indgrebet i hvert enkelt tilfælde er proportionalt. Heri ligger bl.a., at myndighederne skal kunne fremlægge oplysninger, der viser, at der er et rimeligt grundlag for indgrebet

af hensyn til at sikre de pågældende personers tilstedeværelse med henblik på udsendelse.

Endelig vil overtrædelse af meldepligten fortsat kunne straffes med bøde eller fængsel indtil 4 måneder for afviste asylansøgere m.v., der ikke medvirker. For kriminelle udviste, udlændinge på tålt ophold og udlændinge, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, og udlændinge, der er udvist efter udlændingelovens § 25, vil overtrædelse fortsat kunne straffes med fængsel indtil 2 år og under særligt skærpende omstændigheder med fængsel indtil 4 år.

2.2. Føreforbud for visse udlændinge uden lovligt ophold

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Førerret og ubetinget frakendelse heraf

Det fremgår af færdselslovens § 56, stk. 1, 1. pkt., at motorkøretøj og stor knallert kun må føres af en person, der har erhvervet kørekort.

Ved motorkøretøj forstås efter lovens § 2, nr. 15, motordrevet køretøj, der hovedsageligt er indrettet til selvstændigt at benyttes til personbefordring eller godstransport. Knallert anses dog ikke som motorkøretøj. Motordrevet køretøj, som er indrettet til andet formål, og som er konstrueret til en hastighed af over 40 km i timen, anses ligeledes for motorkøretøj. Motorkøretøjer inddeles i bil og motorcykel.

Efter færdselslovens § 126, stk. 1, skal retten til at føre et køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, ubetinget frakendes føreren af et sådant køretøj i en række forskellige tilfælde, herunder spiritus- og narkokørsel, særlig hensynsløs kørsel, flere samtidige forhold, der kan føre til betinget frakendelse, og lignende.

Ubetinget frakendelse af førerretten sker efter færdselslovens § 128, stk. 1, for et tidsrum af mellem 6 måneder og 10 år, jf. dog stk. 2 og 3. Efter stk. 2 sker ubetinget frakendelse som følge af bl.a. spiritus- eller narkokørsel som udgangspunkt for et tidsrum af minimum 3 år.

Efter færdselslovens § 128, stk. 3, kan førerretten frakendes for bestandigt, hvis føreren under kørslen har begået grove kørselsfejl, kørslen har resulteret i alvorlig personskade, og der foreligger sådanne oplysninger om førerens tidligere færdselslovsovertrædelser, at en frakendelse af førerretten for bestandigt skønnes påkrævet af hensyn til færdselssikkerheden og retshåndhævelsen.

Der er ingen særlige regler om adgangen til at føre motorkøretøjer i udlændingelovgivningen. Det følger heraf, at udlændinge uden lovligt ophold i dag har ret til at føre et motorkøretøj, hvis de er i besiddelse af et gyldigt kørekort, ligesom de er omfattet af de almindelige regler i færdselsloven om straf for kørsel i frakendelsestiden og om konfiskation.

Skønner politiet, at betingelserne for ubetinget frakendelse af førerretten eller retten til at føre lille knallert foreligger, kan politiet efter færdselslovens § 130, stk. 1, midlertidigt inddrage førerretten eller retten til at føre lille knallert. Politiet skal i forbindelse hermed vejlede føreren om prøvelsesretten, jf. stk. 2. Transportministeren fastsætter nærmere regler om politiets inddragelse af førerretten og retten til at føre lille knallert, herunder om foreløbig inddragelse af kørekort og knallertbevis mod udstedelse af midlertidigt kørekort.

Efter færdselslovens § 130, stk. 2, kan den, hvis førerret eller ret til at føre lille knallert midlertidigt er inddraget, forlange inddragelsen prøvet af retten. Retten træffer ved kendelse afgørelse om inddragelsen.

Efter færdselslovens § 130, stk. 3, fradrages det tidsrum, hvori førerretten eller retten til at føre lille knallert har været inddraget, i frakendelsestiden.

2.2.1.2. Straf for kørsel uden erhvervet førerret og i frakendelsestiden

Efter færdselslovens § 117 a, stk. 1, straffes den, som fører motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, til trods for at retten til at være eller blive fører af et sådant køretøj er frakendt den pågældende ubetinget, bøde, jf. dog stk. 2.

Straffen kan efter stk. 2 stige til fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvis føreren 1) findes skyldig i flere tilfælde af kørsel i frakendelsestiden, 2) tidligere er straffet for kørsel i frakendelsestiden eller 3) er frakendt retten til at være eller blive fører af køretøj som nævnt i stk. 1 ubetinget i medfør af § 126, stk. 1, nr. 1, som følge af kørsel med en alkoholkoncentration i blodet under eller efter kørslen over 2,00 promille eller alkoholkoncentration i udåndingsluften under eller efter kørslen over 1,00 mg pr. l luft eller i medfør af § 126, stk. 1, nr. 4, 10 eller 11.

I forhold til bøder efter bestemmelsen i § 117 a, stk. 1, fremgår det af § 117 b, stk. 2, at de udmåles under hensyntagen til den pågældendes indtægtsforhold på gerningstidspunktet. Det samme gælder bøder, der i medfør af straffelovens § 58 idømmes i forbindelse med betinget fængselsstraf fastsat efter § 117, stk. 2, eller § 117 a, stk. 2.

UDKAST

Straffen for kørsel i frakendelsestiden fastsættes med udgangspunkt i følgende skema, der fremgår af bemærkningerne til bestemmelserne i færdselsloven, jf. Folketingstidende 2004-05, (2. samling), tillæg A, side 211:

Kørsel i frakendelsestiden	Straf
1. gang	Bøde (1 måneds nettoløn)
2. gang	10 dages betinget fængsel med vilkår om samfundstjeneste eller alkoholist-behandling samt tillægsbøde
3. gang	20 dages ubetinget fængsel
4. gang	30 dages ubetinget fængsel
5. gang	40 dages ubetinget fængsel
6. gang	50 dages ubetinget fængsel
7. gang	60 dages ubetinget fængsel

Bøden for et førstegangstilfælde af kørsel i frakendelsestiden fastsættes til en måneds nettoløn, dvs. 1.000 kr. pr. 25.000 kr. i årlig bruttoindtægt. Minimumsbøden antages at være 1.500 kr. for personer uden indtægt og 3.000 kr. for en ægtefælle uden væsentlig egen indtægt.

For så vidt angår kørsel uden at have erhvervet eller generhvervet kørekort til bil, motorcykel og stor knallert, straffes det efter færdselslovens § 117 d, stk. 2, med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år. Ved udmåling af bøde for kørsel uden erhvervet førerret tages særligt hensyn til størrelsen af en opnået eller tilsigtet økonomisk fordel. Er overtrædelsen begået under kørsel med et køretøj omfattet af § 43, stk. 1 eller 2 (dvs. bl.a. med bus eller lastbiler, hvis tilladte totalvægt overstiger 3.500 kg), udmåles en skærpet bøde.

Det følger af Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om færdsel, kørsel uden kørekort, pkt. 5.1, at strafpåstande ved kørsel uden at have erhvervet eller generhvervet kørekort er som følger:

Overtrædelse	Sanktionspåstand
1. gang	7.000 kr.
2. gang	8.500 kr.
3. gang	10.500 kr.
4. gang	14.000 kr.
5. gang	7 dages fængsel. Evt. betinget dom med samfundstjeneste.
6. gang	14 dages fængsel

UDKAST

7. gang	20 dages fængsel
8. gang	30 dages fængsel
9. gang	40 dages fængsel
10. gang	50 dages fængsel

For så vidt angår overtrædelse i sjettegangstilfælde og derover har præsidenterne for Vestre Landsret og Østre Landsret ved cirkulæreskrivelse af 1. juli 2008 til byretterne fastsat en række strafpositioner, der som udgangspunkt skal anvendes ved strafudmålingen for én enkelt overtrædelse. De ovenstående takser fra Rigsadvokatmeddelelsen er i overensstemmelse hermed.

2.2.1.3. Konfiskation efter færdselsloven

Færdselslovens regler om konfiskation fremgår af færdselslovens § 133 a i lovens kapitel 18 a. Færdselslovens § 133 a, stk. 1-2, 11-12 og 14, indeholder bestemmelser om konfiskation, der finder anvendelse for alle motordrevne køretøjer, herunder også lille knallert.

Færdselslovens § 133 a, stk. 1, indeholder regler om fakultativ konfiskation, det vil sige tilfælde, hvor der *kan* ske konfiskation. Det følger af bestemmelsen, at der ved grove overtrædelser af færdselsloven, eller hvor føreren flere gange har gjort sig skyldig i overtrædelse af færdselsloven, kan ske konfiskation af det motordrevne køretøj, der er anvendt, hvis det må anses for påkrævet for at forebygge yderligere overtrædelser af færdselsloven. Under tilsvarende betingelser kan der ske konfiskation af et motordrevet køretøj, som ejes af den person, der har foretaget overtrædelser, selv om køretøjet ikke er anvendt ved overtrædelser.

Færdselslovens § 133 a, stk. 2-11 og 14, indeholder regler om obligatorisk konfiskation, det vil sige tilfælde, hvor der som udgangspunkt skal ske konfiskation.

Efter færdselslovens § 133 a, stk. 2, skal der eksempelvis ske obligatorisk konfiskation i førstegangstilfælde af spirituskørsel med en promille på over 2,00 og i tilfælde, hvor ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i de groveste hastighedsovertrædelser eller særlig hensynsløs kørsel.

Færdselslovens § 133 a, stk. 3-6, indeholder regler om obligatorisk konfiskation i en række forskellige gentagelsestilfælde.

Det følger således af § 133 a, stk. 6, nr. 1 og 2, at der bl.a. skal ske obligatorisk konfiskation, hvis ejeren af køretøjet har gjort sig skyldig i kørsel i

frakendelsestiden, og den pågældende to gange tidligere, inden for de seneste 3 år før det nye forhold er begået, har gjort sig skyldig i et sådant forhold.

Det følger af færdselslovens § 133 a, stk. 12, at konfiskation efter stk. 3-11 skal ske, selv om køretøjet ikke er anvendt ved den aktuelle overtrædelse. Bestemmelsen giver således mulighed for at konfiskere et køretøj, som føreren ejer, men som ikke er anvendt ved den aktuelle overtrædelse.

2.2.1.4. Konfiskation efter straffeloven

Straffelovens regler om konfiskation er indeholdt i straffelovens kapitel 9 i §§ 75-77 a. Reglerne hjemler alene fakultativ konfiskation.

De almindelige betingelser for konfiskation af udbytte og genstande fremgår af straffelovens § 75. Efter straffelovens § 75, stk. 1, kan udbyttet ved en strafbar handling eller et hertil svarende beløb helt eller delvist konfiskeres. Bestemmelsen omhandler konfiskation af den økonomiske fordel, som gerningsmanden har opnået ved sin lovovertrædelse.

Straffelovens § 75, stk. 2, omhandler konfiskation af genstande, som har en forbindelse til en strafbar handling. Efter bestemmelsen kan der ske konfiskation af genstande, der har været brugt eller bestemt til at bruges ved en strafbar handling, genstande, der er frembragt ved en strafbar handling, og genstande, med hensyn til hvilke der i øvrigt er begået en strafbar handling, hvis det er påkrævet for at forebygge yderligere lovovertrædelser eller særlige omstændigheder i øvrigt taler herfor.

I medfør af straffelovens § 75, stk. 3 og 4, kan der i stedet for konfiskation af genstande ske værdikonfiskation, dvs. konfiskation af et beløb svarende til genstandens værdi eller dele heraf, eller træffes bestemmelse om foranstaltninger vedrørende genstandene til forebyggelse af yderligere lovovertrædelser.

Straffelovens § 76, stk. 1, 2 og 4, regulerer, hos hvem konfiskation efter straffelovens § 75 kan ske.

Det følger af straffelovens § 76, stk. 1, at konfiskation efter § 75, stk. 1, kan ske hos den, som udbyttet er tilfaldet umiddelbart ved den strafbare handling. Det følger videre af straffelovens § 76, stk. 2, at konfiskation af de i § 75, stk. 2 og 3, nævnte genstande og værdier kan ske hos den, der er ansvarlig for lovovertrædelser, og hos den, på hvis vegne den pågældende har handlet.

Efter straffelovens § 76, stk. 3, bortfalder særligt sikrede rettigheder over genstande, der konfiskeres, kun efter rettens bestemmelse. Særligt sikrede rettigheder i et køretøj berøres dermed som udgangspunkt ikke af konfiskationen, og panterrettigheder, ejendomsforbehold og andre særligt sikrede rettigheder i et køretøj består således fortsat, selv om køretøjet konfiskeres.

Herudover følger det af straffelovens § 76, stk. 4, at hvis en af de i straffelovens § 75, stk. 1 og 2, nævnte personer efter den strafbare handling har foretaget dispositioner over udbytte eller genstande af den i § 75, stk. 2, omhandlede beskaffenhed eller rettigheder herover, kan det overdragne eller dets værdi konfiskeres hos erhververen, såfremt erhververen var bekendt med det overdragnes forbindelse med den strafbare handling, eller erhververen har udvist grov uagtsomhed i denne henseende, eller hvis overdragelsen er sket som gave.

Det følger af straffelovens § 77 a, at genstande og andre formuegoder, herunder penge, som på grund af deres beskaffenhed i forbindelse med andre foreliggende omstændigheder må befrygtes at ville blive brugt ved en strafbar handling, kan konfiskeres, for så vidt det må anses for påkrævet for at forebygge den strafbare handling. Bestemmelsen har således et præventivt sigte.

Konfiskation efter straffelovens § 77 a kan ske, selvom der (endnu) ikke er begået en strafbar handling, og uden hensyn til hvem der er ejer af de konfiskerede genstande, jf. Folketingstidende 2001-02 (2. samling), tillæg A, s. 829.

I praksis er bestemmelsen bl.a. blevet anvendt til konfiskation af et køretøj, som var ejet af en samlever eller i sameje. Der kan bl.a. henvises til Østre Landsrets dom af 6. maj 2011, offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2011, s. 2458, hvor retten fandt grundlag for at konfiskere tiltaltes (føreren) kærestes køretøj. Det fremgår bl.a. af dommens præmisser, at det under hensyn til tiltaltes mange tidligere domme for spirituskørsel, og da det måtte frygtes, at tiltalte fortsat ville anvende sin kærestes køretøj til kørsel, også i spirituspåvirket tilstand, fandtes påkrævet at konfiskere køretøjet for at forebygge yderligere lovovertrædelser, jf. straffelovens § 77 a. Landsretten lagde endvidere vægt på, at kæresten havde overladt køretøjet til tiltalte, uagtet at hun vidste, at han var frakendt førerretten, og at han havde indtaget betydelige mængder alkohol.

Der kan desuden henvises til Vestre Landsrets dom af 10. september 2018, offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen 2019, s. 240, som angik konfiskation som følge af spirituskørsel af et køretøj, som blev anset for ejet i sameje mellem føreren og hendes ægtefælle. Betingelserne for konfiskation efter straffelovens § 77 a fandtes ikke at være opfyldt, idet føreren ikke tidligere havde været straffet for spirituskørsel, og ægtefællen derfor ikke fandtes at burde have forhindret hende i at benytte køretøjet eller have truffet foranstaltninger mod, at hun kørte spirituskørsel.

2.2.1.5. Beslaglæggelse med henblik på konfiskation

I færdselssager benyttes beslaglæggelse inden domsforhandlingen ofte for at undgå, at den pågældende på ny begår overtrædelser af færdselsloven eller søger at afværge konfiskation ved at sælge køretøjet.

Politiets adgang til at foretage beslaglæggelse er reguleret i retsplejelovens kapitel 74.

Beslaglæggelse er en rådighedsberøvelse af bestemte genstande eller en formue og kan, jf. retsplejelovens § 801, stk. 1, foretages til sikring af bevismidler, til sikring af det offentlige krav på sagsomkostninger, konfiskation og bøde, til sikring af forurettedes krav på tilbagelevering eller erstatning, og når tiltalte har unddraget sig sagens videre forfølgning.

Der sondres mellem genstande, som en mistænkt har rådighed over, og gods, som en mistænkt ejer. Betingelserne for beslaglæggelse fremgår af retsplejelovens § 802, stk. 1 og 2. Betingelserne for beslaglæggelse af genstande hos en tredjemand fremgår af retsplejelovens § 803.

Betingelserne for at beslaglægge *genstande*, som en mistænkt har rådighed over, er, at den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og at der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis eller bør konfiskeres, eller ved lovovertrædelsen er fravendt nogen, som kan kræve den tilbage, jf. retsplejelovens § 802, stk. 1. Beslaglæggelse af genstande efter § 802, stk. 1, kan også omfatte effekter uden økonomisk værdi, som kan tjene som bevis.

Betingelserne for at beslaglægge *gods*, som en mistænkt ejer, er, at den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og at beslaglæggelse anses for nødvendig for at sikre det offentlige krav på sagsomkostninger, konfiskationskrav efter straffelovens § 75, stk. 1, 1. pkt., 2. led, og 2. pkt., og stk. 3, og § 76 a, stk.

5, og § 77 a, 2. pkt., bødekrav eller forurettedes krav om erstatning i sagen, jf. retsplejelovens § 802, stk. 2. Beslaglæggelse af gods efter § 802, stk. 2, kan omfatte formueaktiver, idet beslaglæggelsen sker til sikkerhed for pengebeløb.

Beslaglæggelse kan efter retsplejelovens § 803 også finde sted over for tredjemand. Efter § 803, stk. 1, kræver beslaglæggelse af genstande hos en ikke-mistænkt, at det sker som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, hvis der er grund til at antage, at genstanden kan tjene som bevis, bør konfiskeres eller ved lovovertrædelsen er fravendt nogen, som kan kræve den tilbage. Andre formuegoder, herunder penge, som en person, der ikke er mistænkt, har rådighed over, kan beslaglægges som led i efterforskningen af en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, hvis der er grund til at antage, at disse formuegoder bør konfiskeres. Efter bestemmelsen finder retsplejelovens § 189 anvendelse, hvilket betyder, at den pågældende kan blive pålagt tavshedspligt om beslaglæggelsen.

Beslaglæggelsens retsvirkninger er reguleret i retsplejelovens § 807 b og § 807 d.

Afgørelse om beslaglæggelse træffes af retten ved kendelse efter politiets begæring, jf. retsplejelovens § 806, stk. 2. Afgørelsen kan dog i visse tilfælde træffes af politiet, såfremt der meddeles skriftligt samtykke, jf. retsplejeloven § 806, stk. 9. Afgørelsen kan endvidere træffes af politiet, hvis indgrebets øjemed ellers ville forspildes (*periculum in mora*), jf. § 806, stk. 4. Den, hos hvem der beslaglægges, kan efterfølgende kræve, at politiets afgørelse indbringes for retten snarest muligt og senest inden 24 timer. Retten prøver i den forbindelse om betingelserne for beslaglæggelse er opfyldt, samt om *periculum in mora*-situationen har foreligget.

Inden retten træffer afgørelse herom, skal der være givet den, mod hvem indgrebet retter sig, adgang til at udtale sig, og retsplejelovens § 748, stk. 5 og 6, om rettens mulighed for under visse betingelser at udelukke sigtede fra et retsmøde, finder tilsvarende anvendelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 7.

Politiet iværksætter beslaglæggelsen, jf. retsplejelovens § 807, stk. 1. Foretages beslaglæggelse på grundlag af en retskendelse, skal denne på begæring forevises for den, som indgrebet retter sig imod. Foretages beslaglæggelsen efter reglen i § 806, stk. 4, skal politiet vejlede den pågældende om adgangen til at få spørgsmålet indbragt for retten.

Indtil sagens afgørelse kan den mistænkte eller en anden med interesse heri over for retten fremsætte en hel eller delvis begæring om ophævelse af en beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 807 c. Den, der fremsætter anmodning om ophævelse af en beslaglæggelse, skal have adgang til at udtale sig, inden retten træffer kendelse om, hvorvidt afgørelsen om beslaglæggelse skal opheves.

Ifølge retsplejelovens § 805 må beslaglæggelse ikke foretages, såfremt indgrebet står i misforhold til sagens betydning og det tab eller den ulempe, som indgrebet kan antages at medføre. Dette proportionalitetsprincip medfører, at genstande, der er beslaglagt med henblik på at tjene som bevismidler, vil kunne udleveres, når de har tjent deres formål som bevismiddel under sagen.

2.2.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Udlændinge uden lovligt ophold har pligt til at udrejse af landet. Det er regeringens ønske, at udlændinge, der ikke opfylder deres forpligtelse hertil, i videst muligt omfang forhindres i at tage del i det danske samfund, ligesom de pågældende udlændinge skal motiveres til hjemrejse.

Det kan derfor virke stødende for retsfølelsen, når en udlænding uden lovligt ophold, som af myndighederne er blevet pålagt at rejse ud af landet, kan bevare et danskudstedt kørekort og dermed retten til at føre motorkøretøjer. Det gælder ikke mindst, når førerretten misbruges som led i kriminalitet. Der har således været flere episoder med kriminalitet med forbindelse til Udrejsecenter Kærshovedgård i løbet af de seneste år, herunder et trafikuheld ved Nørre Snede den 24. april 2024, hvor en kvinde blev dræbt. Efterfølgende blev en indkvarteret fra Udrejsecenter Kærshovedgård idømt 6 års ubetinget fængsel af Retten i Herning for uagtsomt manddrab under særligt skærpende omstændigheder samt flere tilfælde af forsætlig fareforvoldelse og særlig hensynsløs kørsel. Den pågældende udlænding var påvirket af hash under kørslen. Det medførte, at han kørte frontalt ind i en modkørende bil, hvorefter den kvindelige fører afgik ved døden. Den pågældende har anket dommen til landsretten.

Et danskudstedt kørekort medfører ikke i sig selv nogen rettigheder, men udgør dokumentation for, at den pågældende har erhvervet sig ret til at føre bil. Det kan ikke afvises, at en udlænding uden lovligt ophold, som er indehaver af et danskudstedt kørekort, uretmæssigt kan opnå en række offentlige tilbud ved at anvende dette som et legitimationskort og dermed tage del i det danske samfund. Muligheden for uberettiget at opnå adgang til en række

offentlige tilbud ved anvendelse af et danskudstedt kørekort som legitimation for en udlænding, der opholder sig ulovligt i Danmark, vil dog afhænge af de relevante myndigheders praksis for at foretage kontrol af opholdsstatus på anden vis.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i det samtidigt fremsatte lovforslag om ændring af udlændingeloven, lov om Det Centrale Personregister og forskellige andre love (Afskæring af udlændinge, som befinder sig i Danmark uden lovligt ophold, fra offentlige tilbud m.v.) har stillet forslag om at danne grundlag for, at udlændinges opholdsstatus fremadrettet vil fremgå af CPR, således myndighederne via CPR let kan tilgå oplysninger om, hvorvidt en udlænding opholder sig ulovligt i Danmark eller f.eks. opholder sig i Danmark på baggrund af en opholdstilladelse eller opholdsret.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder derfor, at der bør indføres et forbud mod at føre et motorkøretøj for udlændinge, som ikke udrejser i overensstemmelse med deres forpligtelse hertil, og som er omfattet af reglerne om pålæg af kontrolforpligtelser. Forbuddet skal dels bidrage til at afskære de pågældende fra at tage del i det danske samfund på lige fod med andre, dels forebygge yderligere tilfælde af kriminalitet, hvor der er involveret motorkøretøjer, herunder overtrædelse af kontrolforpligtelserne ved, at den pågældendes færden væk fra det udrejsecenter, hvor vedkommende har pligt til at opholde sig, vanskeliggøres.

Der er lagt vægt på, at det fortsat vil være muligt for de pågældende udlændinge at bevæge sig væk fra det udrejsecenter, de er pålagt opholdspligt på, herunder til fods eller ved brug af andre transportmidler, f.eks. cykel, knallert eller offentlig transport, ligesom de vil kunne transporteres i et motorkøretøj, der føres af f.eks. familie eller venner. Der er i denne sammenhæng også lagt vægt på, at der er mulighed for at få dækket udgifter til transport til visse typer af besøg og andre, nødvendige rejser af Udlændingestyrelsen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder endvidere, at overtrædelse af forbuddet bør straffes på lige fod med kørsel i frakendelsestiden, jf. færdselslovens § 117 a, stk. 1 og 2, da de to overtrædelser vurderes at have sammenlignelig strafværdighed. Der er derudover lagt vægt på, at der vil være tale om et decideret forbud mod at føre et motorkøretøj, som pålægges som en særlig udlændingeretlig foranstaltning med henblik på at tilgodese udlændingeretlige hensyn, herunder til, at den pågældende udrejser af landet og samarbejder med myndighederne herom.

Der vil kunne straffes i sammenstød for overtrædelse af færdselslovens § 117 d, stk. 2, 1. pkt., om kørsel uden kørekort og den foreslåede bestemmelse i hjemrejselovens § 23, stk. 3. Det betyder, at en udlænding, der er omfattet af føreforbuddet, vil kunne straffes for både at have kørt uden kørekort (færdselsloven) og for at have kørt i strid med det foreslåede føreforbud (hjemrejseloven). Det indebærer, at der sker absolut kumulation, jf. færdselslovens § 118 a, stk. 2 og stk. 3, medmindre der foreligger særlige grunde til at fravige dette, jf. stk. 4.

I tillæg hertil vurderer ministeriet, at der bør ske konfiskation af et evt. motorkøretøj, som den pågældende udlænding, der er pålagt føreforbud, ejer, hvis vedkommende gør sig skyldig i overtrædelse af forbuddet.

Obligatorisk konfiskation af køretøjet i førstegangstilfælde må som udgangspunkt anses som en indgribende reaktion. Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer imidlertid, at det vil være en proportional og nødvendig reaktion over for de pågældende. Ministeriet har herved lagt vægt på, at føreforbuddet har til formål at sikre, at udlændinge uden lovligt ophold, som er omfattet af reglerne om pålæg af kontrolforpligtelser, i videst muligt omfang forhindres i at tage del i det danske samfund og at motivere de pågældende til at samarbejde med myndighederne om udrejse. Ved overtrædelse af forbuddet undergraver den pågældende yderligere myndighedernes udsendelsesarbejde.

Færdselslovens regler om frakendelse og inddragelse af førerretten samt om konfiskation bygger på det princip, at inddragelse, frakendelse og konfiskation kun sker på grund af forhold, der siger noget om den enkeltes evne til at kunne bestride sin førerret på betryggende vis. Færdselslovens regler og sanktionssystem bygger med andre ord på færdselsmæssige og miljømæssige hensyn.

Det foreslåede føreforbud har derimod navnlig til formål at forhindre udlændinge uden lovligt ophold i at tage del i samfundet og motivere de pågældende til at samarbejde om udrejsen, og bør på den baggrund indarbejdes i de udlændingeretlige regler som en særlig, udlændingeretlig foranstaltning.

2.2.3. Den foreslåede ordning

2.2.3.1. Føreforbud for visse udlændinge uden lovligt ophold

Det foreslås, at udlændinge, der er omfattet af reglerne om pålæg af kontrolforpligtelser, forbydes at føre et motorkøretøj.

UDKAST

Forbuddet vil omfatte udlændinge uden lovligt ophold, 1) der ikke medvirker eller tidligere ikke har medvirket til deres udrejse, 2) der har fået afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, men ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31, eller udlændingens opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, er bortfaldet, jf. udlændingelovens § 26 c, eller udlændingelovens § 21 b, stk. 1, men udlændingen ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31 (udlændinge på tålt ophold), 3) der er udvist ved endelig dom efter udlændingelovens §§ 22 eller 23, og 4) hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, og 5) udlændinge, der er udvist efter udlændingelovens § 25.

Det bemærkes, at en udlænding, som er underlagt et føreforbud, fordi den pågældende ikke medvirker til sin udrejse, ikke kan generhverve førerretten, såfremt udlændingen begynder at medvirke til sin udrejse.

Dette er dels begrundet i administrative hensyn for Hjemrejsestyrelsen og politiet i forbindelse med håndhævelse af føreforbuddet, dels at de pågældende ved en kontinuerlig medvirken må forventes at opholde sig i relativt kort tid i landet inden udrejse. Hertil kommer, at det fortsat vil være muligt for de pågældende udlændinge at bevæge sig væk fra udrejsecenteret, herunder til fods eller ved brug af andre transportmidler, f.eks. cykel, knallert eller offentlig transport, ligesom de vil kunne transporteres i et motorkøretøj, der føres af f.eks. familie eller venner. Endelig er der lagt vægt på, at der er mulighed for at få dækket udgifter til transport til visse typer af besøg og andre, nødvendige rejser af Udlændingestyrelsen, hvis det er nødvendigt af hensyn til forsørgelsen af udlændingen, og denne ikke har tilstrækkelige midler hertil, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 2.

Ved motorkøretøj forstås i overensstemmelse med færdselslovens § 2, nr. 15, et motordrevet køretøj, der hovedsageligt er indrettet til selvstændigt at benyttes til personbefordring eller godstransport. Knallert anses dog ikke som motorkøretøj. Motordrevet køretøj, som er indrettet til andet formål, og som er konstrueret til en hastighed af over 40 km i timen, anses ligeledes for motorkøretøj. Motorkøretøjer inddeles i bil og motorcykel.

Forbuddet vil indebære, at de pågældende udlændinge ikke må føre et motorkøretøj, og at vedkommende skal aflevere et evt. danskudstedt kørekort til de nævnte køretøjer til Hjemrejsestyrelsen eller til politiet. Hjemrejsestyrelsen vil overlevere et evt. udleveret kørekort til politiet, som destruerer kørekortet.

Føreforbuddet vil gælde generelt for alle udlændinge, der er omfattet af de nævnte persongrupper ovenfor og dermed uafhængigt af, om den pågældende har erhvervet førerret til et motorkøretøj, hvortil der kræves kørekort, eller ej.

Forbud mod at føre motorkøretøjer vil ikke være en selvstændig afgørelse i forvaltningslovens forstand, men en automatisk følge af, at en udlænding enten har mistet eller mister sit lovlige ophold og er omfattet af reglerne om pålæg af kontrolforpligtigelser. Hjemrejsestyrelsens orientering herom vil således ikke være omfattet af forvaltningslovens regler om partshøring, begrundelse og klagevejledning m.v.

Det foreslåede føreforbud vil indebære, at det herefter vil være strafbart for de omfattede udlændinge at føre et motorkøretøj i Danmark. Forbuddet vil gælde fra det tidspunkt, hvor den pågældende bliver omfattet af en af de persongrupper, der er omfattet af forbuddet, det vil sige en udlænding uden lovligt ophold, der ikke medvirker til sin udrejse, en udlænding, der kommer på tålt ophold, en udlænding, der udvises ved endelig dom, en udlænding, hvis opholdstilladelse eller opholdsret bortfalder efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, og en udlænding, er udvises administrativt efter udlændingelovens § 25.

Det bemærkes, at en effektiv håndhævelse af føreforbuddet for visse udlændinge uden lovligt ophold forudsætter tilpasninger af politiets it-understøttelse, hvilket ikke forventes at være implementeret ved lovforslagets ikrafttræden. Indtil de nødvendige it-tilpasninger er gennemført, vil håndhævelsen forudsætte manuelle sagsskridt af politiet.

2.2.3.2. Straf for overtrædelse af føreforbuddet

Det foreslås, at overtrædelse straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder, hvilket svarer til kørsel i frakendelsestiden, jf. færdselslovens § 117 a, stk. 1 og 2.

Der vil kunne straffes i sammenstød for overtrædelse af færdselslovens § 117 d, stk. 2, 1. pkt., om kørsel uden kørekort og den foreslåede bestemmelse i hjemrejselovens § 23, stk. 3. Det indebærer, at der sker absolut kumulation, jf. færdselslovens § 118 a, stk. 2 og stk. 3, medmindre der foreligger særlige grunde til at fravige dette, jf. stk. 4.

UDKAST

Det foreslås, at straffen fastsættes med udgangspunkt i de strafpositioner, der gælder for kørsel i frakendelsestiden efter færdselsloven, jf. bilag 4 til lovforslag om ændring af færdselsloven (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel m.v.), jf. Folketingstidende 2004-05 (2. samling), tillæg A, side 211.

For så vidt angår kørsel i førstegangstilfælde i forbudsperioden forudsættes det, da de pågældende vil være uden indtægt, at minimumsbøden fastsættes til 1.500 kr. Dette forudsættes tilsvarende for den tillægsbøde, der forudsættes fastsat ved kørsel i andengangstilfælde i forbudsperioden.

Det forudsatte strafniveau vil herefter være som følgende:

Kørsel i strid med føreforbuddet	Straf
1. gang	Bøde på 1.500 kr.
2. gang	10 dages betinget fængsel samt tillægsbøde på 1.500 kr.
3. gang	20 dages ubetinget fængsel
4. gang	30 dages ubetinget fængsel
5. gang	40 dages ubetinget fængsel
6. gang	50 dages ubetinget fængsel
7. gang	60 dages ubetinget fængsel

Det forudsatte strafniveau for straffen i sammenstød for overtrædelse af færdselslovens § 117 d, stk. 2, 1. pkt., om kørsel uden kørekort og den foreslåede bestemmelse i hjemrejselovens § 23, stk. 3, vil herefter være som følgende:

Kørsel i strid med føreforbuddet og kørsel uden kørekort	Samlede straf
1. gang	Bøde på 8.500 kr.
2. gang	10 dages betinget fængsel samt tillægsbøde på 10.000 kr.
3. gang	20 dages ubetinget fængsel samt tillægsbøde på 10.500 kr.
4. gang	30 dages ubetinget fængsel samt tillægsbøde på 14.000 kr.

Fra femtegangstilfælde og frem vil straffen skulle fastsættes skønsmæssigt af domstolene.

2.2.3.3. Konfiskation af motorkøretøjer

Det foreslås, at der skal ske konfiskation af et motorkøretøj, hvis ejeren har gjort sig skyldig i overtrædelse af det foreslåede føreforbud. Konfiskation vil skulle ske, uanset at det ikke er det konkrete køretøj, der er anvendt ved overtrædelsen. Det svarer til de tilsvarende regler om konfiskation i færdselslovens § 133 a, stk. 1, 2. pkt., og stk. 3-11, jf. stk. 12.

Den foreslåede ordning indebærer, at der vil skulle ske obligatorisk konfiskation allerede første gang, ejeren af køretøjet gør sig skyldig i overtrædelse af føreforbuddet.

Den foreslåede bestemmelse om konfiskation af motorkøretøjer fra udlændinge, der overtræder føreforbuddet, vil også indebære, at politiet vil kunne beslaglægge motorkøretøjet allerede, når den pågældende antræffes som fører og sigtes for overtrædelse af forbuddet.

Det foreslås desuden, at straffelovens regler om konfiskation i øvrigt også vil skulle gælde. For en gennemgang heraf henvises til afsnit 2.2.1.4.

2.3. Udvidelse af anvendelsesområdet for knivloven

2.3.1. Gældende ret

Knivloven indeholder nærmere regler om, hvornår knive og blankvåben m.v. kan besiddes lovligt. Der skelnes i knivloven mellem besiddelse af knive og blankvåben m.v. på bopælen samt andre ikke offentligt tilgængelige steder og på offentligt tilgængelige steder.

2.3.1.1. Besiddelse af knive og blankvåben m.v. på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder

Det er som udgangspunkt lovligt at besidde knive og blankvåben m.v. på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder. Det følger dog af knivlovens § 2, stk. 1, at der er en række knive og blankvåben m.v., der ikke kan erhverves, besiddes, bæres eller anvendes lovligt uden politiets tilladelse. Knivlovens § 2, stk. 1, gælder således både for knive og blankvåben m.v., der besiddes på bopælen samt andre ikke offentligt tilgængelige steder og på offentligt tilgængelige steder. Knivlovens § 2, stk. 1, omfatter følgende:

- 1) skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm,
- 2) knive med tværstillet greb beregnet til stød,
- 3) springknive og springstiletter,
- 4) faldknive og faldstiletter,

UDKAST

- 5) foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd (butterflyknive),
- 6) knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd,
- 7) kastestjerner, kasteknive, kasteøkser og lignende og
- 8) kårdestokke og andre blankvåben, der fremtræder som en anden genstand.

Det følger af knivlovens § 2, stk. 2, at dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, uanset knivlovens § 2, stk. 1, nr. 1, kan anvendes i erhverv, til husholdningsbrug eller til brug ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller til et andet lignende anerkendelsesværdigt formål, hvis de er udformet hertil.

For at få tilladelse til at besidde knive og blankvåben m.v., der er omfattet af knivlovens § 2, stk. 1, skal der indgives en ansøgning til politiet, som foretager en vurdering af, om der er tale om besiddelse til et anerkendelsesværdigt formål.

Ulovlig besiddelse af knive og blankvåben m.v. straffes efter knivlovens § 7, stk. 1, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder. Ifølge bemærkningerne til bestemmelsen straffes ulovlig besiddelse af knive og blankvåben m.v. omfattet af knivlovens § 2, stk. 1, på bopælen og andre ikke offentligt tilgængelige steder som udgangspunkt med en bøde på 5.000 kr. i førstegangstilfælde og 7.500 kr. i andengangstilfælde, når der ikke foreligger skærpende omstændigheder, uanset typen af kniv eller blankvåben m.v. Ved tredje gangstilfælde vil straffen være frihedsstraf, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 150 som fremsat, side 39.

2.3.1.2. Besiddelse af knive og blankvåben m.v. på offentligt tilgængelige steder

Det følger af knivlovens § 1, at det er forbudt på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende at bære eller besidde knive og blankvåben m.v., medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Ved offentligt tilgængelige steder forstås steder, hvortil der er almindelig adgang, herunder veje, parker, offentlige transportmidler, restauranter (herunder diskoteker, værtshuse og lignende), butikker og butikcentre i åbningstiden, forlystelsessteder og offentlige kontorer, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 107 som fremsat, side 13.

Ud over offentligt tilgængelige steder finder bestemmelsen også anvendelse på uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, uanset om der er offentlig adgang til det pågældende sted eller ej.

Det følger desuden af knivlovens § 1, at forbuddet efter bestemmelsen ikke gælder, hvis besiddelsen sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål. Opregningen i knivlovens § 1 er således ikke udtømmende, jf. ordene ”eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål”.

Hvorvidt kniven m.v. besiddes som led i et anerkendelsesværdigt formål, vil i alle tilfælde bero på en konkret vurdering af de nærmere omstændigheder, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 107 som fremsat, side 14. Ved denne vurdering vil der skulle lægges vægt på knivens art, anvendelsesområde og den situation, hvorunder kniven besiddes.

Det bemærkes, at der for så vidt angår små almindelige lommeknive, multi-værktøjer (schweizerknive) og proptrækkere med indbygget kniv i praksis vil være en formodning for, at knive af denne type skal anvendes til et anerkendelsesværdigt formål, medmindre der er konkrete omstændigheder, som taler imod, at dette er tilfældet, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 107 som fremsat, side 15. Det er således tilladt at være i besiddelse af disse på offentligt tilgængelige steder, såfremt der er tale om gøremål af dagligdags, fredelig eller praktisk karakter.

2.3.1.3. Besiddelse af knive og blankvåben m.v. under skærpende omstændigheder

Ulovlig besiddelse af knive og blankvåben m.v. under skærpende omstændigheder straffes efter knivlovens § 7, stk. 1, med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Der vil i almindelighed kun foreligge skærpende omstændigheder, hvis en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter, herunder tilfælde, hvor en person bærer kniv i aften- og nat-timerne i restaurationsmiljøet m.v. eller ved visse fodboldkampe, byfester og koncerter, jf. Folketingstidende 2015-16, tillæg A, L 107 som fremsat, side 19.

Det følger af knivlovens § 7, stk. 2, 1. pkt., at det ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af knivlovens § 1 særligt skal anses for skærpende, at gerningspersonen flere gange tidligere er straffet for overtrædelse af knivlovens §

1. Tilsvarende gælder, hvor overtrædelse af § 1 begås under skærpende omstændigheder af en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, § 119 b eller §§ 123, 216, 237, 243-246, 266 eller 288, eller hvor kniven eller blankvåbnet m.v. ved overtrædelsen af § 1 besiddes på ungdomsskoler, på uddannelsesinstitutioner, i ungdomsklubber og i den offentlige transport, jf. knivlovens § 7, stk. 2, 2. pkt.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, at et førstegangstilfælde, hvor besiddelse af kniv eller blankvåben m.v. sker under skærpende omstændigheder, som udgangspunkt straffes med ubetinget fængsel i 14 dage, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 150 som fremsat, side 40. Er gerningspersonen tidligere idømt en fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, § 119 b eller §§ 123, 216, 237, 243-246, 266 eller 288, og besiddes kniv eller blankvåben m.v. under skærpende omstændigheder, fastsættes straffen i førstegangstilfældet som udgangspunkt til ubetinget fængsel i 40 dage.

Straffen i andengangstilfælde afhænger, uanset om besiddelse af kniv eller blankvåben m.v. sker under skærpende omstændigheder, af den idømte straf i førstegangstilfældet.

Er gerningspersonen tidligere idømt ubetinget fængsel i 14 dage for en førstegangsovertrædelse af knivloven, straffes andengangstilfælde som udgangspunkt med ubetinget fængsel i 30 dage. Det fremgår endvidere af Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet om sanktionspåstande i våbensager, pkt. 5.6.1.1., at straffastsættelsen for ulovlig besiddelse af kniv og blankvåben m.v. under skærpende omstændigheder i tredje gangstilfælde vil bero på domstolenes vurdering af de konkrete forhold i den enkelte sag.

Hvis overtrædelsen begås under særligt skærpende omstændigheder, kan overtrædelsen efter omstændighederne være omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 2, der har en strafferamme på 6 år.

2.3.1.4. Særligt formildende omstændigheder

Der er i knivloven ikke en egentlig bestemmelse om adgang til at fastsætte en bødestraf for personer, der under særligt formildende omstændigheder ulovligt besidder en kniv under omstændigheder, der efter de gældende regler vil give en fængselsstraf.

Det fremgår dog af bemærkningerne til knivlovens § 7, stk. 1, at der for så vidt angår ulovlig besiddelse af knive og blankvåben m.v. på offentligt tilgængelige steder kan forekomme tilfælde, hvor ubetinget frihedsstraf i et

andengangstilfælde vil være urimeligt henset til de omstændigheder, hvorunder kniven m.v. har været medbragt, og at det er forudsat, at der i sådanne tilfælde er mulighed for at idømme en bøde, jf. Folketingstidende 2023-24, tillæg A, L 150 som fremsat, side 38.

I sådanne situationer fastsættes straffen i førstegangstilfælde som udgangspunkt til en bøde på 3.000 kr. og i andengangstilfælde til en bøde på 10.000 kr. Der vil i tredjegangstilfælde og derover kun i helt sjældne tilfælde kunne tænkes at foreligge sådanne særlig formildende omstændigheder, at udgangspunktet om frihedsstraf kan fraviges.

Det bemærkes endvidere, at fastsættelse af straffen beror på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde på baggrund af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

2.3.1.5. Adgang for politiet til at foretage stikprøvekontroller for eksplosivstoffer og våben

Efter politilovens § 5 a, stk. 1, jf. lovbekendtgørelse nr. 1270 af 29. november 2019, som ændret bl.a. ved lov nr. 897 af 21. juni 2022 og lov nr. 201 af 25. februar 2025, kan politiet på steder, hvor der efter § 1 i lov om knive og blankvåben m.v. gælder forbud mod at besidde eller bære knive m.v., besigtige en persons legeme og undersøge tøj og andre genstande med henblik på at kontrollere, om vedkommende er i besiddelse af eksplosivstoffer.

Det følger af § 5 a, stk. 1, at besigtigelse af personer m.v. alene kan ske på steder, hvor der efter § 1 i lov om knive og blankvåben m.v. gælder forbud mod at besidde eller bære knive m.v. Det vil efter gældende ret sige offentligt tilgængelige steder, på uddannelsessteder og i ungdomsklubber og lignende. Bestemmelsen omfatter ikke boliger, private garager eller andre steder, hvor der ikke efter lov om knive og blankvåben m.v. gælder forbud mod at besidde eller bære kniv m.v.

Det fremgår af politilovens § 5 a, stk. 2, at besigtigelse og undersøgelse som nævnt i stk. 1 kan ske, hvis der er grund til det med henblik på at forebygge, at nogen foretager strafbare handlinger, som indebærer fare for personers liv, helbred eller velfærd.

Efter politilovens § 6, stk. 1, kan politiet på steder, hvor der efter lov om knive og blankvåben m.v. § 1 gælder forbud mod at besidde eller bære knive

m.v., besigtige en persons legeme samt undersøge tøj og andre genstande, herunder køretøjer, med henblik på at kontrollere, om nogen besidder eller bærer våben, jf. stk. 2. Som det følger af bestemmelsens stk. 3, 2. pkt., skal en beslutning om besigtigelse og undersøgelse efter stk. 1 bl.a. indeholde en angivelse af det sted og tidsrum, som beslutningen gælder for (visitationszonen). Som nævnt ovenfor omfatter adgangen til at fastsætte visitationszoner ikke boliger, private garager eller andre steder, hvor der ikke efter lov om knive og blankvåben m.v. gælder forbud mod at besidde eller bære kniv m.v.

Det fremgår af politilovens § 6, stk. 2, at besigtigelse og undersøgelse som nævnt i stk. 1 kan ske, hvis der er grund til det med henblik på at forebygge, at nogen foretager strafbare handlinger, som indebærer fare for personers liv, helbred eller velfærd.

Beslutning om besigtigelse og undersøgelse efter politilovens § 5 a, stk. 1, eller § 6, stk. 1, træffes af politidirektøren eller den, som denne bemyndiger hertil. Beslutningen skal være skriftlig og indeholde en begrundelse og en angivelse af det sted og tidsrum, som beslutningen gælder for (en såkaldt ”visitationszone”), jf. § 5 a, stk. 3, og § 6, stk. 3. Der vil således ikke kunne foretages visitation mv. efter bestemmelserne, før der er etableret en visitationszone i et nærmere afgrænset tidsrum.

Det følger af politilovens § 5 a, stk. 4, at politiet vil kunne tilbageholde en person, der undersøges i medfør af stk. 1, i det tidsrum, der er nødvendigt til gennemførelse af undersøgelsen.

2.3.2. Justitsministeriets overvejelser

Der har i løbet af de seneste år været flere episoder med kriminalitet på de danske udrejsecentre, herunder episoder med besiddelse og brug af knive. Særligt oplever personalet på Udrejsecenter Kærshovedgård store problemer med besiddelse af knive blandt beboerne på udrejsecentret, hvilket skaber utryghed blandt personalet og de øvrige beboere.

Regeringen finder det helt centralt, at vi som samfund kommer denne utryghedsskabende adfærd til livs, så personalet på de danske udrejsecentre trygt kan gå på arbejde, og de øvrige beboere kan føle sig trygge på udrejsecentrene.

Regeringen finder det på den baggrund uhensigtsmæssigt, at det i dag er lovligt for beboere på visse indkvarteringssteder for udlændinge, der drives

af Udlændingestyrelsen, at besidde og bære visse knive op til 12 cm og blankvåben m.v. på deres værelser og på fællesarealer, hvor øvrige beboere, personale og besøgende færdes.

Det er derfor regeringens opfattelse, at det på indkvarteringssteder, hvor der er daglig kontakt mellem beboere og personale, ikke bør være tilladt at bære knive, dolke eller andre lignende skarpe eller spidse genstande, medmindre det sker som led i et anerkendelsesværdigt formål. Regeringen har i den forbindelse bl.a. lagt vægt på, at Rigspolitiet på baggrund af en høring af Midt- og Vestjyllands Politi, Midt- og Vestsjællands Politi og Nordsjællands Politi har oplyst, at kredsene inden for de seneste år har registreret flere sager vedrørende knive på udrejsecentre. En udvidelse af det stedlige anvendelsesområde område for knivlovens § 1 til også at omfatte udrejsecentre har således til formål at modvirke den tendens, at beboere tager knive og andre lignende våben med, når de færdes blandt andre. Det bemærkes i den forbindelse, at det ud fra tilsvarende overvejelser ved lov nr. 217 af 31. marts 2004 blev besluttet at udvide det stedlige anvendelsesområde for forbuddet mod at bære kniv mv. til at omfatte uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende. Som det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 97 af 26. november 2003, er der tale om steder, hvor unge færdes, men som typisk ikke vil kunne karakteriseres som steder med almindelig adgang.

2.3.3. Den foreslåede ordning

2.3.3.1. Udvidelse af anvendelsesområdet for knivloven

Det foreslås at udvide anvendelsesområdet for knivlovens § 1 til at omfatte indkvarteringssteder for udlændinge, der drives af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5.

Forslaget indebærer, at det – i modsætning til i dag – vil være forbudt at bære eller besidde knive og blankvåben m.v. på alle indkvarteringssteder, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Forbuddet vil gælde, uanset at der ikke er offentlig adgang til det pågældende sted, og vil omfatte området på indkvarteringsstedernes matrikler, herunder inden- og udendørs fællesarealer, samt beboernes værelser.

Hvorvidt kniven m.v. besiddes som led i et anerkendelsesværdigt formål, vil skulle vurderes i lyset af gældende praksis om knivlovens § 1 og vil som

hidtil i alle tilfælde bero på en konkret vurdering af de nærmere omstændigheder. Ved denne vurdering vil der således skulle lægges vægt på knivens art, anvendelsesområde og den situation, hvorunder kniven besiddes. Det vil f.eks. kunne tale imod, at besiddelsen af kniven har et anerkendelsesværdigt formål, hvis kniven er udformet på en måde, så den uanset størrelsen er særligt egnet som angrebs- og stikvåben, eller at personen, som besidder kniven, tidligere er straffet for flere overtrædelser af våbenlovgivningen. Det vil omvendt kunne tale for, at besiddelsen har et anerkendelsesværdigt formål, hvis besiddelsen sker som led i gøremål af dagligdags, fredelig eller praktisk karakter på indkvarteringsstedet, f.eks. køkkenarbejde eller ved udførelse af opgaver i henhold til den indkvarteredes hjemrejsekontrakt. Ligeledes vil det tale for, at besiddelsen har et anerkendelsesværdigt formål, hvis besiddelsen sker i forbindelse med udførelsen af såkaldt nødvendige opgaver på indkvarteringsstedet, som beboerne kan pålægges af indkvarteringsoperatøren.

2.3.3.2. Adgang for politiet til at foretage stikprøvekontroller for eksplosivstoffer og våben

Den foreslåede udvidelse af knivlovens § 1 til også at omfatte alle indkvarteringssteder for udlændinge, der drives af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, vil medføre, at politiet fremover vil kunne beslutte at fastsætte visitationszoner efter politilovens §§ 5 a og 6 på alle indkvarteringssteder med henblik på at kontrollere, om personer er i besiddelse af eksplosivstoffer eller besidder eller bærer våben, forudsat at betingelserne herfor er opfyldt.

Efter politilovens §§ 5 a og 6 kan politiets besigtigelse og undersøgelse efter bestemmelserne alene ske på steder, hvor der efter lov om knive og blankvåben m.v. § 1 gælder forbud mod at besidde eller bære knive m.v. Det vil efter den foreslåede ændring af knivloven fremover omfatte offentligt tilgængelige steder, indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, på uddannelsessteder og i ungdomsklubber og lignende.

Henset til, at anvendelsesområdet for politilovens §§ 5 a og 6 ikke omfatter boliger, private garager eller andre steder, hvor der ikke efter lov om knive og blankvåben m.v. gælder forbud mod at besidde eller bære kniv m.v., forudsættes det, at politiets adgang til at fastsætte visitationszoner efter politilovens §§ 5 a og 6 på indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, alene vil blive anvendt i relation til fællesarealer, herunder både indendørs- og udendørs arealer. Politiet vil således ikke kunne fastsætte en visitationszone, der omfatter beboernes værelser. Dette gælder

uanset, at forbuddet efter knivlovens § 1 fremadrettet også vil omfatte beboernes værelser. Politiet vil dog inden for retsplejelovens rammer kunne foretage undersøgelse af beboernes værelser mv. som led i politiets efterforskning.

Der er ikke med lovforslaget tilsigtet øvrige ændringer af reglerne i politilovens §§ 5 a og 6.

2.3.3.3. Besiddelse af knive og blankvåben m.v. under skærpende omstændigheder

Med lovforslaget foreslås det endvidere at tilføje indkvarteringssteder for udlændinge, der drives af Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, til knivlovens § 7, stk. 2, 2. pkt.

Forslaget indebærer, at ulovlig besiddelse af kniv eller blankvåben m.v. på indkvarteringssteder skal indgå som en skærpende omstændighed ved strafudmålingen. Ulovlig besiddelse af knive og blankvåben m.v. på indkvarteringssteder vil dermed fremover altid skulle anses som besiddelse under skærpende omstændigheder, uanset at der ikke foreligger nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter.

Der er ikke med lovforslaget tilsigtet nogen ændringer i strafudmålingen efter knivlovens § 7, stk. 2, 2. pkt.

Straffen for ulovlig besiddelse af kniv eller blankvåben m.v. på et indkvarteringssted vil derfor som udgangspunkt skulle fastsættes til ubetinget fængsel i 14 dage i førstegangstilfælde.

Er gerningspersonen tidligere idømt en fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, § 119 b eller §§ 123, 216, 237, 243-246, 266 eller 288, og besiddes kniv eller blankvåben m.v. på et indkvarteringssted, vil straffen i førstegangstilfældet som udgangspunkt skulle fastsættes til ubetinget fængsel i 40 dage.

Straffen i andengangstilfælde vil, uanset om besiddelse af kniv eller blankvåben m.v. sker på et indkvarteringssted, afhænge af den idømte straf i førstegangstilfældet.

Er gerningspersonen tidligere idømt ubetinget fængsel i 14 dage for en førstegangsovertrædelse af knivloven, vil andengangstilfælde som udgangspunkt skulle straffes med ubetinget fængsel i 30 dage. Dog vil der kunne forekomme tilfælde, hvor ubetinget frihedsstraf i et andengangstilfælde vil

være urimeligt henset til de omstændigheder, hvorunder kniven m.v. har været medbragt, og der vil i sådanne tilfælde være mulighed for at idømme en bøde.

Straffastsættelsen for ulovlig besiddelse af kniv og blankvåben m.v. under skærpende omstændigheder, f.eks. på et indkvarteringssted, vil i tredje-gangstilfælde bero på domstolenes vurdering af de konkrete forhold i den enkelte sag. Der vil i tredje-gangstilfælde og derover kun i helt sjældne tilfælde kunne tænkes at foreligge sådanne særlig formildende omstændigheder, at udgangspunktet om frihedsstraf kan fraviges.

Det bemærkes, at fastsættelse af straffen som hidtil vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde på baggrund af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Såfremt der foreligger formildende omstændigheder, kan straffen endvidere nedsættes eller bortfalde i medfør af de almindelige regler i straffeloven. Det følger således af straffelovens § 83, at straffen kan nedsættes under den foreskrevne strafferamme eller bortfalde under i øvrigt formildende omstændigheder, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold afgørende taler herfor.

2.4. Udvidelse af Hjemrejsestyrelsens kompetence i sager om udlændinge, der overføres til Danmark

2.4.1. Gældende ret

2.4.1.1. Hjemrejselovens anvendelsesområde

Hjemrejseloven udgør det primære retsgrundlag for Hjemrejsestyrelsens administration af udsendelsesområdet. Hjemrejseloven regulerer forhold, der knytter sig til myndighedernes arbejde med udlændinge uden lovligt ophold, som skal udrejse af landet.

Det fremgår af hjemrejselovens § 1, stk. 1, at en udlænding, der efter reglerne i udlændingelovens kapitel 1 og 3-5 a eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, ikke har ret til at opholde sig her i landet, har pligt til at udrejse.

Udlændingelovens kapitel 1 og 3-5 a indeholder bl.a. regler om betingelser for indrejse og ophold, herunder regler for bortfald, inddragelse og nægtelse

af forlængelse af opholdstilladelser og arbejdstilladelser, udvisning, overførsel og afvisning.

Hjemrejselovens § 1, stk. 1, fastslår princippet om, at en udlænding skal udrejse, når den pågældende ikke har ret til at opholde sig her i landet.

Pligten til at udrejse gælder en udlænding, hvis opholdsret eller opholdsgrundlag ikke længere er til stede, en udlænding, der er meddelt en endelig afgørelse om afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse, eller en udlænding, der i øvrigt opholder sig her i landet uden ret hertil.

Det fremgår endvidere af § 1, stk. 2, i hjemrejseloven, at Hjemrejsestyrelsen foretager kontrol med, om en udlænding er udrejst (udrejsekontrol). Hjemrejsestyrelsen iværksætter udrejsekontrollen for at sikre, at en udlænding er udrejst i overensstemmelse med forpligtelsen hertil. Hjemrejsestyrelsen har således pligt til at foretage udrejsekontrol over for en udlænding, som har modtaget en afgørelse eller beslutning om, at vedkommende skal udrejse af landet, herunder over for en udlænding, som ikke har ret til at opholde sig her i landet i henhold til reglerne i udlændingelovens kapitel 1 og 3-5 a.

Hjemrejsestyrelsen har siden styrelsens oprettelse den 1. august 2020 været den ansvarlige myndighed for udlændinge, der modtages i medfør af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 604/2013 af 26. juni 2013 om fastsættelse af kriterier og procedurer til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om international beskyttelse, der er indgivet af en tredjelandsstatsborger eller en statsløs i en af medlemsstaterne (Dublinforordningen). Hjemrejsestyrelsen har frem til hjemrejselovens ikrafttræden den 1. juni 2021 varetaget denne opgave efter udlændingelovens regler. Udlændingelovens bestemmelser, som tidligere understøttede Hjemrejsestyrelsens opgavevaretagelse, blev i vidt omfang overført til hjemrejseloven.

Hjemrejseloven omfatter utvivlsomt en udlænding, der overføres til Danmark efter Dublinforordningens artikel 18, stk. 1, litra d, dvs. en udlænding, som er meddelt endeligt afslag på en ansøgning om asyl i Danmark (afviste asylansøgere), og en Dublinoverført udlænding, som ved ankomsten frafalder sin asylansøgning.

Hjemrejsestyrelsen varetager imidlertid også opgaven med at modtage udlændinge, som overføres til Danmark i medfør af Dublinforordningens artikel 18, stk. 1, litra a-c, eller artikel 20, stk. 5, dvs. udlændinge, som enten har indgivet en asylansøgning i en anden medlemsstat end Danmark, har en verserende asylsag i Danmark eller har frafaldet denne samtidig med, at den

pågældende i en anden medlemsstat har indgivet en asylansøgning eller opholder sig ulovligt dér, samt udlændinge, som overføres til Danmark med henblik på at afslutte proceduren til afgørelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandlingen af en ansøgning om asyl. Disse udlændinge har ved overførslen til Danmark ikke modtaget et endeligt afslag på en asylansøgning, hvorfor de pågældende ikke aktuelt er i udsendelsesposition. Sådanne udlændinge vil alene komme i udsendelsesposition og dermed blive omfattet af hjemrejselovens anvendelsesområde, såfremt de ved overførslen til Danmark frafalder asylansøgningen eller siden meddeles endeligt afslag på deres asylansøgning og derefter opholder sig ulovligt i landet.

Sådanne udlændinge omfattes efter de gældende regler ikke af hjemrejselovens anvendelsesområde.

Det bemærkes, at Dublinforordningens bestemmelser om overførsel m.v. fremover vil fremgå af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1351 af 14. maj 2024 om asylforvaltning og migrationsstyring, om ændring af forordning (EU) 2021/1147 og (EU) 2021/1060 og om ophævelse af forordning (EU) nr. 604/2013 (AM-forordningen). AM-forordningen er en del af EU's asyl- og migrationspagt, som blev vedtaget den 14. maj 2024, og som overordnet har til formål at reformere og forbedre det europæiske asylsystem. AM-forordningens del III, V og VII indeholder bl.a. artikler, som erstatter den nugældende Dublinforordning. Der er i vidt omfang tale om en videreførelse af de gældende kriterier og procedurer i Dublinforordningen til fastlæggelse af, hvilken medlemsstat der er ansvarlig for behandling af en ansøgning om asyl.

2.4.1.2. Foranstaltninger til sikring af en udlændings tilstedeværelse

Udlændingemyndighederne og politiet kan pålægge en udlænding pligter, når det anses for nødvendigt til sikring af udlændingens tilstedeværelse.

Udlændingestyrelsen eller politiet kan således i medfør af udlændingelovens § 34, stk. 1, pålægge de i bestemmelsen oplistede foranstaltninger over for en udlænding, for hvem der endnu ikke er truffet afgørelse om afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse.

Hjemrejsestyrelsen eller politiet kan derudover pålægge en udlænding tilsvarende foranstaltninger, når det anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse i forbindelse med iværksættelse af en afgørelse om afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse, jf. hjemrejselovens § 11, stk. 1, nr. 1-3, der kan pålægges enkeltvis eller i kombination.

UDKAST

Hjemrejselovens § 11, stk. 1, nr. 1, kan f.eks. anvendes i tilfælde, hvor udlændingen er i besiddelse af pas, anden rejselegitimation eller billet, og hvor det vurderes nødvendigt at deponere de pågældende dokumenter med henblik på at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Hjemrejselovens § 11, stk. 1, nr. 2, kan f.eks. anvendes i tilfælde, hvor det vurderes nødvendigt at pålægge udlændingen at tage ophold et bestemt sted, eller i et bestemt lokale eller område for at sikre udsendelse eller afvisning.

Hjemrejselovens § 11, stk. 1, nr. 3, kan f.eks. anvendes i tilfælde, hvor det vurderes nødvendigt at pålægge udlændingen at møde op i en lufthavn efter tilsigelse for at iværksætte en afgørelse om afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse.

Foranstaltningerne kan f.eks. anvendes inden eller i stedet for frihedsberøvelse i medfør af hjemrejselovens § 16, hvis det i det konkrete tilfælde vurderes tilstrækkeligt for at sikre udlændingens tilstedeværelse forud for afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse.

Politiet kan efter hjemrejselovens § 11, stk. 2, endvidere pålægge en udlænding, der er i transit i en dansk lufthavn med henblik på udsendelse, de foranstaltninger, der er nævnt i stk. 1, når det er nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Overtrædelse af foranstaltningerne meddelt i medfør af hjemrejselovens § 11 kan straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 4 måneder, jf. hjemrejselovens § 23, stk. 1.

En afgørelse truffet af Hjemrejsestyrelsen eller politiet efter hjemrejselovens § 11 udgør en afgørelse i forvaltningslovens forstand og kan i medfør af hjemrejselovens § 22, stk. 1 og 5, påklages til Udlændingenævnet.

Både udlændingeloven og hjemrejseloven indeholder bestemmelser om frihedsberøvelse af udlændinge, som omfattes af reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a.

Efter udlændingelovens § 36, stk. 1, 1. pkt., kan der ske frihedsberøvelse af en udlænding med henblik på at sikre muligheden for afvisning eller overførsel efter reglerne i kapitel 5 a, hvis der er en væsentlig risiko for, at en udlænding forsvinder, og de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.

Det fremgår endvidere af bestemmelsens stk. 4, 1. pkt., at der ved beslutning om frihedsberøvelse efter stk. 1, 1. pkt., skal lægges særlig vægt på, om

UDKAST

udlændingen har søgt asyl i andre lande, der er tilsluttet Dublinforordningen, eller om udlændingen under opholdet i Danmark har forsøgt at indrejse og søge asyl i en anden medlemsstat.

Endvidere kan der efter udlændingelovens § 36, stk. 3, ske frihedsberøvelse af en udlænding under asylsagens behandling, hvis udlændingen gennem sin adfærd lægger væsentlige hindringer i vejen for asylsagens oplysning, og såfremt de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre en effektiv behandling af asylansøgningen.

Det følger bl.a. af udlændingelovens § 48, stk. 1, 2. pkt., at afgørelser om frihedsberøvelse efter § 36 træffes af vedkommende politidirektør.

En afgørelse om frihedsberøvelse efter udlændingelovens § 36 kan påklages til Rigspolitichefen, jf. udlændingelovens § 48, stk. 2, hvis udlændingen ikke forinden klagens indgivelse er fremstillet for retten efter udlændingelovens § 37.

Derudover følger det af hjemrejselovens § 16, stk. 1, 1. pkt., at såfremt de i §§ 11 og 12 eller udlændingelovens § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at sikre muligheden for afvisning, udvisning eller for udsendelse af en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal den pågældende så vidt muligt frihedsberøves.

Det følger af hjemrejselovens § 21, stk. 5, at afgørelser om frihedsberøvelse efter § 16 træffes af vedkommende politidirektør. Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 77, at en afgørelse om frihedsberøvelse i praksis og som udgangspunkt skal træffes efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen.

Ved beslutning om frihedsberøvelse med henblik på afvisning, udvisning eller udsendelse skal der ifølge hjemrejselovens § 16, stk. 2, navnlig lægges vægt på, om der er risiko for, at udlændingen vil forsvinde eller unddrage sig udsendelse, eller om udlændingen vil undvige eller lægge hindringer i vejen for forberedelsen af tilbagesendes- eller udsendesprocessen. Risiko for, at udlændingen vil forsvinde eller unddrage sig udsendelse, foreligger, når udlændingen ikke medvirker under eller lægger hindringer i vejen for sagens behandling, eller når der i øvrigt på baggrund af oplysningerne om udlændingen og opholdets varighed og karakter er grund til at antage, at udlændingen vil forsvinde eller unddrage sig udsendelse.

Derudover følger det af hjemrejselovens § 16, stk. 5, at politiet kan bestemme, at der med henblik på at sikre muligheden for afvisning eller overførsel efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a skal ske frihedsberøvelse, hvis der er en væsentlig risiko for, at den pågældende forsvinder, og de i §§ 11 og 12 nævnte foranstaltninger for at sikre en udlændings tilstedeværelse ikke er tilstrækkelige.

Der kan ske frihedsberøvelse efter hjemrejselovens § 16, stk. 5, fra det tidspunkt, hvor en anden medlemsstat har accepteret overtagelse eller tilbagetagelse, eller hvor en klage ikke har opsættende virkning.

En afgørelse om frihedsberøvelse efter hjemrejselovens § 16, stk. 5, kan påklages til Rigspolitichefen, jf. hjemrejselovens § 22, stk. 6, hvis udlændingen ikke forinden klagens indgivelse er fremstillet for retten efter udlændingelovens § 37.

Det beror på en konkret vurdering, om der efter udlændingelovens § 36 eller hjemrejselovens § 16 er grundlag for frihedsberøvelse, og det forhold, at en udlænding er genstand for en afgørelse om afvisning eller overførsel, er ikke i sig selv tilstrækkeligt til at begrunde frihedsberøvelse efter bestemmelsen.

Udlændingelovens § 36 finder således anvendelse på en udlænding, hvis asylansøgning er under behandling, herunder en Dublinoverført udlænding, som ved ankomsten til Danmark har en verserende asylsag, hvorimod hjemrejselovens § 16 finder anvendelse på en udlænding, som ikke har ret til at opholde sig her i landet, herunder en Dublinoverført udlænding, som ved ankomsten til Danmark er i udsendelsesposition.

2.4.1.3. Beslaglæggelse af dokumenter og genstande i hjemrejse-loven

Det fremgår af hjemrejselovens § 18, stk. 1, 1. pkt., at dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for at fastslå en udlændings identitet eller tilknytning til andre lande, eller som i øvrigt må antages at være af betydning for sagens oplysning, kan tages i bevaring, hvis det skønnes nødvendigt med henblik på udsendelse af en udlænding.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 79 f., at dokumenter og genstande skal forstås bredt. Der kan således være tale om legitimationsdokumenter af enhver art, men også billetter, regninger, kvitteringer, ejendele og andre genstande, som kan bidrage til at belyse udlændingens identitet eller tilknytning til andre lande. Elektroniske medier vil også være omfattet.

UDKAST

Bestemmelsen kan bringes i anvendelse over for både udlændingen selv og tredjemand.

Sagens oplysning skal forstås bredt således, at bl.a. oplysninger af generel betydning for udlændingens sag i øvrigt er omfattet af bestemmelsen.

Hjemrejsestyrelsen, evt. med politiets bistand, og politiet kan tage dokumenter og genstande i bevaring (beslaglæggelse), uanset om udlændingen samtykker hertil. Såfremt udlændingen ikke samtykker til indgrebet, kan dokumenter og genstande beslaglægges efter retsplejelovens regler.

For genstande og dokumenter, der allerede er beslaglagt af Udlændingestyrelsen i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 9, 1. pkt., kan Hjemrejsestyrelsen få adgang til disse ved anvendelse af hjemrejselovens § 20.

Det følger af hjemrejselovens § 18, stk. 1, 2. pkt., at Hjemrejsestyrelsen eller den myndighed, som Hjemrejsestyrelsen anmoder herom, kan udlæse oplysninger fra genstande og dokumenter, der er beslaglagt i medfør af 1. pkt.

Efter bestemmelsen kan Hjemrejsestyrelsen, med henblik på at fastlægge udlændingens identitet, foretage udlæsning af oplysninger fra beslaglagte genstande og dokumenter, ligesom Hjemrejsestyrelsen kan få andre myndigheder, f.eks. Udlændingestyrelsen, til generelt eller konkret at forestå den tekniske udlæsning af oplysninger fra genstandene og dokumenterne.

Det fremgår af hjemrejselovens § 18, stk. 2, at retsplejelovens regler om legemsindgreb i lovens kapitel 72, om ransagning i lovens kapitel 73 og om beslaglæggelse i lovens kapitel 74, finder anvendelse i samme omfang som i sager, der angår forbrydelser, der kan medføre fængselsstraf.

Henvisningen til retsplejelovens kapitel 74 medfører, at beslaglæggelse skal ske ved retskendelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 2. Hvis øjemedet forspildes ved at afvente en retskendelse, kan indgrebet foretages uden forudgående retskendelse. Fremsætter den, mod hvem indgrebet retter sig, anmodning herom, skal sagen snarest muligt og senest inden 24 timer forelægges for retten, jf. § 806, stk. 4, 1. og 2. pkt. Hvis der meddeles skriftligt samtykke, kan afgørelsen træffes af politiet (eller Hjemrejsestyrelsen), jf. § 806, stk. 11.

Det fremgår af hjemrejselovens § 21, stk. 6, at afgørelser om beslaglæggelse af genstande og dokumenter efter § 18 træffes af vedkommende politidirektør.

Politiet vil således efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen bistå ved indhentelse af retskendelse til beslaglæggelse. Politiet vil endvidere effektuere tvangsindgrebet. Hjemrejsestyrelsen er i udgangspunktet ikke til stede under ransagningen, men eventuelle beslaglagte dokumenter og genstande overgives i umiddelbar forlængelse heraf til Hjemrejsestyrelsens videre foranstaltning. Hjemrejsestyrelsen er derimod som udgangspunkt til stede under ransagningen, hvis denne foretages i forbindelse med varetagelsen af opgaven med modtagelse af Dublinoverførte udlændinge.

Dokumenter og genstande, der er beslaglagt i medfør af bestemmelsen, skal tilbageleveres til udlændingen, når det ikke længere skønnes fornødent at opbevare dokumenterne og genstandene.

Afgørelser efter hjemrejseloven, herunder afgørelser om beslaglæggelse, træffes som udgangspunkt af Hjemrejsestyrelsen, jf. hjemrejselovens § 21, stk. 1. Afgørelser om beslaglæggelse, herunder afgørelser, hvor der er behov for at anvende magt og tvangsindgreb, træffes endvidere af politidirektøren, jf. hjemrejselovens § 21, stk. 6. Der er efter de gældende regler således ikke hjemmel til, at Hjemrejsestyrelsen selvstændigt kan træffe afgørelse i medfør af hjemrejselovens § 18, såfremt udlændingen ikke meddeler sit samtykke til indgrebet.

Endvidere er der efter de gældende regler ikke hjemmel til at iværksætte tvangsindgreb, herunder visitation, ransagning og beslaglæggelse, over for en udlænding omfattet af Hjemrejsestyrelsens kompetence med henblik på at sikre aktiver til dækning af Udlændingestyrelsens udgifter til den pågældendes eller dennes families underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser samt ophold på eller i tilknytning til et indkvarteringssted omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, jf. § 42 a, stk. 4, 1. pkt. Der er heller ikke efter de gældende regler adgang til at beslaglægge eventuelle midler med henblik på fremadrettet dækning af udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser m.v.

2.4.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Hjemrejsestyrelsen er ansvarlig myndighed for udlændinge, der modtages i medfør af Dublinforordningen. Persongruppen omfatter både Dublinoverførte udlændinge i udsendelsesposition, herunder afviste asylansøgere og udlændinge, som ved ankomsten frafalder deres asylansøgning, og udlændinge, som ikke er i udsendelsesposition, navnlig udlændinge med verserende asylsager.

UDKAST

Som det er i dag finder hjemrejseloven anvendelse på udlændinge i udsendelsesposition, dvs. udlændinge, som har pligt til at udrejse. Dette gælder også udlændinge, der overføres til Danmark i medfør af Dublinforordningen, og som ved modtagelsen er i udsendelsesposition.

Hjemrejsestyrelsen har frem til hjemrejselovens ikrafttræden den 1. juni 2021 varetaget opgaven med modtagelse af Dublinoverførte udlændinge efter udlændingelovens regler, hvorefter bestemmelserne i vidt omfang blev overført til hjemrejseloven.

Der blev imidlertid ikke overført mulighed for, at Hjemrejsestyrelsen – eventuelt med politiets bistand – kan beslaglægge aktiver, der kan anvendes til dækning af Udlændingestyrelsens udgifter til en udlændings underhold, svarende til udlændingelovens § 40, stk. 9, 2. pkt., hvilket efter Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse er en uhensigtsmæssig retstilstand.

Hjemrejseloven finder derudover ikke anvendelse for Dublinoverførte udlændinge, som ved modtagelsen har verserende asylsager og således har ret til at opholde sig i landet under asylsagens behandling. Henset til Hjemrejsestyrelsens opgavevaretagelse med modtagelse af samtlige udlændinge, som overføres til Danmark i medfør af Dublinforordningen, finder ministeriet, at det ikke er hensigtsmæssigt, at hjemrejselovens anvendelsesområde ikke omfatter sådanne udlændinge.

Det er således Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det til brug for Hjemrejsestyrelsens generelle opgavevaretagelse kan vise sig relevant, eventuelt med bistand fra politiet, at søge afdækket, hvorvidt en udlænding omfattet af hjemrejselovens anvendelsesområde er i besiddelse af aktiver, som kan anvendes til dækning af Udlændingestyrelsens senere udgifter til den pågældendes eller dennes families underhold.

Dette gør sig tilsvarende gældende i forbindelse med Hjemrejsestyrelsens varetagelse af opgaven med modtagelse af Dublinoverførte udlændinge, som ved ankomsten har verserende asylsager og således har ret til at opholde sig her i landet under asylsagens behandling, hvor det kan vise sig relevant for styrelsen bl.a. at pålægge sådanne udlændinge visse kontrolforanstaltninger og om nødvendigt frihedsberøve de pågældende for at sikre deres tilstedeværelse med henblik på overdragelse af de pågældende til Udlændingestyrelsen.

Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at hjemrejselovens anvendelsesområde bør udvides, således at loven tillige finder anvendelse for

Dublinoverførte udlændinge, som ved modtagelsen har en verserende asylsag og således har ret til at opholde sig i landet under asylsagens behandling, ligesom Hjemrejsestyrelsen og politiet bør sikres den relevante hjemmel til at beslaglægge aktiver samt for varetagelsen af opgaverne forbundet med modtagelse af Dublinoverførte udlændinge.

2.4.3. Den foreslåede ordning

Formålet med lovforslaget er at sikre, at Hjemrejsestyrelsen og politiet har det nødvendige hjemmelsgrundlag i hjemrejseloven til varetagelsen af opgaven med modtagelse af Dublinoverførte udlændinge, uanset om disse er i udsendelsesposition eller har verserende asylsager ved ankomsten til Danmark. Lovforslaget har endvidere til formål at tildele Hjemrejsestyrelsen og politiet kompetence til på vegne af Udlændingestyrelsen at beslaglægge aktiver, der kan anvendes til dækning af udgifter til en udlændings eller dennes families underhold.

Det foreslås, at der i hjemrejseloven indføres en ny bestemmelse, der skal udvide hjemrejselovens anvendelsesområde til at omfatte samtlige udlændinge, der overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a i det omfang, de hører under Hjemrejsestyrelsens kompetence.

En Dublinoverført udlænding hører under Hjemrejsestyrelsens kompetence, såfremt den pågældende ikke har ret til at opholde sig i Danmark og således har pligt til at udrejse. Dette vil være tilfældet for en Dublinoverført udlænding, som ved ankomsten er meddelt endeligt afslag på en ansøgning om asyl (afvist asylansøger), eller er frafaldet sin asylansøgning. En Dublinoverført udlænding, som ved ankomsten til Danmark har en verserende asylsag og derfor ikke aktuelt er i udsendelsesposition, hører endvidere under Hjemrejsestyrelsens kompetence fra det tidspunkt, den pågældende ankommer til Danmark og frem til det tidspunkt, hvor Hjemrejsestyrelsen overdrager den pågældende til Udlændingestyrelsen med henblik på den videre behandling af asylansøgningen i medfør af udlændingeloven.

Mens asylsagen behandles, er udlændingen ikke omfattet af hjemrejselovens anvendelsesområde. En udlænding vil imidlertid på ny blive omfattet af hjemrejselovens regler, såfremt den pågældende efterfølgende mister sit opholdsgrundlag, eller såfremt den pågældende meddeles en endelig afgørelse om afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse.

Det foreslås på den baggrund, at hjemrejseloven afspejler, at loven tillige omfatter Dublinoverførte udlændinge, der ved ankomsten ikke er i udsendelsesposition. Lovforslaget lægger således op til, at Hjemrejsestyrelsen eller politiet også i forbindelse med modtagelse af sådanne udlændinge, som overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a, vil kunne bestemme, at de pågældende skal pålægges kontrolforanstaltninger.

Hjemrejsestyrelsen eller politiet vil således også kunne pålægge en udlænding at deponere sit pas, anden rejselegitimation og billet, tage ophold efter Hjemrejsestyrelsens eller politiets nærmere bestemmelse og give møde på nærmere angivne tidspunkter med henblik på at sikre den pågældendes tilstedeværelse frem til sagens overdragelse til Udlændingestyrelsen.

Det foreslås derudover, at der i hjemrejselovens § 16, stk. 5, tilføjes, at en udlænding, som ved overførsel til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a har ret til at opholde sig her i landet, vil kunne frihedsberøves efter bestemmelsens 1. pkt., for at sikre den pågældendes tilstedeværelse frem mod sagens overdragelse til Udlændingestyrelsen med henblik på den videre behandling af asylsagen i medfør af udlændingeloven.

Ændringen vil indebære, at politiets afgørelse om at frihedsberøve en Dublinoverført udlænding, som ved ankomsten til Danmark har en verserende asylsag og således ikke aktuelt er i udsendelsesposition, træffes efter hjemrejseloven.

Endvidere er der ved forslaget ikke tilsigtet en ændring af, at Hjemrejsestyrelsen har ansvaret for den indledende sagsbehandling i forbindelse med iværksættelse af en frihedsberøvelse og således fortsat skal undersøge, om betingelserne for frihedsberøvelsen er opfyldt, og om frihedsberøvelse er nødvendig med henblik på at sikre en udlændings tilstedeværelse.

Politiet vil endvidere fortsat have enekompetencen til at udøve magt eller tvang og vil derfor træffe den endelige afgørelse om iværksættelse af frihedsberøvelse efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen, ligesom politiet vil stå for at foretage den faktiske frihedsberøvelse.

Som et yderligere tiltag foreslås det, at dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for at fastslå en udlændings identitet eller tilknytning til andre lande, eller som i øvrigt må antages at være af betydning for sagens oplysning, vil kunne beslaglægges, hvis det skønnes nødvendigt i forbindelse med modtagelsen af en udlænding, der overføres til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a.

Ordningen indebærer, at Hjemrejsestyrelsen og politiet får kompetence til at beslaglægge dokumenter og genstande over for en udlænding i det omfang, den pågældende hører under Hjemrejsestyrelsens kompetence.

Det foreslås endvidere, at Hjemrejsestyrelsen og politiet tildeles kompetence til på vegne af Udlændingestyrelsen at beslaglægge aktiver, der kan anvendes til dækning af udgifter til en udlændings og dennes families underhold m.v. Det foreslås endvidere, at reglerne i retsplejelovens bestemmelser i §§ 509-516 om udlæg i aktiver tilsvarende vil finde anvendelse ved beslaglæggelse af aktiver, dog således at aktiver til en værdi af indtil 10.000 kr. og aktiver, som har en særlig personlig betydning for den pågældende, ikke omfattes.

I den forbindelse vil den foreliggende retspraksis vedrørende retsplejelovens § 515, stk. 1, være retningsgivende for, om en genstand med en særlig personlig betydning bør beslaglægges.

I overensstemmelse med bemærkningerne til retsplejelovens § 515, jf. Justitsministeriets betænkning nr. 634 af 19. januar 1971 om udlæg og udpantning, side 89, vil f.eks. familieportrætter, forlovelsesringe og vielsesringe kunne have en sådan personlig værdi, at de ikke vil kunne beslaglægges. Det forudsættes, at genstande med en særlig personlig betydning alene kan beslaglægges, hvis genstandene har en sådan værdi, at det ikke findes rimeligt at undtage dem fra anvendelse til dækning af udgifter til en udlændings eller dennes families underhold. Hjælpebidrag, som er nødvendige på grund af legemlige mangler eller sygdom, vil ikke kunne beslaglægges.

Som følge af den ovenfor nævnte foreslåede udvidelse af hjemrejselovens anvendelsesområde, vil Hjemrejsestyrelsens og politiets kompetence til at beslaglægge dokumenter og genstande ligeledes omfatte Dublinoverførte udlændinge i det omfang, de pågældende hører under Hjemrejsestyrelsens kompetence.

Den foreslåede ordning vil således indebære, at Hjemrejsestyrelsen, eventuelt med politiets bistand, eksempelvis vil få kompetence til at visitere og ransage bagage tilhørende en udlænding, som omfattes af hjemrejselovens anvendelsesområde, med henblik på at sikre dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for identitetsfastlæggelsen eller sagens oplysning samt aktiver til dækning af Udlændingestyrelsens udgifter til den pågældendes eller dennes families underhold m.v.

Bestemmelsen vil svare til udlændingelovens regler om beslaglæggelse af dokumenter og genstande. Lovforslaget vil således indebære, at politiet med henblik på at kontrollere, om en udlænding har aktiver, der kan anvendes til dækning af de nævnte udgifter, vil få mulighed for at anvende tvangsindgreb omfattet af retsplejelovens kapitel 72-74, herunder beslaglæggelse uden samtykke.

Politiet vil efter de gældende regler kunne foretage visitation af en udlændings tøj og ransagning af den pågældendes bagage ved undersøgelsen af, om udlændingen er i besiddelse af dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for at fastslå den pågældendes identitet eller tilknytning til andre lande. Det forudsættes, at politiet, når det skal kontrolleres, om en udlænding har tilstrækkelige midler til at dække udgifterne til sit og sin families underhold m.v., fremover vil anvende de samme redskaber i form af visitation og ransagning, som politiet allerede anvender i relation til beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 9. Sådanne indgreb vil skulle foretages i overensstemmelse med retsplejelovens regler, hvilket bl.a. indebærer, at ransagning og eventuel efterfølgende beslaglæggelse alene vil kunne foretages på baggrund af en retskendelse, medmindre den pågældende meddeler samtykke til indgrebet. I praksis vil der ofte være behov for, at indgrebene foretages uden indhentelse af en forudgående retskendelse, idet indgrebets øjemed forspildes, hvis en retskendelse afventes. I disse tilfælde vil politiet, hvis udlændingen anmoder herom, inden for 24 timer skulle forelægge afgørelsen for retten til efterfølgende godkendelse.

Politiet vil efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen bistå ved indhentelse af retskendelse til beslaglæggelse, og politiet vil effektuere tvangsindgrebet.

2.5. Afgørelseskompetence i sager om beslaglæggelse, optagelse af sager til forhør i retten og bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse

2.5.1. Gældende ret

2.5.1.1. Afgørelseskompetence i sager om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver

Det følger af udlændingelovens § 42 a, stk. 1, at en udlænding, der opholder sig her i landet og har indgivet ansøgning om opholdstilladelse i medfør af § 7, som udgangspunkt får udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, indtil udlændingen meddeles opholdstilladelse, eller udlændingen udrejser eller udsendes.

UDKAST

Det følger endvidere af udlændingelovens § 42 a, stk. 2, at en udlænding uden ret til lovligt ophold, der ikke er omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 1, eller § 43, stk. 1, som udgangspunkt får udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen, hvis det er nødvendigt af hensyn til forsørgelsen af udlændingen.

Udlændingestyrelsen kan dog ifølge udlændingelovens § 42 a, stk. 4, pålægge en udlænding at betale udgifterne til udlændingens eller dennes families underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser eller ophold på et indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, såfremt udlændingen har tilstrækkelige midler hertil.

Det følger af udlændingelovens § 40, stk. 1, bl.a., at en udlænding skal meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse i henhold til udlændingeloven kan gives, inddrages eller bortfalde, eller om udlændingen opholder sig eller arbejder lovligt her i landet.

Det følger endvidere af udlændingelovens § 40, stk. 5, at en udlænding skal meddele de oplysninger om sine økonomiske forhold, som er nødvendige til bedømmelse af, om Udlændingestyrelsen kan pålægge udlændingen at tilbagebetale udgifterne til udlændingens underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser eller ophold på eller i tilknytning til et indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, jf. § 42 a, stk. 4.

På den baggrund følger det af udlændingelovens § 40, stk. 9, 1. pkt., at dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for at fastslå en udlændings identitet eller tilknytning til andre lande, eller som må antages at være af betydning for sagens oplysning, kan tages i bevaring, hvis det skønnes nødvendigt. Det følger endvidere af udlændingelovens § 40, stk. 9, 2. og 3. pkt., at aktiver, der kan anvendes til dækning af de i § 42 a, stk. 4, 1. pkt., nævnte udgifter, endvidere kan tages i bevaring, og at reglerne i retsplejelovens §§ 509-516 i den forbindelse finder anvendelse. Endelig fremgår det af bestemmelsens 4. pkt., at retsplejelovens kapitel 72-74 finder anvendelse ved beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver.

Det fremgår af udlændingelovens § 46, stk. 1, at afgørelser efter udlændingeloven træffes af Udlændingestyrelsen med de undtagelser, som fremgår af bestemmelsens stk. 2-5 og 11, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 26, 27 og 37-39, §§ 46 a-49, §§ 50-50 b, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-5, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt.

Bestemmelsen fastslår således, at udgangspunktet efter loven er, at Udlændingestyrelsen træffer afgørelser i 1. instans. Alene i de i bestemmelsen nærmere opregnede tilfælde træffes der afgørelse af en anden myndighed.

Udlændingelovens § 48 indeholder bestemmelser om bl.a., hvilke afgørelser i 1. instans som træffes af politidirektøren.

Det følger af udlændingelovens § 48, stk. 3, 1. pkt., at afgørelser efter udlændingelovens § 40, stk. 9, træffes af vedkommende politidirektør. Det fremgår yderligere af bestemmelsens 2. pkt., at afgørelser om, at dokumenter eller genstande og aktiver, der kan anvendes til dækning af de i § 42 a, stk. 4, 1. pkt., nævnte udgifter, tages i bevaring, jf. § 40, stk. 9, endvidere kan træffes af Udlændingestyrelsen.

Bestemmelsen indebærer således, at både politiet og Udlændingestyrelsen har kompetence til at træffe afgørelse om beslaglæggelse i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 9, jf. § 48, stk. 3.

Det følger af udlændingelovens § 48, stk. 3, 3. pkt., at en afgørelse truffet i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 9, kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.5.1.2. Afgørelseskompetence i sager om optagelse af sager til forhør i retten og bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse

Det fremgår af udlændingelovens § 40, stk. 8, at der til oplysning i sager, der henhører under udlændingeloven, kan optages forhør i retten, jf. retsplejelovens § 1018.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 40, stk. 8, har eksisteret i udlændingelovens § 40 under forskellige stykker siden udlændingeloven af 8. juni 1983.

Det fremgår endvidere af udlændingelovens § 40, stk. 10, 1. pkt., at en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 bortfalder, såfremt en udlænding udebliver uden anmeldt lovligt forfald efter at være tilsagt personligt til at møde hos Udlændingestyrelsen. Det fremgår af bestemmelsens 2. pkt., at tilsigelsen skal indeholde oplysning om virkningerne af udeblivelse. Det fremgår endelig af bestemmelsens 3. pkt., at Udlændingestyrelsen i særlige tilfælde kan beslutte, at en ansøgning ikke skal anses for bortfaldet.

Udlændingelovens § 40, stk. 10 (oprindeligt § 40, stk. 6), blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 33 af 18. januar 1995 om ændring af udlændingeloven, lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.v. og lov om social bistand. Det fremgik af bestemmelsen, at en udlændings ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 bortfaldt, hvis udlændingen udeblev uden anmeldt lovligt forfald efter at have været tilsagt personligt til at møde hos Direktoratet for Udlændinge (Udlændingestyrelsen) eller politiet. Det fremgik endvidere af bestemmelsen, at tilsigelsen skulle indeholde oplysninger om virkningerne af udeblivelse, og at Direktoratet for Udlændinge i særlige tilfælde kunne beslutte, at en ansøgning ikke skulle anses for at være bortfaldet.

Det følger af bemærkningerne til den dagældende § 40, stk. 6, i udlændingeloven, jf. Folketingstidende 1994-95, tillæg A, L 85 som fremsat, afsnit 4.5, at udlændinge, som har indgivet en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 (asylansøgere), i forbindelse med asylsagens behandling indkaldes til bl.a. udfyldelse af asylansøgningsskema hos politiet, samtale hos Direktoratet for Udlændinge om asylgrundlaget samt afhøringer herom hos politiet.

Det fremgår af udlændingelovens § 46, stk. 1, at afgørelser efter udlændingeloven træffes af Udlændingestyrelsen med de undtagelser, som fremgår af bestemmelsens stk. 2-5 og 11, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 26, 27 og 37-39, §§ 46 a-49, §§ 50-50 b, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-5, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt.

Bestemmelsen fastslår således, at udgangspunktet efter loven er, at Udlændingestyrelsen træffer afgørelser i 1. instans. Alene i de i bestemmelsen nærmere opregnede tilfælde træffes der afgørelse af en anden myndighed.

Ved indsættelsen af den dagældende § 40, stk. 6, i udlændingeloven blev der ikke indsat særskilte kompetencebestemmelser i udlændingeloven vedrørende bestemmelsen, og kompetencen tilfaldt således Direktoratet for Udlændinge (Udlændingestyrelsen) efter den også dagældende § 46, stk. 1.

Ved kongelig resolution af 10. september 2019, jf. bekendtgørelse nr. 946 af 12. september 2019 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, blev ressortansvaret for en række sagsområder bl.a. omfordelt mellem justitsministeren og udlændinge- og integrationsministeren.

UDKAST

Det blev herved bl.a. fastsat, at ressortansvaret for registrering af asylansøgere, forkyndelse, oplysning og afklaring af afgjorte asyl- og opholdssager, udlændinges frivillige udrejse samt behandling af sager, der ikke indebærer anvendelse af tvang eller magtanvendelse, efter udlændingeloven, skulle overføres fra justitsministeren til udlændinge- og integrationsministeren.

Som følge af ressortoverdragelsen blev den dagældende § 40, stk. 11 (nugældende § 40, stk. 10) ændret, således at henvisningen til, at en udlænding kunne tilsiges til at give møde hos politiet, udgik af bestemmelsen.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 207, at baggrunden for ændringen var, at det overordnede ressortansvar for behandling af sager efter udlændingeloven, der ikke indebærer anvendelse af tvang eller magtanvendelse, overføres fra justitsministeren til udlændinge- og integrationsministeren.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at politiet, som hører under justitsministerens ansvarsområde, således ikke længere har kompetence til at kunne tilsige en asylansøger til at give personligt møde i forbindelse med asylsagens behandling, f.eks. med henblik på udfyldelse af asylansøgningsskema eller deltagelse i samtaler hos Udlændingestyrelsen om asylgrundlaget.

Udlændingelovens § 48 indeholder bestemmelser om bl.a., hvilke afgørelser i 1. instans som træffes af politidirektøren.

Som følge af ressortoverdragelsen blev udlændingelovens § 48 nyaffattet, bl.a. således, at afgørelser efter § 40, stk. 9 og 10, træffes af vedkommende politidirektør, jf. § 48, stk. 3, 1. pkt., mens afgørelser efter § 40, stk. 9, endvidere kan træffes af Udlændingestyrelsen, jf. § 48, stk. 3, 2. pkt.

Det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, s. 230 f., at nyaffattelsen ud over at være en følge af ressortoverdragelsen også skulle sikre, at afgørelserne træffes, hvor den rette faglige kompetence foreligger.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne til bestemmelsen, at Rigspolitichefen eller politidirektøren efter den dagældende § 48, stk. 1, 2. pkt., bl.a. havde kompetence til at træffe afgørelse om optagelse af sager til forhør i

retten i medfør af den dagældende § 40, stk. 9, og om beslaglæggelse efter den dagældende § 40, stk. 10.

Det fremgår yderligere af bemærkningerne til bestemmelsen, at kompetencen til at træffe afgørelse om at optage sager til forhør i retten og at tage genstande til brug for sagen i bevaring i medfør af henholdsvis udlændingelovens § 40, stk. 9 og 10, fortsat skulle tilfalde vedkommende politidirektør.

Det fremgår endelig af bemærkningerne, at efter den dagældende § 48 tilfaldt kompetencen til at træffe afgørelse efter den dagældende § 40, stk. 9 (optagelse af sager til forhør i retten) og 10 (beslaglæggelse), ligeledes vedkommende politidirektør med klageadgang til udlændinge- og integrationsministeren, og at der med nyaffattelsen ikke tilsigtedes en ændring af dette.

Uanset bemærkningerne til bestemmelsen har Udlændingestyrelsen imidlertid siden nyaffattelsen af § 48 formelt haft kompetencen til at træffe afgørelse om optagelse af sager til forhør i retten i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 8, jf. den generelle kompetencebestemmelse i § 46, stk. 1, ligesom politidirektøren formelt har haft kompetencen til at træffe afgørelse om bortfald af en asylansøgning i tilfælde af udeblivelse, jf. § 48, stk. 3, 1. pkt. Politidirektøren og Udlændingestyrelsen har begge haft kompetence til at træffe afgørelse om beslaglæggelse i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 9.

2.5.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Som det fremgår af afsnit 2.5.1.2, kan der efter udlændingelovens § 40, stk. 8, optages sager, der henhører under udlændingeloven, til forhør i retten, jf. retsplejelovens § 1018.

Som beskrevet i afsnit 2.5.1.2, fremgik det af den dagældende § 40, stk. 6 (nugældende § 40, stk. 10), i udlændingeloven, at en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 bortfaldt, såfremt asylansøgeren udeblev efter at have været tilsagt til at møde hos Direktoratet for Udlændinge (Udlændingestyrelsen) eller politiet uden anmeldt lovligt forfald.

Som det også fremgår af afsnit 2.5.1.2, blev bestemmelsen som følge af ressortoverdragelsen i 2019 ændret, således at henvisningen i den dagældende § 40, stk. 11 (nugældende § 40, stk. 10) til, at en udlænding kan tilsiges til at møde hos politiet, udgik.

UDKAST

Det er fastsat i udlændingelovens § 46, stk. 1, at Udlændingestyrelsen som udgangspunkt er kompetent til at træffe afgørelse efter udlændingeloven, dog med de undtagelser, som fremgår af bl.a. udlændingelovens § 48.

Som det fremgår af afsnit 2.5.1.2, blev udlændingelovens § 48 om bl.a. politidirektørens kompetencer nyaffattet i forbindelse med ressortoverdragelsen, således at politidirektøren efter § 48, stk. 3, 1. pkt., kan træffe afgørelse om beslaglæggelse i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 9, og bortfald af en asylansøgning i tilfælde af udeblivelse i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 10.

Siden nyaffattelsen af udlændingelovens § 48, stk. 3, har Udlændingestyrelsen således formelt haft kompetencen til at træffe afgørelse om optagelse af sager til forhør i retten i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 8, jf. § 46, stk. 1, mens politidirektøren formelt har haft kompetencen til at træffe afgørelse om bortfald af en asylansøgning i tilfælde af udeblivelse, jf. § 48, stk. 3, 1. pkt. Politidirektøren og Udlændingestyrelsen har begge haft kompetence til at træffe afgørelse om beslaglæggelse i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 9.

Det fremgår imidlertid af bemærkningerne til udlændingelovens § 48, stk. 3, 1. pkt., jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 232 f., at forslaget indebærer, at kompetencen til at træffe afgørelse om at optage sager til forhør i retten og at tage genstande til brug for sagen i bevaring i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 9 og 10, tilfalder vedkommende politidirektør.

Det er således Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det bl.a. var hensigten med lovforslag L 203 at tildele vedkommende politidirektør kompetence til at træffe afgørelse i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 8 (optagelse af sager til forhør i retten) og stk. 9 (beslaglæggelse), men at vedkommende politidirektør ved en fejl i stedet blev tildelt kompetence til at træffe afgørelse i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 9 (beslaglæggelse) og stk. 10 (bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse).

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at kompetencen bør tilbageføres til hhv. politidirektøren og Udlændingestyrelsen i overensstemmelse med hensynene bag ressortomlægningen.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det på den baggrund hensigtsmæssigt, at kompetencen til at træffe afgørelse om optagelse af sager

til forhør i retten i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 8, tildeles politidirektøren. Ministeriet finder det endvidere hensigtsmæssigt, at kompetencen til at træffe afgørelse i sager om bortfald af asylansøgninger efter udlændingelovens § 40, stk. 10, alene tilkommer Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1, og at vedkommende politidirektørs kompetence til at træffe afgørelse efter udlændingelovens § 40, stk. 10, således udgår af udlændingelovens § 48, stk. 3, 1. pkt.

Der tilsigtes ingen ændring af gældende ret for så vidt angår Udlændingestyrelsens og politidirektørens kompetence til at træffe afgørelse om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 9.

2.5.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at vedkommende politidirektør tildeles kompetence til at træffe afgørelse om optagelse af sager til forhør i retten efter udlændingelovens § 40, stk. 8.

Forslaget vil indebære, at vedkommende politidirektør vil være kompetent til at træffe afgørelse om optagelse af sager til forhør i retten i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 8, jf. den foreslåede ændring af § 48, stk. 3, 1. pkt.

Det foreslås endvidere, at vedkommende politidirektørs kompetence til at træffe afgørelse i sager om bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse efter udlændingelovens § 40, stk. 10, jf. den foreslåede ændring af § 48, stk. 3, 1. pkt., udgår.

Forslaget vil indebære, at alene Udlændingestyrelsen vil være kompetent til at træffe afgørelse om bortfald af en asylansøgning i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 10, jf. § 46, stk. 1.

2.6. Prøvelse af sager om optagelse til forhør i retten og beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver

2.6.1. Gældende ret

2.6.1.1. Udlændingenævnets generelle kompetenceområde

Ved lov nr. 571 af 18. juni 2012 om ændring af udlændingeloven og lov om kommunale og regionale valg (Oprettelse af Udlændingenævnet samt valgret og valgbarhed til kommunale og regionale valg m.v.) blev Udlændingenævnet oprettet.

Udlændingenævnet er et uafhængigt kollegialt domstolslignende forvaltningsorgan. Nævnet har siden lovens ikrafttræden den 1. januar 2013 virket som klagenævn i langt størstedelen af de sager, som bliver truffet på det udlændingeretlige område, herunder Udlændingestyrelsens afgørelser om familiesammenføring, tidsubegrænset opholdstilladelse og administrativ ud- og afvisning, Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser om bl.a. opholdstilladelse på baggrund af studie eller beskæftigelse, politiets afgørelser om bl.a. afvisning af indrejse ved grænsen til Danmark samt Hjemrejsestyrelsens afgørelser om bl.a. meldepligt.

Udlændingelovens § 46 a og hjemrejselovens § 22 udgør i denne sammenhæng den retlige ramme for Udlændingenævnets kompetence.

Det fremgår af udlændingelovens § 46 a, stk. 1, at Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter udlændingeloven kan påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4, 6 og 8 og § 53 a.

Det fastsættes endvidere i bestemmelsens stk. 2, at Udlændingenævnet bl.a. også behandler klager over politiets afgørelser efter udlændingelovens § 28, stk. 1-4 og stk. 7, 3. pkt., § 34, § 40 a, stk. 1, nr. 2, stk. 2, nr. 1-3 og 5, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 40 b, stk. 2, nr. 1 og 4, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 43, stk. 2, og § 48, stk. 4.

Det fremgår endvidere af hjemrejselovens § 22, stk. 1, at Hjemrejsestyrelsens afgørelser efter hjemrejseloven kan påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 3, stk. 4, 2. pkt., og stk. 8.

Klage til Udlændingenævnet over de afgørelser, der er nævnt i udlændingelovens § 46 a, stk. 1 og 2, samt de afgørelser, der er nævnt i hjemrejselovens § 22, stk. 1, skal som udgangspunkt være indgivet til Udlændingenævnet inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen, jf. henholdsvis udlændingelovens § 46 a, stk. 3, og hjemrejselovens § 22, stk. 2.

2.6.1.2. Prøvelse af sager om optagelse af sager til forhør i retten i udlændingeloven

Det fremgår af udlændingelovens § 40, stk. 8, at der til oplysning i sager, der henhører under udlændingeloven, kan optages forhør i retten, jf. retsplejelovens § 1018.

UDKAST

Bestemmelsen i udlændingelovens § 40, stk. 8, har eksisteret i udlændingelovens § 40 under forskellige stykker siden udlændingeloven af 8. juni 1983.

Det fremgår af udlændingelovens § 46, stk. 1, at afgørelser efter udlændingeloven træffes af Udlændingestyrelsen med de undtagelser, som fremgår af bestemmelsens stk. 2-5 og 11, og af § 4 d, stk. 3 og 4, § 9, stk. 26, 27 og 37-39, §§ 46 a-49, §§ 50-50 b, § 51, stk. 2, 2. pkt., § 56 a, stk. 1-5, § 58 i og § 58 j, jf. dog § 58 d, 2. pkt.

Bestemmelsen fastslår således, at udgangspunktet efter loven er, at Udlændingestyrelsen træffer afgørelser i 1. instans. Alene i de i bestemmelsen nærmere opregnede tilfælde træffes der afgørelse af en anden myndighed.

Det fremgår af udlændingelovens § 48, stk. 3, 1. pkt., at afgørelser efter § 40, stk. 9 og 10, træffes af vedkommende politidirektør.

Udlændingestyrelsen har således formelt kompetence til at træffe afgørelse om optagelse af sager til forhør i retten i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 8, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1.

Det fremgår af udlændingelovens § 46 a, stk. 1, at Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter udlændingeloven kan påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4, 6 og 8 og § 53 a.

Det følger endvidere af udlændingelovens § 46 a, stk. 2, nr. 3, at Udlændingenævnet kan behandle klager over politiets afgørelser efter § 28, stk. 1-4 og stk. 7, 3. pkt., § 34, § 40 a, stk. 1, nr. 2, stk. 2, nr. 1-3 og 5, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 40 b, stk. 2, nr. 1 og 4, stk. 3, 1. pkt., og stk. 4-9, § 43, stk. 2, og § 48, stk. 4.

Det fremgår af udlændingelovens § 48, stk. 3, 3. pkt., at afgørelser om beslaglæggelse, jf. § 40, stk. 9, og bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse, jf. § 40, stk. 10, kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Det fremgår af bemærkningerne til udlændingelovens § 48, stk. 3, at politidirektørens afgørelser i sager om optagelse af forhør i retten og afgørelser om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver kan indbringes for den samme instans, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 233 f.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.1.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger om afgørelseskompetencen efter udlændingelovens § 40, stk. 8, samt baggrunden herfor.

2.6.1.3. Prøvelse af sager om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver i udlændingeloven

Som udgangspunkt får udlændinge omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 1 og 2, udgifterne til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser dækket af Udlændingestyrelsen. Dette gælder dog bl.a. ikke, hvis udlændingen selv har tilstrækkelige midler hertil.

Det følger endvidere af udlændingelovens § 40, stk. 5, at en udlænding skal meddele de oplysninger om sine økonomiske forhold, som er nødvendige til bedømmelse af, om Udlændingestyrelsen kan pålægge udlændingen at tilbagebetale udgifterne til udlændingens underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser eller ophold på eller i tilknytning til et indkvarteringssted omfattet af § 42 a, stk. 5, jf. § 42 a, stk. 4.

I tilknytning hertil følger det af udlændingelovens § 40, stk. 9, 2. pkt., at aktiver, herunder rede penge og værdigenstande, der kan anvendes til dækning af de i udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt., nævnte udgifter, kan tages i bevaring. I den forbindelse finder retsplejelovens kapitel 72-74 om henholdsvis legemsindgreb, ransagning og beslaglæggelse anvendelse i samme omfang som i sager, der angår forbrydelser, der kan medføre fængselsstraf.

Henvisningen til retsplejelovens kapitel 74 medfører, at beslaglæggelse skal ske ved retskendelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 2. Hvis øjemedet forspildes ved at afvente en retskendelse, kan indgrebet foretages uden forudgående retskendelse. Fremsætter den, mod hvem indgrebet retter sig, anmodning herom, skal sagen snarest muligt og senest inden 24 timer forelægges for retten, jf. § 806, stk. 4, 1. og 2. pkt. Fremsætter den, mod hvem indgrebet retter sig, ikke anmodning herom, kan sagen i stedet påklages administrativt. Hvis der meddeles skriftligt samtykke, kan afgørelsen træffes af politiet (eller Udlændingestyrelsen), jf. § 806, stk. 11.

Det fremgår bl.a. af udlændingelovens § 48, stk. 3, 1. pkt., at afgørelser efter § 40, stk. 9, træffes af vedkommende politidirektør. Det fremgår yderligere af bestemmelsens 2. pkt., at afgørelser om, at dokumenter eller genstande og aktiver, der kan anvendes til dækning af de i § 42 a, stk. 4, 1. pkt., nævnte

udgifter, tages i bevaring, jf. § 40, stk. 9, endvidere kan træffes af Udlændingestyrelsen. Det fremgår endelig af bestemmelsens 3. pkt., at afgørelser efter § 40, stk. 9, kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Bestemmelsen indebærer således, at Udlændingestyrelsens og politiets afgørelser i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 9, kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren, men at der samtidig kan ske legalitetsprøvelse af indgrebet ved domstolene, idet retsplejelovens kapitel 74 finder anvendelse.

Denne mulighed for, at en afgørelse efter udlændingelovens § 40, stk. 9, enten kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren eller indbringes for domstolene, er i øvrigt forudsat i forarbejderne til hjemrejselovens § 18, stk. 1, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 232 f.

En afgørelse efter udlændingelovens § 40, stk. 9, kan således påklages til udlændinge- og integrationsministeren, såfremt den, mod hvem indgrebet retter sig, ikke senest 24 timer efter indgrebet indbringer sagen for retten.

Det bemærkes, at kompetencen til at behandle klager over afgørelser efter udlændingelovens § 40, stk. 9, i praksis er overgået til Udlændingenævnet, og der er således eksempler på, at sådanne sager er blevet påklaget til og behandlet i Udlændingenævnet. Lovændringen er således en kodificering af en allerede eksisterende praksis.

2.6.1.4. Prøvelse af sager om beslaglæggelse af dokumenter og genstande i hjemrejseloven

Der er efter de gældende regler i hjemrejseloven ikke hjemmel til at iværksætte tvangsindgreb, herunder visitation og ransagning, over for udlændinge omfattet af Hjemrejsestyrelsens kompetence med henblik på at sikre aktiver, navnlig penge eller værdigenstande, til dækning af udgifterne til de pågældendes underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser samt ophold på eller i tilknytning til et indkvarteringssted omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 5, jf. § 42 a, stk. 4, 1. pkt. Der er heller ikke efter de gældende regler adgang til at beslaglægge eventuelle aktiver med henblik på fremadrettet dækning af udgifter til underhold og nødvendige sundhedsmæssige ydelser m.v.

Det fremgår imidlertid af hjemrejselovens § 18, stk. 1, 1. pkt., at dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for at fastslå en udlændings identitet eller tilknytning til andre lande, eller som i øvrigt må antages at være af betydning for sagens oplysning, kan tages i bevaring, hvis det skønnes nødvendigt med henblik på udsendelse af en udlænding.

Det fremgår af hjemrejselovens § 18, stk. 2, at retsplejelovens kapitel 72-74 om henholdsvis legemsindgreb, ransagning og beslaglæggelse finder anvendelse i samme omfang som i sager, der angår forbrydelser, der kan medføre fængselsstraf.

Henvisningen til retsplejelovens kapitel 74 medfører, at beslaglæggelse skal ske ved retskendelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 2. Hvis øjemedet forspildes ved at afvente en retskendelse, kan indgrebet foretages uden forudgående retskendelse. Fremsætter den, mod hvem indgrebet retter sig, anmodning herom, skal sagen snarest muligt og senest inden 24 timer forelægges for retten, jf. § 806, stk. 4, 1. og 2. pkt. Fremsætter den, mod hvem indgrebet retter sig, ikke anmodning herom, kan sagen i stedet påklages administrativt. Hvis der meddeles skriftligt samtykke, kan afgørelsen træffes af politiet (eller Hjemrejsestyrelsen), jf. § 806, stk. 11. Fremsætter den, mod hvem indgrebet retter sig, ikke anmodning herom, kan sagen i stedet påklages administrativt.

Ønskes en genstand eller et dokument beslaglagt og ransaget i forbindelse hermed, idet det må antages at være af betydning for sagens oplysning, skal dette derfor som udgangspunkt ske med udlændingens samtykke. Hvis samtykke ikke kan opnås, skal ransagning og beslaglæggelse ske efter retskendelse, medmindre øjemedet forspildes ved at afvente en sådan kendelse.

Politiet bistår efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen ved indhentelse af retskendelse til beslaglæggelse. Politiet effektuerer endvidere tvangsindgrebet. Hjemrejsestyrelsen kan være til stede ved udførelsen af indgrebet, og politiet overgiver eventuelle beslaglagte genstande og dokumenter til Hjemrejsestyrelsens eller Udlændingestyrelsens videre foranstaltning.

Dokumenter og genstande, der er beslaglagt i medfør af bestemmelsen, skal tilbageleveres til udlændingen, når det ikke længere skønnes fornødent at opbevare disse.

Det fremgår af hjemrejselovens § 21, stk. 1, at afgørelser efter denne lov i udgangspunktet træffes af Hjemrejsestyrelsen. Det fremgår imidlertid af hjemrejselovens § 21, stk. 6, at afgørelser om beslaglæggelse af genstande efter § 18 træffes af vedkommende politidirektør.

UDKAST

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 91 f., at afgørelser, hvor der er behov for at anvende magt og tvangsindgreb, fortsat vil skulle træffes af politiet, idet disse afgørelser beror på en politifaglig vurdering, hvor politiet er i besiddelse af en betydelig sagkundskab. Det fremgår endvidere, at politiets afgørelser efter hjemrejselovens § 18 vil undergå legalitetsprøvelse ved domstolene.

Det fremgår samtidig af hjemrejselovens § 22, stk. 7, at politidirektørens afgørelse efter § 18 kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Det følger af bemærkningerne til bestemmelsen, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 185, at dette svarer til, hvad der gælder i forhold til klagemulighederne efter udlændingelovens § 40, stk. 9, og at det i øvrigt ved hjemrejselovens tilblivelse har været formålet, at retstilstanden for klageadgang ved beslaglæggelse efter hjemrejselovens og udlændingelovens bestemmelser bør være den samme.

Hjemrejsestyrelsen træffer således afgørelse om at beslaglægge dokumenter og genstande i medfør af hjemrejselovens § 18, såfremt udlændingen samtykker hertil.

Politiet træffer selvstændigt, eller efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen, afgørelse om beslaglæggelse efter hjemrejselovens § 18, såfremt udlændingen ikke samtykker til indgrebet.

Bestemmelsen indebærer således, at Hjemrejsestyrelsens og vedkommende politidirektørs afgørelser i medfør af hjemrejselovens § 18, kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren, såfremt den, mod hvem indgrebet retter sig, ikke senest 24 timer efter indgrebet indbringer sagen for retten.

Denne mulighed for, at en afgørelse efter hjemrejselovens § 18 enten kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren eller indbringes for domstolene, svarer til ordningen om påklage af afgørelser efter udlændingelovens § 40, stk. 9. Der henvises i den forbindelse til beskrivelsen under pkt. 2.6.1.3 ovenfor.

2.6.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Afgørelser truffet af udlændingemyndighederne eller politiet om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver i medfør af henholdsvis udlændingelovens og hjemrejselovens bestemmelser kan efter de relevante bestemmelsers ordlyd påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Det er imidlertid Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at klageadgangen de facto er overgået fra udlændinge- og integrationsministeren til Udlændingenævnet. Det er endvidere Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at det må bero på en fejl, at overførslen af klageadgangen ikke ses afspejlet i lovgivningen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Udlændinge- og Integrationsministeriet finder det således hensigtsmæssigt, at udlændingelovens § 46 a, stk. 2, ændres, således at det fremgår, at kompetencen til at behandle klager over Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og politiets afgørelser om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver i henholdsvis udlændingelovens § 48, stk. 3, og hjemrejselovens § 22, stk. 7, er hos Udlændingenævnet.

Det er samtidig Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at der ikke bør ændres på muligheden for at indbringe sådanne afgørelser for domstolene i medfør af retsplejelovens regler i de tilfælde, hvor afgørelsens effektuering sker ved anvendelse af magt og ved tvangsindgreb. Udlændinge- og Integrationsministeriet finder dog i den forbindelse anledning til at præcisere, at det i sådanne sager alene bør være muligt at klage til Udlændingenævnet i tilfælde, hvor det ikke er muligt at indbringe spørgsmålet for domstolene.

Som eksempel kan nævnes, at Udlændingenævnets kompetence til at behandle klager er relevant i de tilfælde, hvor beslaglæggelse ikke sker efter retskendelse, dvs. på øjemedet, og hvor den, mod hvem indgrebet retter sig, ikke indbringer sagen for retten senest 24 timer fra beslaglæggelsen.

Udlændingeloven indeholder ikke en særskilt hjemmel om kompetence til at træffe afgørelse efter udlændingelovens § 40, stk. 8, eller regler om, hvilken myndighed der har kompetence til at behandle klager over afgørelser truffet i medfør af bestemmelsen.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at Udlændingestyrelsen formelt har haft kompetence til at træffe afgørelse efter bestemmelsen, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1. Der henvises i den forbindelse til afsnit 2.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det er på den baggrund ligeledes Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at afgørelser om optagelse af sager til forhør i retten efter § 40, stk. 8, således er omfattet af udlændingelovens § 46 a, stk. 1, og at Udlændingenævnet dermed formelt har kompetence til at behandle klager over sådanne afgørelser truffet af Udlændingestyrelsen.

Det fremgår af udlændingelovens § 48, stk. 3, 3. pkt., at afgørelser om beslaglæggelse, jf. § 40, stk. 9, og bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse, jf. § 40, stk. 10, kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Det skal hertil bemærkes, at det fremgår af forarbejderne til udlændingelovens § 48, stk. 3, at politidirektørens afgørelser i sager om optagelse af forhør i retten og afgørelser om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver kan indbringes for den samme instans, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 233 f.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at kompetencen til at behandle klager over afgørelser om optagelse af sager til forhør i retten efter udlændingelovens § 40, stk. 8, rettelig skulle være tildelt udlændinge- og integrationsministeren.

Idet kompetencen til at træffe afgørelse om optagelse af sager til forhør i retten efter § 40, stk. 8, foreslås tildelt politidirektøren jf. lovforslagets § 2, nr. 6, i overensstemmelse med hensigten i ressortoverdragelsen om, at afgørelserne skal træffes, hvor den rette faglige kompetence foreligger, finder Udlændinge- og Integrationsministeriet det hensigtsmæssigt, at sådanne afgørelser truffet af politidirektøren efter den foreslåede bestemmelse, i lighed med politidirektørens afgørelser om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver, kan påklages til Udlændingenævnet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.6.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at udlændingelovens § 46 a, stk. 2, ændres, således at det fremgår af bestemmelsen, at Udlændingenævnet har kompetencen til at behandle

klager over Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og politiets afgørelser om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver, såfremt afgørelserne ikke kan indbringes for domstolene. Det foreslås endvidere, at Udlændingenævnet tildeles kompetencen til at behandle klager over politidirektørens afgørelser om optagelse af sager til forhør i retten efter udlændingelovens § 40, stk. 8.

Forslaget vil indebære, at afgørelser truffet i henhold til udlændingelovens § 40, stk. 8 og 9, og den foreslåede § 18 i hjemrejseloven, jf. lovforslaget § 1, nr. 13, vil kunne påklages til Udlændingenævnet i tilfælde, hvor det ikke er muligt at indbringe spørgsmålet for domstolene.

Som det gælder for de øvrige afgørelser, der i dag påklages til Udlændingenævnet, vil det også gælde for de ovennævnte sagstyper, at klagen som udgangspunkt skal være indgivet til Udlændingenævnet inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Det forudsættes i den forbindelse, at udlændingen senest ved forkyndelsen af afgørelsen vejledes om klagemuligheden.

2.7. Prøvelse af sager om bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse

2.7.1. Gældende ret

2.7.1.1 Klageadgang i sager om bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse

Det fremgår af udlændingelovens § 40, stk. 10, 1. pkt., at udebliver en udlænding, der har ansøgt om opholdstilladelse efter § 7, efter at være tilsagt personligt til at møde hos Udlændingestyrelsen, uden anmeldt lovligt forfald, bortfalder udlændingens ansøgning om opholdstilladelse efter § 7.

Afgørelser efter bestemmelsen træffes formelt af politidirektøren, jf. udlændingelovens § 48, stk. 3, 1. pkt.

Det fremgår endelig af udlændingelovens § 48, stk. 3, 3. pkt., at afgørelser efter § 40, stk. 10, kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger om ministeriets overvejelser om afgørelseskompetencen efter udlændingelovens § 40, stk. 10, samt baggrunden herfor.

2.7.1.2. Flygtningenævnets generelle kompetenceområde

Ved lov nr. 226 af 8. juni 1983 om tilblivelsen af udlændingeloven blev Flygtningenævnet oprettet.

Flygtningenævnet er et uafhængigt kollegialt domstolslignende forvaltningsorgan. Nævnet har siden lovens ikrafttræden den 1. oktober 1983 haft til opgave at afgøre en række spørgsmål på det asylretlige område. Flygtningenævnet behandler således klager over afgørelser, som er truffet af Udlændingestyrelsen i 1. instans på det asylretlige område, herunder sager om afslag på asyl samt sager om nægtelse af forlængelse, inddragelse og bortfald af asylretlige opholdstilladelser m.v.

Udlændingelovens § 53 a udgør den retlige ramme for Flygtningenævnets kompetence. Bestemmelsen indeholder endvidere regler om klagefrister, herunder brugen af automatisk påklage, i diverse sager, som kan indbringes for nævnet.

2.7.2. Udlændinge- og Integrationsministeriets overvejelser

Afgørelser i sager om bortfald af en asylansøgning ved udeblivelse i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 10, kan efter gældende ret påklages til udlændinge- og integrationsministeren, jf. udlændingelovens § 48, stk. 3, 3. pkt.

Udlændingelovens § 53 a fastsætter Flygtningenævnets kompetence. Det fremgår af udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 1-8, at Udlændingestyrelsens afgørelser i en lang række sagstyper på det asylretlige område kan indbringes for Flygtningenævnet.

Det bemærkes hertil, at afgørelser om bortfald af en asylansøgning ved udeblivelse i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 10, formelt træffes af vedkommende politidirektør, jf. udlændingelovens § 48, stk. 3, 1. pkt., men at kompetencen efter ministeriets opfattelse rettelig bør tilfalde Udlændingestyrelsen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger for en nærmere beskrivelse af politidirektørens og Udlændingestyrelsens kompetence til at træffe afgørelse efter bestemmelsen.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets opfattelse, at udlændinge- og integrationsministerens eksisterende kompetence i udlændingelovens § 48, stk. 3, 3. pkt., til at behandle klager over afgørelser om bortfald af en asylansøgning ved udeblivelse i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 10, bør overføres til Flygtningenævnet.

Det er endvidere ministeriets opfattelse, at det i de fleste tilfælde ikke vil være muligt for Udlændingestyrelsen at forkynde en beslutning om, at en asylansøgning er bortfaldet over for udlændingen. Der henvises i den forbindelse til det forhold, at udlændingemyndighederne i et sådant tilfælde typisk ikke vil være bekendt med udlændingens opholdssted, og at det ikke altid vil være muligt at forkynde beslutningen over for en partsrepræsentant i udlændingens sted. Udlændingen vil således først blive bekendt med asylansøgningens bortfald, såfremt udlændingemyndighederne på ny bliver bekendt med udlændingens opholdssted. Det er på den baggrund ministeriets opfattelse, at der for sådanne sagstyper ikke bør fastsættes en frist for indbringelse af sagen for Flygtningenævnet.

Flygtningenævnet er i dag klageinstans på det asylretlige område. Flygtningenævnet besidder derfor en betydelig sagkundskab vedrørende klagesagsbehandling af diverse asylretlige problemstillinger. Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer det således hensigtsmæssigt, at kompetencen til at behandle klager i sager om bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse efter udlændingelovens § 40, stk. 10, overføres fra udlændinge- og integrationsministeren til Flygtningenævnet.

2.7.3. Den foreslåede ordning

Det foreslås, at kompetencen til at behandle klager i sager om bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse i udlændingelovens § 40, stk. 10, jf. § 48, stk. 3, 3. pkt., overføres fra udlændinge- og integrationsministeren til Flygtningenævnet.

Forslaget vil indebære, at afgørelser om bortfald af asylansøgninger i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 10, vil kunne påklages til Flygtningenævnet, jf. den foreslåede ændring af udlændingelovens § 53 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 2, nr. 7.

Det foreslås, at der ikke fastsættes en frist for indbringelse af klager til Flygtningenævnet over afgørelser truffet i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 10.

Den foreslåede ordning vil således medføre, at der kan indgives en klage til Flygtningenævnet over afgørelser truffet i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 10, uanset hvornår den pågældende udlænding er blevet bekendt med asylansøgningens bortfald. Det foreslås hertil, at en sådan klage ikke skal kunne tillægges opsættende virkning, medmindre Flygtningenævnet i det konkrete tilfælde træffer beslutning herom.

Som det allerede gælder for en stor mængde af de afgørelser, der i dag påklages til Flygtningenævnet, vil det også gælde for de sagstyper, der foreslås overført fra udlændinge- og integrationsministeren til Flygtningenævnet, at klagesagen som udgangspunkt skal behandles af nævnets formand eller en næstformand på skriftligt grundlag. Formanden eller næstformanden kan dog i helt særlige tilfælde, hvor sagen rejser væsentlige principielle spørgsmål, henvise sagen til skriftlig eller mundtlig behandling i nævnet.

3. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

3.1 Intensiveringen af meldepligten

Det følger af EMRK artikel 8, stk. 1, at enhver har ret til respekt for sit privat- og familieliv. Det følger endvidere af EMRK artikel 8, stk. 2, at ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af retten til respekt for privat- og familielivet, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Den foreslåede ordning om en daglig meldepligt for alle udlændinge uden lovligt ophold, der pålægges kontrolforpligtelser efter hjemrejseloven, vil kunne udgøre et indgreb i retten til respekt for familie- og privatliv, som er beskyttet af EMRK artikel 8.

Formålet med intensiveringen af meldepligten er at sikre, at myndighederne løbende har kendskab til, hvor udlændingen opholder sig, således at der kan ske udsendelse, så snart muligheden herfor opstår. Der er bl.a. tale om kriminelle udlændinge og udlændinge, som er til fare for statens sikkerhed, og som er udelukket fra beskyttelse.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den foreslåede ordning ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at varetage de nævnte hensyn.

En intensivering af meldepligten har til formål at understøtte, at myndighederne i endnu højere grad har et aktuelt og løbende kendskab til udlændingens opholdssted, hvis muligheden for udsendelse skulle opstå, og at det er vanskeligt at pege på mindre indgribende foranstaltninger.

Der kan i den forbindelse henvises til vurderingen af meldepligten i forslag til lov om hjemrejse for udlændinge uden lovligt ophold (hjemrejseloven),

afsnit 4.1.1, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 203 som fremsat, side 101-103.

Det er på den baggrund Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at den foreslåede ordning kan gennemføres inden for rammerne af EMRK artikel 8.

3.2. Konfiskation af motorkøretøjet

Den foreslåede ordning, hvor der skal ske konfiskation af et motorkøretøj, hvis ejeren har gjort sig skyldig i overtrædelse af det foreslåede føreforbud, jf. lovforslagets § 1, vil som udgangspunkt udgøre et indgreb i artikel 1 i første tillægsprotokol (TP 1) til EMRK.

Efter EMRK TP 1 artikel 1, har enhver fysisk eller juridisk person ret til respekt for sin ejendom. Ingen må berøves sin ejendom undtagen i samfundets interesse og i overensstemmelse med de betingelser, der er fastsat ved lov og følger af folkerettens almindelige principper.

EMRK TP 1 artikel 1 begrænser imidlertid ikke på nogen måde statens ret til at håndhæve sådanne love, som den anser for nødvendige for at overvåge, at ejendomsretten udøves i overensstemmelse med almenhedens interesse, eller for at sikre betaling af skatter, andre afgifter og bøder, jf. EMRK TP 1 artikel 1, stk. 2.

Den foreslåede ordning indebærer, at der skal ske konfiskation af et motorkøretøj, hvis ejeren har gjort sig skyldig i overtrædelse af det foreslåede føreforbud. Konfiskation vil skulle ske, uanset at det ikke er det konkrete køretøj, der er anvendt ved overtrædelsen. Det svarer til de tilsvarende regler om konfiskation i færdselslovens § 133 a, stk. 1, 2. pkt., og stk. 3-11, jf. stk. 12. Den foreslåede ordning indebærer imidlertid, at der vil skulle ske obligatorisk konfiskation allerede første gang, ejeren af køretøjet gør sig skyldig i overtrædelse af føreforbuddet.

Ved den foreslåede ordning skabes der hjemmel til at fortage konfiskation af motorkøretøjer. Om adgangen hertil og praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol kan der henvises til Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 127 som fremsat, side 26-27.

Den foreslåede ordning i lovforslagets § 1, har til formål at forhindre udlændingen i at overtræde føreforbuddet igen og således forebygge yderligere tilfælde af kriminalitet. Ordningen har ligeledes til formål at motivere den

pågældende til at samarbejde med myndighederne om sin udrejse. De foreslåede konfiskationsbetingelser har til formål at sikre, at føreforbuddet bliver overholdt, hvorved uro og forbrydelser forebygges, hvilket øger den offentlige tryghed. Det er derfor vurderingen, at de foreslåede konfiskationsregler varetager en anerkendelsesværdig samfundsinteresse.

Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer, at den foreslåede ordning ikke går videre, end hvad der er nødvendigt for at varetage de nævnte hensyn.

Obligatorisk konfiskation af køretøjet i førstegangstilfælde må som udgangspunkt anses som en indgribende reaktion. Udlændinge- og Integrationsministeriet vurderer imidlertid, at det vil være en proportional og nødvendig reaktion over for de pågældende. Ved overtrædelse af føreforbuddet modarbejder den pågældende udlænding formålet med myndighedernes udsendelsesarbejde ved at færdes rundt i landet og tage del i det danske samfund, selvom vedkommende ikke bør opholde sig i Danmark. Det vurderes at være nødvendigt at sætte konsekvent ind over for dette. Der er ligeledes lagt vægt på, at konfiskation vurderes at være en egnet og nødvendig foranstaltning for at forhindre den pågældende i overtræde føreforbuddet igen.

Det foreslåede føreforbud vil gælde så længe, den pågældende befinder sig i Danmark og er omfattet af den foreslåede § 13 a i hjemrejseloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 9. Henset til at den pågældende ikke lovligt kan føre et køretøj i denne periode, vurderes det proportionalt, at der ved førstegangs-overtrædelse af det foreslåede føreforbud skal ske konfiskation af det pågældende motorkøretøj, desuagtet at den pågældende derved mister det civile ejerskab over det pågældende motorkøretøj. Det er indgået som et moment i vurderingen, at der ikke er nogen udsigt til, at den pågældende på ny vil kunne erhverve førerret, og derfor lovligt må føre motorkøretøj, så længe de opholder sig i Danmark.

Behovet for at forhindre udlændingen i at overtræde føreforbuddet igen, herunder ved at der skal ske konfiskation ved overtrædelse af føreforbuddet, overfor hensynet til, at en udlænding, som har overtrådt føreforbuddet, skal kunne bevare ejerskabet over et motorkøretøj, som den pågældende ikke lovligt må føre, indebærer, at der efter Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering foreligger en rimelig balance mellem almenhedens interesse og hensynet til ejeren.

Lovforslaget respekterer ligeledes den aktive ejers processuelle rettigheder. Det er herefter en betingelse, at ejeren skal have adgang til at gøre indsigelse

mod konfiskation og fremlægge sine synspunkter i en kontradiktorisk proces, der respekterer princippet om parternes ligestilling. Denne betingelse er opfyldt, idet afgørelse om beslaglæggelse med henblik på konfiskation efter retsplejelovens § 806, stk. 2, 4 eller 9, kan indbringes for retten snarest muligt og senest inden 24 timer. Retten prøver i den forbindelse, om betingelserne for beslaglæggelse er opfyldt, samt om periculum in mora-situationen har foreligget.

Inden retten træffer afgørelse herom, skal der være givet den, mod hvem indgrebet retter sig, adgang til at udtale sig, og retsplejelovens § 748, stk. 5 og 6, om rettens mulighed for under visse betingelser at udelukke sigtede fra et retsmøde, finder tilsvarende anvendelse, jf. retsplejelovens § 806, stk. 7.

Politiet iværksætter beslaglæggelsen, jf. retsplejelovens § 807, stk. 1. Foretages beslaglæggelse på grundlag af en retskendelse, skal denne på begæring forevises for den, som indgrebet retter sig imod. Foretages beslaglæggelsen efter reglen i § 806, stk. 4, skal politiet vejlede den pågældende om adgangen til at få spørgsmålet indbragt for retten.

Indtil sagens afgørelse kan den mistænkte eller en anden med interesse heri over for retten fremsætte en hel eller delvis begæring om ophævelse af en beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 807 c. Den, der fremsætter anmodning om ophævelse af en beslaglæggelse, skal have adgang til at udtale sig, inden retten træffer kendelse om, hvorvidt afgørelsen om beslaglæggelse skal opheves.

På denne baggrund varetager den foreslåede ordning om konfiskation hensynet til den aktive ejers processuelle rettigheder.

Henset til det anførte og til den vide skønsmargin, konventionsstaterne er tillagt for så vidt angår indgreb i ejendomsretten efter EMRK TP 1 artikel 1, er det Udlændinge- og Integrationsministeriets vurdering, at forslaget kan gennemføres inden for rammerne af Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Den foreslåede udvidelse af anvendelsesområdet for knivloven indebærer begrænsede merudgifter for politiet og anklagemyndigheden, som vurderes at kunne afholdes inden for den eksisterende ramme.

De foreslåede ændringer af politiets afgørelseskompetence i medfør af udlændingelovens § 48, stk. 3, samt de foreslåede ændringer af muligheden for at indbringe afgørelser efter udlændingelovens § 40, stk. 9, og hjemrejselovens § 18 vurderes endvidere at medføre begrænsede merudgifter for politiet og domstolene, som kan håndteres inden for Justitsministeriets eksisterende økonomiske rammer.

[En vurdering af lovforslagets øvrige elementer udestår.]

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Den foreslåede udvidelse af anvendelsesområdet for knivloven har ingen økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for erhvervslivet m.v.

[En vurdering af lovforslagets øvrige elementer udestår.]

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Den foreslåede udvidelse af anvendelsesområdet for knivloven har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

[En vurdering af lovforslagets øvrige elementer udestår.]

7. Klimamæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Udkastet til lovforslaget er sendt til offentlig høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Aalborg Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Universitet (Juridisk Institut), Aarhus Retshjælp, Advokatrådet (Advokatsamfundet), Amnesty Nu, Amnesty International, Asylret, Bedsteforældre for Asyl, Bevismiddeltilsynet, Børns Vilkår, Centralorganisationernes Fællesudvalg CFU, Danes Worldwide, Danmarks Biblioteksforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Våbenhandlerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Flugtskydningsforbund, Dansk Flygtningehjælp, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria

UDKAST

Forening, Danske Rederier, Dansk Skytte Union (Skydesport Danmark), Dansk Sportsskytte Forbund, DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Datatilsynet, Den Danske Europabevægelse, Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder, Den Katolske Kirke i Danmark, Den Uafhængige Politiklagemyndighed, Det Kriminalpræventive Råd, Det Nationale Integrationsråd, DIGNITY – Dansk Institut Mod Tortur, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Flygtningenævnet, Folkehøjskolernes Forening i Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Udlændingeretsadvokater, Fængselsforbundet, Færøernes landsstyre, GLS-ANAalakkersuisut (Grønlands landsstyre), HK/Danmark, Indvandrermedicinsk klinik, Odense Universitetshospital, Indvanderrådgivningen, Institut for Menneskerettigheder, Justitia, Kirkernes Integrationstjeneste, KL – Kommunernes Landsforening, Knud Vilby (på vegne af Fredsfonden), Kvindernes Internationale Liga for Fred og Frihed (Kvindefredsligaen), Københavns Rets-
hjælp, Københavns Universitet (Juridisk Fakultet), Københavns Byret, Landsforeningen Adoption & Samfund, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK), Mellemløst Samvirke, Odense Rets-
hjælp, Offerrådgivning i Danmark, Plums Fond for fred, økologi og bæredygtighed (Tidl. Fredsfonden), Politiforbundet i Danmark, PRO-Vest, Præsidenten for Vestre Landsret, Præsidenten for Østre Landsret, Red Barnet, Refugees Welcome, Retspolitisk Forening, Røde Kors, SOS Racisme, SAVN, SOS Racisme, Syddansk Universitet (Juridisk Institut), Udlændingenævnet, Ungdommens Røde Kors, UNHCR (Regional Representation for Northern Europe), Udlændingestyrelsen, VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd, Ældresagen, Ægteskab uden grænser og 3 F.

10. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/min- dreudgifter (hvis ja, angiv om- fang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekven- ser/merudgifter (hvis ja, an- giv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kom- muner og re- gioner	[Udestår]	[Udestår]

UDKAST

Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	[Udestår]	[Udestår]
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	[Udestår]	[Udestår]
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	[Udestår]	[Udestår]
Administrative konsekvenser for borgerne	[Udestår]	De foreslåede ændringer af hjemrejseloven fsva. Hjemrejsestyrelsens og politiets kompetence til at beslaglægge aktiver forventes at have administrative konsekvenser for borgerne, idet udlændinge omfattet af hjemrejseloven fremover kan få beslaglagt deres aktiver af Hjemrejsestyrelsen eller politiet, såfremt det vurderes, at aktiverne kan anvendes til dækning af de i udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt., nævnte udgifter. De foreslåede ændringer af kompetencen til at behandle klager over Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og politiets afgørelser om beslaglæggelse af dokumenter eller genstande og aktiver samt sager om bortfald af

UDKAST

		asylansøgninger til hhv. Udlændingenævnet og Flygtningenævnet vil medføre administrative konsekvenser for borgerne, idet klager i sådanne sager fremover skal indgives til ét af nævnene i stedet for til udlændinge- og integrationsministeren.
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	(Beskriv forholdet til EU-retten/anfør »Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.«)	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det fremgår af hjemrejselovens § 1, stk. 1, at en udlænding, der efter reglerne i udlændingelovens kapitel 1 og 3-5 a eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, ikke har ret til at opholde sig her i landet, har pligt til at udrejse.

Det foreslås, at i hjemrejselovens § 1, stk. 1, udgår »eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.,«.

Ændringen er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at det efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have opholdstilladelse efter særloven.

Til nr. 2

Hjemrejseloven regulerer forhold, der knytter sig til myndighedernes arbejde med udlændinge, som skal udrejse af landet, og udgør det primære retsgrundlag for Hjemrejsestyrelsens administration af udsendelsesområdet.

Det fremgår af hjemrejselovens § 1, stk. 1, at en udlænding, der efter reglerne i udlændingelovens kapitel 1 og 3-5 a eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, ikke har ret til at opholde sig her i landet, har pligt til at udrejse.

Hjemrejsestyrelsen har siden styrelsens oprettelse den 1. august 2020 været den ansvarlige myndighed for udlændinge, der modtages i medfør af Dublinforordningen, herunder udlændinge, som ved overførslen til Danmark har ret til at opholde sig her i landet som asylansøgere. Sådanne udlændinge omfattes efter de gældende regler ikke af hjemrejselovens anvendelsesområde.

UDKAST

Det foreslås derfor, at der indsættes en bestemmelse i hjemrejselovens § 1 b, hvorefter hjemrejseloven tilsvarende vil finde anvendelse for en udlænding, der overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a i det omfang, udlændingen hører under Hjemrejsestyrelsens kompetence.

Forslaget vil således indebære, at hjemrejseloven vil finde anvendelse for samtlige udlændinge, som Dublinoverføres til Danmark, i det omfang, de pågældende hører under Hjemrejsestyrelsens kompetence. En Dublinoverført udlænding hører under Hjemrejsestyrelsens kompetence, såfremt den pågældende ikke har ret til at opholde sig i Danmark og således har pligt til at udrejse. Dette vil være tilfældet for en Dublinoverført udlænding, som ved ankomsten er meddelt endeligt afslag på en ansøgning om asyl (afvist asylansøger), eller er frafaldet sin asylansøgning. En Dublinoverført udlænding, som ved ankomsten til Danmark har en verserende asylsag og derfor ikke aktuelt er i udsendelsesposition, hører endvidere under Hjemrejsestyrelsens kompetence fra det tidspunkt, de ankommer til Danmark og frem til det tidspunkt, hvor Hjemrejsestyrelsen overdrager de pågældende til Udlændingestyrelsen med henblik på den videre behandling af asylansøgningen i medfør af udlændingeloven. Sådanne udlændinge vil på ny omfattes af hjemrejselovens anvendelsesområde, såfremt de pågældende mister deres opholdsgrundlag, eller såfremt de pågældende meddeles en endelig afgørelse om afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.1.1 og afsnit 2.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det fremgår af hjemrejselovens § 8, stk. 1, at der kan gives hjemrejsestøtte til en udlænding, der, jf. § 3, stk. 2, medvirker til sin udrejse, jf. dog stk. 3 og 4. Medvirker en udlænding til sin hjemrejse efter § 3, stk. 3, kan der kun gives reduceret hjemrejsestøtte.

Der kan gives hjemrejsestøtte efter § 8, stk. 2, nr. 5, til en udlænding, der opholder sig her i landet, og som har fået sin opholdstilladelse inddraget efter § 8, stk. 1, nr. 1, i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Der kan endvidere gives hjemrejsestøtte efter § 8, stk. 2, nr. 6, til en udlænding, der opholder sig her i landet, og som har fået opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bi-

UDKAST

stået danske myndigheder m.v., og som indgiver ansøgning om hjemrejsestøtte inden udløbet af den midlertidige opholdstilladelse, dog tidligst 2 måneder før tilladelsen efter sit indhold udløber.

Det foreslås, at § 8, stk. 2, nr. 5 og 6, i hjemrejseloven ophæves.

Ændringen er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at opholdstilladelser efter omtalte lov senest udløber den 30. november 2025.

Til nr. 4

Det følger af hjemrejselovens § 8, stk. 4, at der bl.a. ikke kan gives hjemrejsestøtte efter hjemrejselovens § 8, stk. 1, til 1) udlændinge, der af Udlændingestyrelsen er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 i medfør af udlændingelovens § 53 b, stk. 1, 2) udlændinge, hvis ansøgning om opholdstilladelse er afvist efter udlændingelovens § 29 b, fordi udlændingen allerede har opnået beskyttelse i et andet land omfattet af udlændingelovens § 29 a, stk. 1, 3) udlændinge, der er udvist efter udlændingelovens § 25, 4) udlændinge, der er udelukket efter udlændingelovens § 10, stk. 1 eller 5, 5) udlændinge, der er dømt efter straffelovens kapitel 12 eller 13, 6) udlændinge, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, og 7) udlændinge, der er udelukket efter § 4, stk. 1, nr. 1 eller 2, i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Det foreslås i hjemrejselovens § 8, stk. 4, nr. 5, at ændre »eller 13,« til: »eller 13, og«, og at »og« udgår i § 8, stk. 4, nr. 6. Derudover foreslås det, at § 8, stk. 4, nr. 7, ophæves.

Ændringerne er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., jf. § 28 i samme lov. Efter den 30. november 2025 er det ikke længere muligt at have en opholdstilladelse efter særloven, hvorfor sådanne opholdstilladelser ikke vil kunne forlænges eller inddrages.

Til nr. 5

Det fremgår af hjemrejselovens § 11, stk. 1, at Hjemrejsestyrelsen eller politiet kan pålægge en udlænding foranstaltninger, når det anses for nødvendigt for at sikre udlændingens tilstedeværelse i forbindelse med iværksættelse af en afgørelse om afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse, jf. hjemrejselovens § 11, stk. 1, nr. 1-3, der kan pålægges enkeltvis eller i kombination.

Det foreslås, at der i hjemrejselovens § 11, stk. 1, efter »udsendelse« indsættes » samt ved modtagelse af en udlænding, som overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a,«.

Ændringen vil indebære, at Hjemrejsestyrelsen eller politiet også i forbindelse med modtagelse af en udlænding, som overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a, og som ved ankomsten har en verserende asylsag, vil kunne bestemme, at den pågældende skal pålægges kontrolforanstaltninger.

Det forudsættes, at Hjemrejsestyrelsen og politiet i de konkrete tilfælde og inden for rammerne af det almindelige proportionalitetsprincip vil vurdere, om en Dublinoverført udlænding skal pålægges foranstaltninger efter bestemmelsen, idet disse vurderes tilstrækkelige til at sikre udlændingens tilstedeværelse, eller om mere indgribende foranstaltninger bør anvendes, som f.eks. frihedsberøvelse.

Den foreslåede ændring vil medføre, at hjemrejselovens § 11, stk. 1, nr. 1, f.eks. vil kunne anvendes i tilfælde, hvor udlændingen er i besiddelse af pas, anden rejselegitimation eller billet, og hvor det vurderes nødvendigt at deponere de pågældende dokumenter med henblik på at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Derudover vil den foreslåede ændring medføre, at hjemrejselovens § 11, stk. 1, nr. 2, f.eks. vil kunne anvendes i tilfælde, hvor det vurderes nødvendigt at pålægge udlændingen at tage ophold et bestemt sted, eller i et bestemt lokale eller område, for at sikre overførsel af den pågældende til Udlændingestyrelsen.

Endvidere vil den foreslåede ændring medføre, at hjemrejselovens § 11, stk. 1, nr. 3, f.eks. vil kunne anvendes i tilfælde, hvor det vurderes nødvendigt at pålægge en udlænding at give møde på et nærmere angivet tidspunkt for at sikre overførsel af den pågældende til Udlændingestyrelsen.

Efter den foreslåede ændring vil foranstaltningerne kunne pålægges enkeltvis eller i kombination.

Overtrædelse af foranstaltningerne efter den foreslåede ændring vil kunne straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 4 måneder, jf. hjemrejselovens § 23, stk. 1.

En afgørelse om pålæg af foranstaltninger efter den foreslåede ændring af hjemrejselovens § 11 vil være en afgørelse i forvaltningslovens forstand og vil i medfør af hjemrejselovens § 22, stk. 1 og 5, kunne påklages til Udlændingenævnet.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.1.2 og afsnit 2.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af hjemrejselovens § 12, stk. 1, at Hjemrejsestyrelsen eller politiet, hvis det skønnes hensigtsmæssigt for at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken til udrejse, kan bestemme, at udlændingen skal give møde på nærmere angivne tidspunkter i tilfælde, hvor 1) udlændingen uden rimelig grund udebliver fra en samtale, hvortil den pågældende er indkaldt, 2) hvis udlændingen har udvist voldelig eller truende adfærd over for personer, der udfører opgaver med driften af et indkvarteringssted for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, eller over for de personer, der i øvrigt opholder sig på indkvarteringsstedet, jf. § 13, stk. 3, 3) hvis udlændingen ikke efterkommer et pålæg om opholdspligt efter § 13, stk. 1 eller 2, eller flyttepåbud efter § 9, stk. 2, 2. pkt., eller udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 4. pkt., eller 4) hvis udlændingen ikke medvirker til sin udrejse, jf. § 3, stk. 1.

Det foreslås i § 12, stk. 1, at ændre »en udlændings« til »udlændingens«.

Der er tale om en rent sproglig justering, der har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer for pålæg af meldepligt for de udlændinge, der er omfattet af hjemrejselovens § 12, stk. 1.

Det forudsættes, at der som udgangspunkt skal pålægges daglig meldepligt for de pågældende udlændinge, det vil sige bl.a. afviste asylansøgere, som ikke medvirker til deres udrejse.

UDKAST

Det vil betyde, at Hjemrejsestyrelsen fremover som udgangspunkt skal pålægge de pågældende udlændinge pligt til dagligt at give møde på nærmere bestemte tidspunkter, hvor udgangspunktet i dag er tre gange ugentligt.

Der er ikke i øvrigt tilsigtet nogen ændringer i praksis for pålæg af meldepligt efter bestemmelsen. Der er heller ikke tilsigtet nogen ændringer i forhold til beboernes mulighed for at søge om tilladelse til overnatning uden for udrejsecentret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår af hjemrejselovens § 12, stk. 3, at en udlænding, der er udvist ved endelig dom efter udlændingelovens §§ 22-24, og som ikke er vare-tægtsfængslet efter § 14, skal give møde på nærmere angivne tidspunkter med henblik på at sikre en effektiv fuldbyrdelse af bestemmelsen om udvisning, medmindre særlige grunde taler derimod.

Det foreslås i § 12, stk. 3, at ændre »der« til »som«.

Der er tale om en rent sproglig justering, der har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer for pålæg af meldepligt for de udlændinge, der er omfattet af hjemrejselovens § 12, stk. 3.

Det forudsættes, at der som udgangspunkt skal pålægges daglig meldepligt for de pågældende udlændinge.

Det vil betyde, at Hjemrejsestyrelsen fremover som udgangspunkt skal pålægge de pågældende udlændinge pligt til dagligt at give møde på nærmere bestemte tidspunkter, hvor udgangspunktet i dag er tre gange ugentligt.

Der er ikke i øvrigt tilsigtet nogen ændringer i praksis for pålæg af meldepligt efter bestemmelsen. Der er heller ikke tilsigtet nogen ændringer i forhold til beboernes mulighed for at søge om tilladelse til overnatning uden for udrejsecentret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Det fremgår af hjemrejselovens § 12, stk. 4, at en udlænding, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, eller en udlænding, som er udvist efter udlændingelovens § 25, skal give

UDKAST

møde på nærmere angivne tidspunkter med henblik på at sikre en effektiv gennemførelse af udrejsen eller udsendelsen, medmindre særlige grunde taler derimod.

Det foreslås i § 12, stk. 4, at ændre »gennemførelse af udrejsen eller udsendelsen« til »fuldbyrdelse af bestemmelsen om bortfald eller udvisning«.

Der er tale om en rent sproglig justering, der har til formål at give mulighed for i bemærkningerne at angive nærmere retningslinjer for pålæg af meldepligt for de udlændinge, der er omfattet af hjemrejselovens § 12, stk. 3.

Det forudsættes, at der som udgangspunkt skal pålægges daglig meldepligt for de pågældende udlændinge.

Det vil betyde, at Hjemrejsestyrelsen fremover som udgangspunkt skal pålægge de pågældende udlændinge pligt til dagligt at give møde på nærmere bestemte tidspunkter, hvor udgangspunktet i dag er tre gange ugentligt.

Der er ikke i øvrigt tilsigtet nogen ændringer i praksis for pålæg af meldepligt efter bestemmelsen. Der er heller ikke tilsigtet nogen ændringer i forhold til beboernes mulighed for at søge om tilladelse til overnatning uden for udrejsecentret

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9

Det fremgår af færdselslovens § 56, stk. 1, 1. pkt., at motorkøretøj og stor knallert kun må føres af en person, der har erhvervet kørekort.

Der er ingen særlige regler om adgangen til at føre motorkøretøjer i udlændingelovgivningen. Det følger heraf, at udlændinge uden lovligt ophold i dag har ret til at føre et motorkøretøj, hvis de er i besiddelse af et gyldigt kørekort.

Det foreslås, at der med overskriften forbud mod at føre motorkøretøj indsættes som en ny bestemmelse § 13 a i hjemrejseloven, at en udlænding efter stk. 1 ikke må føre et motorkøretøj, hvis der er tale om 1) en udlænding, der ikke medvirker til sin udrejse, eller ikke tidligere har medvirket til sin udrejse, jf. § 3, stk. 1, 2) en udlænding, der har fået afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, men ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31, eller hvis opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, er bortfaldet, jf. udlændingelovens § 26 c eller § 21 b, stk.

UDKAST

1, men udlændingen ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31, 3) en udlænding, der er udvist ved endelig dom efter udlændingelovens §§ 22 eller 23, 4) en udlænding, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, eller 5) en udlænding, der er udvist efter udlændingelovens § 25.

Den foreslåede bestemmelse vil have den virkning, at de nævnte udlændinge ikke må føre et motorkøretøj, uanset at den pågældende har erhvervet førerret til et sådant køretøj.

Det bemærkes, at en udlænding, som er blevet underlagt et føreforbud, fordi den pågældende ikke medvirker til sin udrejse, ikke kan generhverve førerretten, såfremt udlændingen begynder at medvirke til sin udrejse.

Det foreslåede forbud vil være en automatisk retsfølge af, at den pågældende opholder sig uden lovligt ophold i Danmark og er omfattet af de beskrevne persongrupper.

Den myndighed, som træffer afgørelse om de i § 13 a, stk. 1, nr. 1-5, nævnte forhold, underretter udlændingen om føreforbuddet og meddeler afgørelsen skriftligt til politiet, hvorefter politiet registrerer føreforbuddet i Kriminalregisteret. Politiet underretter en udlænding, der er udvist ved dom, om føreforbuddet, inden eller senest samtidig med, at Hjemrejsestyrelsen overtager sagen.

Det foreslås endvidere i § 13, stk. 2, at en udlænding omfattet af stk. 1 på forlangende skal udlevere et danskudstedt kørekort til Hjemrejsestyrelsen, som udleverer det til politiet, eller politiet, som herefter destruerer kørekortet.

Udlændinge omfattet af stk. 1 med kørekort, som er udstedt i udlandet, er tillige omfattet af føreforbuddet, omend disses fysiske kørekort ikke kan kræves udleveret til Hjemrejsestyrelsen eller politiet.

Den foreslåede ændring vil have den virkning, at en udlænding, der er omfattet af en af de nævnte persongrupper i den foreslåede stk. 1, efter forlangende skal udlevere et danskudstedt kørekort til enten Hjemrejsestyrelsen eller politiet.

Det vil i praksis være Hjemrejsestyrelsen, der orienterer den pågældende om føreforbuddet efter stk. 1, som vil anmode om at få udleveret et evt. dansk-udstedt kørekort fra den pågældende, eller at den pågældende udleverer dette direkte til politiet.

Det foreslås endelig i § 13 a, stk. 3, at Hjemrejsestyrelsen overleverer kørekort udleveret efter stk. 2 til politiet.

Det foreslåede vil indebære, at Hjemrejsestyrelsen efter at have fået udleveret et danskudstedt kørekort fra den pågældende udlænding, vil overlevere dette til politiet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10

Efter hjemrejselovens § 16, stk. 5, kan politiet bestemme, at der med henblik på at sikre muligheden for afvisning eller overførsel efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a skal ske frihedsberøvelse af en udlænding, hvis der er en væsentlig risiko for, at den pågældende forsvinder, og de i §§ 11 og 12 nævnte foranstaltninger for at sikre den pågældendes tilstedeværelse ikke er tilstrækkelige.

Det foreslås, at der i hjemrejselovens § 16, stk. 5, som 2. pkt. indsættes »En udlænding, der ved overførsel her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a, har ret til at opholde sig her i landet, kan frihedsberøves efter 1. pkt. for at sikre overdragelse af den pågældende til Udlændingestyrelsen med henblik på den videre behandling af asylsagen i medfør af udlændingeloven.«.

Ændringen vil indebære, at politiets afgørelse om at frihedsberøve en Dublinoverført udlænding, som ved ankomsten til Danmark har en verserende asylsag og således ikke aktuelt er i udsendelsesposition, træffes efter hjemrejseloven. Ændringen vil således medføre, at politiet efter hjemrejseloven kan bestemme, at der med henblik på at sikre udlændingens tilstedeværelse frem mod overdragelsen af den pågældende til Udlændingestyrelsen skal ske frihedsberøvelse, hvis foranstaltningerne i hjemrejselovens §§ 11 og 12 ikke vurderes tilstrækkelige. I praksis vil afgørelsen om frihedsberøvelse som udgangspunkt skulle træffes efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen.

Ændringen vil ikke i øvrigt indebære ændringer i bestemmelsens anvendelse i forhold til, hvad der hidtil har været gældende. Hjemrejsestyrelsen vil således fortsat have ansvaret for den indledende sagsbehandling i forbindelse med iværksættelse af en frihedsberøvelse og vil skulle undersøge, om betingelserne for frihedsberøvelse er opfyldt, og om frihedsberøvelse er nødvendig med henblik på at sikre en Dublinoverført udlændings tilstedeværelse.

Politiet vil endvidere fortsat have enekompetencen til at udøve magt eller tvang og vil derfor som udgangspunkt træffe den endelige afgørelse om iværksættelse af frihedsberøvelse efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen, ligesom politiet vil foretage den faktiske frihedsberøvelse.

Det vil bero på en konkret vurdering, om der er grundlag for frihedsberøvelse, eller om foranstaltningerne efter hjemrejselovens §§ 11 og 12 kan anses for tilstrækkelige til at sikre udlændingens tilstedeværelse.

Ved beslutning om frihedsberøvelse vil der i medfør af hjemrejselovens § 16, stk. 2, navnlig skulle lægges vægt på, om der er risiko for, at udlændingen vil forsvinde eller unddrage sig overdragelse til Udlændingestyrelsen, eller om udlændingen vil undvige eller lægge hindringer i vejen for forbedelsen af overdragelsesprocessen. Risiko for, at udlændingen vil forsvinde eller unddrage sig overdragelse til Udlændingestyrelsen, vil foreligge, når udlændingen ikke har medvirket under eller har lagt hindringer i vejen for sagens behandling, eller når der i øvrigt på baggrund af oplysningerne om udlændingen og opholdets varighed og karakter er grund til at antage, at udlændingen vil forsvinde eller unddrage sig overdragelse. Der vil ikke være tale om en udtømmende liste af kriterier.

Det forhold, at en udlænding er genstand for en afgørelse om afvisning eller overførsel, vil ikke i sig selv være tilstrækkeligt til at begrunde frihedsberøvelse efter bestemmelsen.

Der vil kunne ske frihedsberøvelse efter den foreslåede bestemmelse fra det tidspunkt, hvor en Dublinoverført udlænding med ret til at opholde sig her i landet ankommer til Danmark efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a, og frem til det tidspunkt, hvor Hjemrejsestyrelsen overdrager udlændingen til Udlændingestyrelsen med henblik på den videre behandling af asylsagen i medfør af udlændingeloven.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.1.2 og afsnit 2.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11

Overskriften til § 18 i hjemrejseloven er »Beslaglæggelse af genstande«.

Det foreslås, at overskriften affattes »Beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver samt konfiskation af motorkøretøjer«.

Med den foreslåede ændring udvides overskriften til også at omfatte beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver samt konfiskation af motorkøretøjer.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af lovforslagets § 1, nr. 13, der fastslår, at hjemrejselovens § 18 fremover vil omhandle beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver, og den foreslåede nye bestemmelse om konfiskation af motorkøretøjer i hjemrejselovens § 18 a, der foreslås indsat med lovforslagets § 1, nr. 7.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12

Efter hjemrejselovens § 18, stk. 1, 1. pkt., kan dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for at fastslå en udlændings identitet eller tilknytning til andre lande, eller som i øvrigt må antages at være af betydning for sagens oplysning, tages i bevaring, hvis det skønnes nødvendigt, med henblik på udsendelse af en udlænding.

Det foreslås, at der i hjemrejselovens § 18, stk. 1, 1. pkt., efter »en udlænding« indsættes »eller i forbindelse med modtagelse af en udlænding, som overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a«.

Ændringen vil indebære, at Hjemrejsestyrelsen og politiet får kompetence til at beslaglægge dokumenter og genstande over for en udlænding i det omfang, den pågældende hører under Hjemrejsestyrelsens kompetence, herunder i forhold til en udlænding, der overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a.

Ved forslaget tilsigtes alene en udvidelse af den omfattede persongruppe, og således ikke en ændring af Hjemrejsestyrelsens og politiets eksisterende praksis efter bestemmelsen.

Der er ved forslaget ikke tilsigtet en ændring af, at de retsgarantier, der følger af retsplejelovens kapitel 72-74, vil finde anvendelse, jf. lovens § 18, stk. 2, der bliver stk. 3.

Til nr. 13

Efter hjemrejselovens § 18, stk. 1, 1. pkt., kan alene dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for at fastslå en udlændings identitet eller tilknytning til andre lande, eller som i øvrigt må antages at være af betydning for sagens oplysning, tages i bevaring, hvis det skønnes nødvendigt med henblik på udsendelse af en udlænding.

Det foreslås, at der i hjemrejselovens § 18 indsættes som nyt *stk. 2*. »Endvidere kan aktiver, der kan anvendes til dækning af de i udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt., nævnte udgifter, tages i bevaring på vegne af Udlændingestyrelsen. Ved beslaglæggelse af aktiver finder reglerne i retsplejelovens §§ 509-516 tilsvarende anvendelse, dog således at aktiver af en værdi af indtil 10.000 kr. og aktiver, som har en særlig personlig betydning for den pågældende, ikke tages i bevaring.«.

Ændringen vil indebære, at Hjemrejsestyrelsen og politiet efter hjemrejse-loven får kompetence til at beslaglægge aktiver, der kan anvendes til dækning af udgifter til en udlændings og dennes families underhold m.v.

Adgangen til beslaglæggelse af aktiver efter den foreslåede bestemmelse tilkommer som udgangspunkt politiet i de situationer, hvor politiet som de første antræffer en udlænding omfattet af hjemrejselovens anvendelsesområde. I de situationer, hvor Hjemrejsestyrelsen tager imod en Dublinoverført udlænding i forbindelse med en overførsel til Danmark, vil afgørelsen om at beslaglægge aktiver som udgangspunkt skulle træffes af Hjemrejsestyrelsen. Hjemrejsestyrelsen vil i den forbindelse anmode politiet om bistand til effektivering af indgrebet.

Træffer politiet afgørelse om beslaglæggelse af et aktiv i medfør af den foreslåede bestemmelse, overgives det beslaglagte aktiv enten direkte til Udlændingestyrelsen eller til Hjemrejsestyrelsen. Såfremt aktivet overgives til Hjemrejsestyrelsen, vil Hjemrejsestyrelsen herefter overdrage aktivet til Udlændingestyrelsen. I begge tilfælde vil aktivet skulle overdrages til Udlændingestyrelsen med henblik på, at Udlændingestyrelsen træffer afgørelse i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4. Udlændingestyrelsen vil i den

forbindelse foretage en nærmere vurdering af, om aktivet har en sådan værdi, at det bør tvangsrealiseres. Såfremt det vurderes, at aktivet ikke bør tvangsrealiseres, vil Udlændingestyrelsen skulle tilbagelevere aktivet til udlændingen.

Træffer Hjemrejsestyrelsen afgørelse om beslaglæggelse af et aktiv i medfør af den foreslåede bestemmelse, vil Hjemrejsestyrelsen herefter overdrage aktivet til Udlændingestyrelsen med henblik på, at Udlændingestyrelsen træffer afgørelse i medfør af udlændingelovens § 42 a, stk. 4. Udlændingestyrelsen vil i den forbindelse foretage en nærmere vurdering af, om aktivet har en sådan værdi, at det bør tvangsrealiseres. Såfremt det vurderes, at aktivet ikke bør tvangsrealiseres, vil Udlændingestyrelsen skulle tilbagelevere aktivet til udlændingen.

Ordningen vil derudover indebære, at reglerne i retsplejelovens §§ 509-516 vil finde tilsvarende anvendelse ved beslaglæggelse af aktiver, dog således at aktiver af en værdi af indtil 10.000 kr. og aktiver, som har en særlig personlig betydning for den pågældende, ikke skal kunne beslaglægges. Dette indebærer bl.a., at almindelige personlige brugsgenstande som eksempelvis ure og mobiltelefoner som udgangspunkt er undtaget fra beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 509, stk. 1, hvorefter aktiver, der er nødvendige til opretholdelsen af et beskedent hjem og en beskeden levelfod for skyldneren og dennes husstand, er undtaget fra tvangsfuldbyrdelse.

Tilsvarende er bl.a. genstande, som har en særlig betydning for den pågældende udlænding, fritaget, medmindre genstandene har en sådan værdi, at det ikke findes rimeligt at undtage dem fra beslaglæggelse, jf. retsplejelovens § 515, stk. 1. I den forbindelse vil den foreliggende retspraksis vedrørende retsplejelovens § 515, stk. 1, være retningsgivende for, om en genstand med en særlig personlig betydning bør beslaglægges.

I overensstemmelse med bemærkningerne til retsplejelovens § 515, jf. Folketingstidende 1975-76, tillæg A, side 262, og Justitsministeriets betænkning nr. 634 af 19. januar 1971 om udlæg og udpantning, side 89, vil f.eks. familieportrætter, forlovelsesringe, vielsesringe og hæderstegn, kunne have en sådan personlig betydning, at de ikke vil kunne tages i bevaring eller beslaglægges. En hædersgave vil derimod kunne tages i bevaring eller beslaglægges, hvis den ikke består af en ting, som i sig selv giver udtryk for udmærkelsen. En sportspræmie, der består i en sølvpokal med inskription, kan være omfattet af bestemmelsen, men derimod ikke en præmie, som består af en almindelig brugsgenstand. En personlig skrivelse til skyldneren

UDKAST

fra en berømt kunstner eller politiker vil være undtaget fra udlæg, selv om brevet på grund af sit indhold eller underskriften har salgsværdi, mens et brev, som er erhvervet til en autografsamling, vil kunne gøres til genstand for udlæg. Erindringsgaver fra nærtstående eller selskabsdyr vil også kunne være undtaget fra at blive taget i bevaring som følge af deres særlige personlige betydning.

Ting af betydelig værdi vil i almindelighed ikke kunne undtages fra beslaglæggelse. Familieportrætter malet af en berømt kunstner, som hver for sig ville kunne indbringe et stort beløb på en auktion, vil således efter omstændighederne kunne gøres til genstand for udlæg. Nogen fast værdigrænse opstilles ikke. I nogen grad må det også bero på affektionsinteressens styrke, hvor grænsen skal sættes. En vielsesring vil i almindelighed ikke kunne fratages skyldneren.

Det er ikke udelukket, at man i særlige tilfælde også vil kunne tage hensyn til grundlaget for den fordring, som søges inddrevet, således at man måske i et overgangstilfælde kan nå til, at der kan gøres udlæg for et erstatningskrav i anledning af en forbrydelse eller for et krav på underholdsbidrag, men ikke for en almindelig forretningsgæld.

Henvisningen til § 515, stk. 2, vil i overensstemmelse med bemærkningerne til bestemmelsen i Justitsministeriets betænkning nr. 634 af 19. januar 1971 om udlæg og udpantning, side 89 f., medføre, at hjælpemidler, som er nødvendige på grund af legemlige mangler eller sygdom, ikke vil kunne beslaglægges. Det vil bl.a. gælde briller, høreapparat, kørestol og nødvendig medicin.

Aktiver af en værdi af indtil 10.000 kr., vil uanset ovenstående ikke kunne beslaglægges. Beløbsgrænsen på 10.000 kr. vil endvidere skulle gælde for den enkelte udlænding. Der vil således skulle foretages en vurdering af hvert enkelt aktiv, og det vil ikke kunne danne grundlag for beslaglæggelse efter bestemmelsen, såfremt en udlænding har medbragt flere aktiver, der samlet har en værdi, der overstiger beløbsgrænsen på 10.000 kr.

Er der tvivl om aktivernes værdi, vil myndighederne efter den foreslåede bestemmelse kunne beslaglægge aktiverne med henblik på en nærmere vurdering af aktivernes værdi.

UDKAST

Ved ”aktiver” forstås i denne sammenhæng rede penge og genstande af større økonomisk værdi.

Den foreslåede bestemmelse vil finde anvendelse på udlændinge omfattet af udlændingelovens § 42 a, stk. 1 eller 2, jf. stk. 3, dvs. asylansøgere og udlændinge med ulovligt ophold, herunder Dublinoverførte udlændinge.

Efter hjemrejselovens § 18, stk. 2, der bliver stk. 3, finder bl.a. reglerne om beslaglæggelse i retsplejelovens kapitel 74 anvendelse i samme omfang som i sager, der angår forbrydelser, der kan medføre fængselsstraf. Dette betyder, at beslaglæggelse af aktiver, der ønskes taget i bevaring, hvis der ikke foreligger samtykke, skal ske efter retskendelse, medmindre øjemedet forspildes ved at afvente en sådan kendelse.

Forslaget vil indebære, at politiet efter anmodning vil skulle bistå Hjemrejsestyrelsen ved indhentelse af retskendelse, såfremt udlændingen ikke samtykker til indgrebet. Det vil ligeledes være politiet, der vil foretage den eventuelle effektivering af tvangsindgrebet. Hjemrejsestyrelsen vil i udgangspunktet ikke være til stede ved beslaglæggelsen, og eventuelle beslaglagte aktiver vil i umiddelbar forlængelse heraf skulle overgives til Udlændingestyrelsens eller Hjemrejsestyrelsens videre foranstaltning. Hjemrejsestyrelsen vil dog i udgangspunktet være til stede ved beslaglæggelsen ved modtagelsen af Dublinoverførte udlændinge. Beslaglæggelsen foretages på vegne af Udlændingestyrelsen, hvorfor beslaglagte aktiver i udgangspunktet vil skulle overleveres direkte til Udlændingestyrelsen eller til Hjemrejsestyrelsen, som herefter vil forestå overleveringen til Udlændingestyrelsen.

Retsplejelovens kapitel 72-74 vil fortsat finde anvendelse på beslaglæggelse af aktiver efter den foreslåede § 18, stk. 2, i hjemrejseloven. Det forudsættes i den forbindelse, at den gældende praksis efter reglerne i retsplejelovens kapitel 72-74, for anvendelse af visitation af en udlændings tøj, ransagning af den pågældendes bagage og beslaglæggelse af udlændingens dokumenter og genstande opretholdes uændret.

Med forslaget vil politiet, når det skal kontrolleres, om en udlænding har tilstrækkelige midler til at dække udgifterne til sit og sin families underhold m.v., således fremover anvende de samme redskaber i form af visitation, ransagning og beslaglæggelse, som politiet allerede anvender i relation til dokumenter og genstande.

Sådanne indgreb vil skulle foretages i overensstemmelse med retsplejelovens regler, hvilket bl.a. vil indebære, at ransagning og eventuel efterfølgende beslaglæggelse alene vil kunne foretages på baggrund af en retskendelse, medmindre den pågældende udlænding meddeler samtykke til indgrebet. I praksis vil der ofte være behov for, at indgrebet foretages uden indhentelse af en forudgående retskendelse, idet indgrebets øjemed forspildes, hvis man afventer en retskendelse. I disse tilfælde vil politiet, hvis udlændingen anmoder herom, inden for 24 timer skulle forelægge afgørelsen for retten til efterfølgende godkendelse. Politiet vil efter anmodning fra Hjemrejsestyrelsen bistå ved indhentelse af retskendelse til beslaglæggelse, og politiet vil effektuere tvangsindgrebet.

Visitation af det tøj, som en udlænding er iført, samt ransagning af dennes bagage med henblik på at undersøge, om den pågældende er i besiddelse af tilstrækkelige midler til sit og sin families underhold m.v., vil i almindelighed skulle finde sted på Hjemrejsestyrelsens anmodning, herunder ved modtagelsen af Dublinoverførte udlændinge eller, når politiet antræffer en udlænding med ulovligt ophold her i landet. På dette tidspunkt foretager politiet allerede i dag efter bestemmelsen i hjemrejselovens § 18, stk. 1, visitation, ransagning og beslaglæggelse med henblik på at tilvejebringe dokumenter m.v. af betydning for udsendelsesarbejdet.

Aktiver, som er beslaglagt i medfør af den foreslåede bestemmelse, vil skulle tilbageleveres til udlændingen, når beslaglæggelsen ikke længere skønnes nødvendig.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.1.3 og afsnit 2.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 14

Reglerne om konfiskation fremgår af færdselslovens § 133 a i lovens kapitel 18 a. Straffelovens regler om konfiskation er indeholdt i straffelovens kapitel 9 i §§ 75-77 a. Reglerne hjemler alene fakultativ konfiskation. Politiets adgang til at foretage beslaglæggelse er reguleret i retsplejelovens kapitel 74.

Der henvises til gennemgangen heraf i afsnit 2.2.1.3.-2.2.1.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås, at der indsættes som en ny bestemmelse i hjemrejselovens § 18 a, stk. 1, at der skal ske konfiskation af et motorkøretøj, hvis ejeren har

UDKAST

gjort sig skyldig i overtrædelse af § 13 a, selvom køretøjet ikke er anvendt ved overtrædelsen.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at der skal ske obligatorisk konfiskation i førstegangstilfælde, hvis ejeren af et motorkøretøj har overtrådt det foreslåede føreforbud i hjemrejselovens § 13 a.

Ved motorkøretøj forstås efter færdselslovens § 2, nr. 15, motordrevet køretøj, der hovedsageligt er indrettet til selvstændigt at benyttes til personbefordring eller godstransport. Knallert anses dog ikke som motorkøretøj. Motordrevet køretøj, som er indrettet til andet formål, og som er konstrueret til en hastighed af over 40 km i timen, anses ligeledes for motorkøretøj. Motorkøretøjer inddeles i bil og motorcykel.

Det foreslås som § 18 a, stk. 2, at straffelovens regler om konfiskation i øvrigt skal gælde.

Den foreslåede bestemmelse vil have den virkning, at reglerne i straffeloven om konfiskation, der er gennemgået ovenfor, også vil finde anvendelse i sager om konfiskation efter den foreslåede bestemmelse i § 18 a, stk. 1.

Den foreslåede adgang til at konfiskere motorkøretøjer fra udlændinge, der overtræder føreforbuddet vil desuden indebære, at politiet efter reglerne herom i retsplejeloven vil kunne beslaglægge motorkøretøjet allerede, når den pågældende antræffes som fører og sigtes for overtrædelse af forbuddet, såfremt føreren er ejer af motorkøretøjet.

Til nr. 15

Efter hjemrejselovens § 21, stk. 1, kan afgørelser efter loven træffes af Hjemrejsestyrelsen, jf. dog stk. 2-7.

Efter hjemrejselovens § 21, stk. 6, kan afgørelser om beslaglæggelse af genstande efter § 18 træffes af vedkommende politidirektør.

Det foreslås, at i hjemrejselovens § 21, stk. 6, ændres »om beslaglæggelse af genstande efter § 18« til » efter § 18 kan også«.

Den foreslåede ændring vil præcisere, at både Hjemrejsestyrelsen og politidirektøren i medfør af hjemrejselovens § 18, stk. 1, vil have kompetence til

at beslaglægge dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for at fastslå en udlændings identitet eller tilknytning til andre lande, eller som må antages at være af betydning for sagens oplysning.

Den foreslåede ændring vil endvidere indebære, at såvel politidirektøren som Hjemrejsestyrelsen vil have kompetence efter hjemrejseloven til at træffe afgørelse om beslaglæggelse af aktiver, der kan anvendes til dækning af de i udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt., nævnte udgifter, i medfør af den foreslåede bestemmelse i hjemrejselovens § 18, stk. 2.

Som udgangspunkt vil en afgørelse om beslaglæggelse af aktiver blive truffet af politiet i de situationer, hvor politiet som de første antræffer en udlænding med ulovligt ophold eller en Dublinoverført udlænding.

I de tilfælde, hvor en udlænding i udsendelsesposition i en periode har været indkvarteret på et udrejse- eller opholdscenter, og hvor det viser sig, at den pågældende tilsyneladende er i besiddelse af midler, som ikke tidligere er fundet, vil afgørelsen om at beslaglægge aktiver som udgangspunkt blive truffet af Udlændingestyrelsen efter udlændingelovens bestemmelser. Hjemrejsestyrelsen vil dog kunne træffe afgørelse herom, hvis de konkrete omstændigheder fordrer det, herunder hvis Hjemrejsestyrelsen er fysisk til stede på indkvarteringsstedet, f.eks. i forbindelse med en udrejsesamtale, og samtidig vurderer, at aktivet bør beslaglægges med det samme for at sikre, at aktivet ikke bortskaffes.

Derudover vil en afgørelse om at beslaglægge aktiver kunne blive truffet af Hjemrejsestyrelsen i de situationer, hvor Hjemrejsestyrelsen som første myndighed modtager en udlænding, der overføres i medfør af Dublinforordningen.

I de tilfælde, hvor en afgørelse om at beslaglægge aktiver træffes af Hjemrejsestyrelsen, forudsættes det, at udlændingen samtykker til indgrebet. Såfremt udlændingen ikke samtykker til indgrebet, vil politiet i fornødent omfang kunne bistå Hjemrejsestyrelsen med indhentelse af retskendelse og den faktiske effektuering af afgørelsen.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.4.1.3 og afsnit 2.4.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16

UDKAST

Det følger af hjemrejselovens § 22, stk. 1, at Hjemrejsestyrelsens afgørelser efter hjemrejseloven kan påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 3, stk. 4, 2. pkt., stk. 7 og stk. 8. Det fremgår endvidere af § 22, stk. 3, at Hjemrejsestyrelsens afgørelser efter § 3 og 4, § 5, stk. 3, § 7, § 7 a, § 8, stk. 2, nr. 1 og 6, § 9, stk. 2, 2. pkt., og § 13, stk. 1, 2 og 4, ikke kan påklages.

Det foreslås i hjemrejselovens § 22, stk. 3, at »og 6« udgår.

Den foreslåede ændring er en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 5, nr. 2, hvorved hjemrejselovens § 8, stk. 2, nr. 6, foreslås ophævet.

Til nr. 17

Efter hjemrejselovens § 22, stk. 7, kan politidirektørens afgørelser efter § 18 påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Det foreslås at affatte hjemrejselovens § 22, stk. 7, således: »Politidirektørens og Hjemrejsestyrelsens afgørelser efter § 18, stk. 1 og 2, kan påklages til Udlændingenævnet, såfremt afgørelserne ikke kan indbringes for domstolene.«.

Forslaget vil indebære, at politidirektørens og Hjemrejsestyrelsens afgørelser efter § 18, stk. 1 og 2, om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver fremover vil kunne påklages til Udlændingenævnet, såfremt afgørelserne ikke kan indbringes for domstolene.

Ordningen vil endvidere indebære, at sådanne afgørelser kun kan påklages til Udlændingenævnet, såfremt afgørelserne ikke kan indbringes for domstolene. Det betyder, at afgørelser om beslaglæggelse, der inden for 24 timer vil kunne indbringes for domstolene, ikke i denne periode samtidig vil kunne indbringes administrativt. Indbringes sagen ikke for domstolene inden for fristen på 24 timer, kan afgørelsen påklages administrativt til Udlændingenævnet. Der er ved lovforslaget ikke tilsigtet nogen ændring af muligheden for at indbringe afgørelser for domstolene i medfør af retsplejelovens regler i de tilfælde, hvor afgørelsens effektuering vil ske ved magtanvendelse og ved tvangsindgreb.

Som eksempel kan nævnes, at Udlændingenævnets kompetence til at behandle klager således er relevant i de tilfælde, hvor beslaglæggelse ikke sker efter retskendelse, dvs. på øjemedet, og hvor den, mod hvem indgrebet retter

sig, ikke indbringer spørgsmålet for domstolene senest 24 timer fra tidspunktet for beslaglæggelsen.

Som det gælder for de afgørelser, der i dag påklages til Udlændingenævnet, vil det efter de gældende regler også gælde for de sagstyper, der foreslås overført fra udlændinge- og integrationsministeren til Udlændingenævnet, at klagen som udgangspunkt skal være indgivet til Udlændingenævnet inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Det forudsættes i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen, Hjemrejsestyrelsen eller politiet senest ved forkyndelsen af afgørelsen vejleder udlændingen om klagemuligheden, herunder klagefristen. En klage vil ikke kunne tillægges opsættende virkning. Der betales ikke gebyr i sådanne klagesager.

Udlændingenævnets afgørelse vil i sådanne klagesager som udgangspunkt være skriftlig.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6.1.2 og afsnit 2.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 18

Det foreslås, at der indsættes som ny bestemmelse i hjemrejselovens § 23, *stk.* 3, at overtrædelse af føreforbuddet efter § 13 a straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Den foreslåede bestemmelse vil have den virkning, at overtrædelse af det foreslåede føreforbud i hjemrejselovens § 13 a vil skulle straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år og 6 måneder.

Det svarer til, hvordan kørsel i frakendelsestiden efter færdselslovens § 117 a straffes.

Det foreslås, at straffen fastsættes med udgangspunkt i de strafpositioner, der ligeledes gælder for kørsel i frakendelsestiden efter færdselslovens § 117 a, jf. bilag 4 til lovforslag om ændring af færdselsloven (Sanktionsfastsættelse i sager om spirituskørsel m.v.), jf. Folketingstidende 2004-05 (2. samling), tillæg A, side 211.

For så vidt angår kørsel i førstegangstilfælde i forbudsperioden forudsættes det, da de pågældende vil være uden indtægt, at minimumsbøden fastsættes til 1.500 kr. Dette forudsættes tilsvarende for den tillæggsbøde, der forudsættes fastsat ved kørsel i andengangstilfælde i forbudsperioden.

UDKAST

Det forudsatte straffniveau vil herefter være som følgende:

Kørsel i strid med føreforbuddet	Straf
1. gang	Bøde på 1.500 kr.
2. gang	10 dages betinget fængsel samt til-lægsbøde på 1.500 kr.
3. gang	20 dages ubetinget fængsel
4. gang	30 dages ubetinget fængsel
5. gang	40 dages ubetinget fængsel
6. gang	50 dages ubetinget fængsel
7. gang	60 dages ubetinget fængsel

Det foreslås endvidere, at der vil kunne straffes i sammenstød for overtræ-delse af færdselslovens § 117 d, stk. 2, 1. pkt. om kørsel uden kørekort og den foreslåede bestemmelse i hjemrejselovens § 23, stk. 3. Det indebærer, at der sker absolut kumulation, jf. færdselslovens § 118 a, stk. 2 og stk. 3, medmindre der forelægger særlige grunde til at fravige dette, jf. stk. 4.

Den foreslåede bestemmelse vil have den virkning, at kørsel i et motorkø-retøj, som en udlænding, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 13 a, stk. 1, ikke har erhvervet kørekort til, vil kunne straffes lige så hårdt som overtrædelse af det foreslåede føreforbud i tilfælde, hvor den pågæl-dende har erhvervet et kørekort.

Det forudsatte straffniveau for straffen i sammenstød for overtrædelse af færdselslovens § 117 d, stk. 2, 1. pkt., om kørsel uden kørekort og den fore-slåede bestemmelse i hjemrejselovens § 23, stk. 3, vil herefter være som følgende:

Kørsel i strid med føreforbuddet og kørsel uden kørekort	Samlede straf
1. gang	Bøde på 8.500 kr.
2. gang	10 dages betinget fængsel samt til-lægsbøde på 10.000 kr.
3. gang	20 dages ubetinget fængsel samt til-lægsbøde på 10.500 kr.
4. gang	30 dages ubetinget fængsel samt til-lægsbøde på 14.000 kr.

Fra femtegangstilfælde og frem vil straffen skulle fastsættes skønsmæssigt af domstolene.

Til § 2

Til nr. 1

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 11, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m, efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, nægtes forlænget eller inddrages eller hvis opholdsret efter EU-reglerne konstateres ophørt, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år (arbejdsmarkedstilknytningsordningen).

Det foreslås i § 9 a, stk. 2, nr. 11, i udlændingeloven, at », efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.,« udgår.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. (særloven), jf. § 28 i samme lov. Efter den 30. november 2025 er det ikke længere muligt at have en opholdstilladelse efter særloven, hvorfor sådanne opholdstilladelser ikke vil kunne forlænges eller inddrages.

Til nr. 2

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 2, nr. 11, kan der efter ansøgning bl.a. gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder mv., nægtes forlænget eller inddrages, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst to år (arbejdsmarkedstilknytningsordningen).

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 30, finder arbejdsmarkedstilknytningsordningen tilsvarende anvendelse for bl.a. udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Efter udlændingelovens § 9 a, stk. 6, 3. pkt., afvises ansøgninger efter § 9 a, stk. 2, nr. 11 og 12, jf. stk. 30, der indgives, efter at udlændingens opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, er udløbet, medmindre særlige grunde taler herimod.

Det foreslås i § 9 a, stk. 6, 3. pkt., og stk. 30, i udlændingeloven, at »efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller« udgår.

Ændringerne er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at det efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have opholdstilladelse efter særloven.

Til nr. 3

Efter udlændingelovens § 9 i, stk. 5, 1. pkt., kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9 eller 9 b, § 9 c, stk. 1 eller 2, eller §§ 9 d, 9 e, 9 m eller 9 n, efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, nægtes forlænget eller inddrages, eller hvis opholdsret efter EU-reglerne konstateres ophørt, når udlændingen på tidspunktet for afgørelsen er optaget på en fuldtidsuddannelse, der på ansøgnings-tidspunktet fører til, at udlændingen efter endt uddannelse kan varetage en arbejdsfunktion, der kan danne grundlag for meddelelse af opholdstilladelse efter positivlisten for personer med en videregående uddannelse (§ 9 a, stk. 2, nr. 1) eller positivlisten for faglærte (§ 9 a, stk. 2, nr. 2) (uddannelsesknytningsordningen).

Det foreslås i § 9 i, stk. 5, 1. pkt., i udlændingeloven, at », efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.,« udgår.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. (særloven), jf. § 28 i samme lov. Efter den 30. november 2025 er det ikke længere muligt at have en opholdstilladelse efter

særloven, hvorfor sådanne opholdstilladelser ikke vil kunne forlænges eller inddrages.

Til nr. 4

Efter udlændingelovens § 9 i, stk. 5, 1. pkt., kan der efter ansøgning bl.a. gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. nægtes forlænget eller inddrages, når udlændingen på tidspunktet for afgørelsen er optaget på en fuldtidsuddannelse, der på ansøgningstidspunktet fører til, at udlændingen efter endt uddannelse kan varetage en arbejdsfunktion, der kan danne grundlag for meddelelse af opholdstilladelse efter positivlisten for personer med videregående uddannelse (§ 9 a, stk. 2, nr. 1) eller positivlisten for faglærte (§ 9 a, stk. 2, nr. 2) (uddannelsestilknytningsordningen).

Det følger af udlændingelovens § 9 i, stk. 5, 2. pkt., at en udlænding, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, udløber, efter ansøgning kan gives opholdstilladelse efter § 9 i, stk. 5, 1. pkt., hvis betingelserne er opfyldt.

Efter udlændingelovens § 9 i, stk. 8, 3. pkt., afvises ansøgninger efter § 9 a, stk. 5, 2. pkt., der indgives, efter at udlændingens opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, er udløbet, medmindre særlige grunde taler herimod.

Det foreslås i § 9 i, stk. 5, 2. pkt., og stk. 8, 3. pkt., i udlændingeloven, at »efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller« udgår.

Ændringerne er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at det efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have opholdstilladelse efter særloven.

Til nr. 5

Det fremgår af udlændingelovens § 48, stk. 3, 3. pkt., at afgørelser truffet efter udlændingelovens § 40, stk. 9 og 10, kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Det fremgår af udlændingelovens § 46 a, stk. 1, at Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter loven kan påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4, 6 og 8 og § 53 a. Efter udlændingelovens § 46 a, stk. 2, kan Udlændingenævnet endvidere behandle klager i en række tilfælde, der er angivet i bestemmelsens nr. 1-4.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 46 a, stk. 2, indsættes som nyt nr. 5: »Politidirektørens afgørelser efter § 40, stk. 8 og 9, og Udlændingestyrelsens afgørelser efter § 40, stk. 9, såfremt afgørelserne ikke kan indbringes for domstolene.«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at kompetencen til at behandle klager over vedkommende politidirektørs afgørelser efter udlændingelovens § 40, stk. 8 og 9, om optagelse af sager til forhør i retten og beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver og Udlændingestyrelsens afgørelser efter udlændingelovens § 40, stk. 9, om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver tildeles Udlændingenævnet.

Den foreslåede ændring vil endvidere medføre, at sådanne afgørelser kun kan påklages til Udlændingenævnet, såfremt afgørelserne ikke kan indbringes for domstolene. Det betyder, at afgørelser om beslaglæggelse, der inden for 24 timer vil kunne indbringes for domstolene, ikke i denne periode samtidig vil kunne indbringes administrativt. Indbringes sagen ikke for domstolene inden for fristen på 24 timer, kan afgørelsen påklages administrativt til Udlændingenævnet. Der er ved lovforslaget ikke tilsigtet nogen ændring af muligheden for legalitetsprøvelse af indgrebene ved domstolene. Der er ved lovforslaget endvidere ikke tilsigtet nogen ændring af muligheden for at indbringe afgørelser om beslaglæggelse for domstolene i medfør af retsplejelovens regler i de tilfælde, hvor afgørelsernes effektivering vil ske ved magt-anvendelse og ved tvangsindgreb.

Som eksempel kan nævnes, at Udlændingenævnets kompetence til at behandle klager er relevant i de tilfælde, hvor beslaglæggelse ikke sker efter retskendelse, dvs. på øjemedet, og hvor den, mod hvem indgrebet retter sig,

ikke indbringer spørgsmålet for domstolene senest 24 timer fra tidspunktet for beslaglæggelsen.

Som det gælder for de afgørelser, der i dag påklages til Udlændingenævnet, vil det efter de gældende regler også gælde for de sagstyper, som Udlændingenævnet tildeles kompetence til at behandle, at klagen som udgangspunkt skal være indgivet til Udlændingenævnet inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Det forudsættes i den forbindelse, at politiet eller Udlændingestyrelsen senest ved forkyndelsen af afgørelsen vejleder udlændingen om klagemuligheden, herunder klagefristen. Klager over politidirektørens afgørelser efter udlændingelovens § 40, stk. 8 og 9, eller Udlændingestyrelsens afgørelser efter udlændingelovens § 40, stk. 9, vil ikke kunne tillægges opsættende virkning. Der betales ikke gebyr i sådanne klagesager.

Udlændingenævnets afgørelse vil i sådanne klagesager som udgangspunkt være skriftlig.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.6.1.1, 2.6.1.2 og 2.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

Det fremgår af udlændingelovens § 48, stk. 3, 1. og 2. pkt., at afgørelser efter udlændingelovens § 40, stk. 9 og 10, træffes af vedkommende politidirektør, og at afgørelser om, at dokumenter eller genstande og aktiver, der kan anvendes til dækning af de i udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt., nævnte udgifter, tages i bevaring, jf. udlændingelovens § 40, stk. 9, endvidere kan træffes af Udlændingestyrelsen. Ifølge § 48, stk. 3, 3. pkt., kan de afgørelser, der er nævnt i 1. og 2. pkt., påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Det foreslås, at udlændingelovens § 48, stk. 3, affattes således: »Afgørelser efter § 40, stk. 8 og 9, træffes af vedkommende politidirektør. Afgørelser efter § 40, stk. 9, kan endvidere træffes af Udlændingestyrelsen.«.

Forslaget vil indebære, at vedkommende politidirektør tildeles kompetence til at træffe afgørelse om at optage sager til forhør i retten og beslaglæggelse af genstande, dokumenter og aktiver efter udlændingelovens § 40, stk. 8 og 9.

Afgørelsen skal være skriftlig og indeholde klagevejledning.

Politidirektørens afgørelser herom kan påklages til Udlændingenævnet efter den foreslåede ændring af udlændingelovens § 46 a, stk. 2.

Idet optagelse af sager til forhør efter § 40, stk. 8, skal ske ved retten efter retsplejelovens § 1018, og retsplejelovens kapitel 72, 73 og 74 om legemsindgreb, ransagning og beslaglæggelse finder anvendelse i forbindelse med anvendelsen af udlændingeloven § 40, stk. 9, sker der dog allerede en legalitetsprøvelse heraf ved domstolene. Forslaget ændrer ikke herved.

Der tilsigtes med forslaget alene en korrektion af henvisningerne i § 48, stk. 3, 1. pkt., i overensstemmelse med ressortoverdragelsen ved kongelig resolution af 10. september 2019, jf. bekendtgørelse nr. 946 af 12. september 2019 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene, således at den formelle kompetence til at træffe afgørelse i sager efter udlændingelovens § 40, stk. 8, om optagelse af sager til forhør i retten tilbageføres til politidirektøren jf. den foreslåede nyaffattelse af § 48, stk. 3, mens den formelle kompetence til at træffe afgørelse i sager efter udlændingelovens § 40, stk. 10, om bortfald af asylansøgninger ved udeblivelse tilbageføres til Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 46, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Forslaget vil endvidere indebære, at afgørelser om beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver, jf. udlændingelovens § 40, stk. 9, endvidere kan træffes af Udlændingestyrelsen.

Afgørelsen skal være skriftlig og indeholde en klagevejledning.

Udlændingestyrelsens afgørelser efter bestemmelsen vil kunne påklages til Udlændingenævnet, jf. den foreslåede ændring af udlændingelovens § 46 a, stk. 2.

Der tilsigtes ingen ændringer af Udlændingestyrelsens kompetence i disse sager.

Der henvises i øvrigt til afsnit 2.5.1 og 2.6.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Det fremgår bl.a. af udlændingelovens § 48, stk. 3, 3. pkt., at afgørelser truffet efter udlændingelovens § 40, stk. 10, kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Endvidere fastsætter udlændingelovens § 53 a Flygtningenævnets kompetence. Det fremgår af udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 1-8, at Udlændingestyrelsens afgørelser i en lang række sagstyper på det asylretlige område kan indbringes for Flygtningenævnet.

Det foreslås, at der i udlændingelovens § 53 a, stk. 1, indsættes som nyt nr. 9: »Bortfald efter § 40, stk. 10, af en ansøgning om opholdstilladelse indgivet efter § 7.«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at kompetencen til at behandle klager over afgørelser efter udlændingelovens § 40, stk. 10, overføres fra udlændinge- og integrationsministeren til Flygtningenævnet.

Den foreslåede ændring vil således medføre, at Udlændingestyrelsens afgørelse om bortfald af en asylansøgning i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 10, jf. § 46, stk. 1, vil kunne påklages til Flygtningenævnet.

Den foreslåede ændring vil endvidere medføre, at der ikke vil blive fastsat en frist for indbringelse af en klage til Flygtningenævnet over afgørelser truffet i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 10. En sådan afgørelse vil således kunne indbringes for nævnet på et hvilket som helst tidspunkt, og det vil således ikke have betydning for muligheden for at indbringe en klage for nævnet, hvornår den pågældende udlænding er blevet bekendt med asylansøgningens bortfald. En sådan klage vil dog ikke kunne tillægges opsættende virkning, medmindre Flygtningenævnet i det konkrete tilfælde træffer beslutning herom. Der betales ikke gebyr i sådanne klagesager.

Det foreslås, at sagerne vil skulle behandles af nævnets formand eller en næstformand på skriftligt grundlag. Formanden eller næstformanden vil dog i helt særlige tilfælde, hvor sagen rejser væsentlige principielle spørgsmål, kunne henvise sagen til skriftlig eller mundtlig behandling i nævnet.

Der henvises til afsnit 2.7.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Til nr. 1

Det følger af knivlovens § 1, at knive og blankvåben m.v. ikke må bæres eller besiddes på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lign., medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse eller til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Ved offentligt tilgængelige steder forstås steder, hvortil der er almindelig adgang, herunder veje, parker, offentlige transportmidler, restaurationer (herunder diskoteker, værtshuse og lignende), butikker og butikcentre i åbningstiden, forlystelsessteder og offentlige kontorer. Området svarer til det område, der er omfattet af ordensbekendtgørelsens § 2. Besiddelse af knive i køretøjer, som befinder sig på et offentligt tilgængeligt sted, er også omfattet af forbuddet.

Udover offentligt tilgængelige steder finder bestemmelsen også anvendelse på uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, uanset om der er offentlig adgang til det pågældende sted eller ej.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.3.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i knivlovens § 1 efter »offentligt tilgængelige steder,« at indsætte »indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5,«.

Ændringen har til formål at udvide anvendelsesområdet efter knivlovens § 1 og vil indebære, at der fremover gælder et forbud mod at bære eller besidde knive og blankvåben m.v. på sådanne indkvarteringssteder, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, omfatter alle indkvarteringssteder, som drives af Udlændingestyrelsen, for udlændinge omfattet af Udlændingestyrelsens forsørgelsesforpligtelse, jf. § 42 a, stk. 1 og 2, jf. dog stk. 3 og 4, dvs. som udgangspunkt asylansøgere eller udlændinge uden lovligt ophold i Danmark. I praksis driver en række indkvarteringsoperatører disse indkvarteringssteder på vegne af Udlændingestyrelsen.

UDKAST

Den nuværende indkvarteringsstruktur er faseopdelt, dvs. at rammerne og vilkårene på de forskellige centre som udgangspunkt beror på, om beboerne er nyankomne (fase 1), har en verserende asylsag (fase 2) eller er i udsendelsesposition (fase 3), herunder om de medvirker til egen udrejse eller ikke medvirker til egen udrejse.

En asylansøger eller udlænding uden lovligt ophold indkvarteres indledningsvist på et såkaldt modtagecenter, indtil det er besluttet, om en evt. ansøgning om asyl vil skulle realitetsbehandles her i landet.

En asylansøger, der får sin sag realitetsbehandlet her i landet, indkvarteres som udgangspunkt på et såkaldt opholdscenter med selvhushold, dvs. at asylansøgeren selv vil skulle indkøbe og tilberede sin mad.

En udlænding uden lovligt ophold, herunder afviste asylansøgere, udlændinge på tålt ophold samt udlændinge, som er udvist ved dom, indkvarteres som udgangspunkt på et såkaldt udrejsecenter. Der er aktuelt tre udrejsecentre i drift: Udrejsecenter Avnstrup (familier med mindreårige børn samt enlige kvinder), Udrejsecenter Kærshovedgård (enlige mænd samt par uden børn, der ikke medvirker til at udrejse) samt Udrejsecenter Sjælsmark (enlige og par uden børn, der er i Dublin-procedure, eller som får behandlet deres asylansøgning i den såkaldte åbenbart grundløs-procedure).

Det bemærkes, at uledsagede mindreårige indkvarteres på såkaldte børnecentre, der er indrettet efter gruppens særlige behov, og hvor personalet er fagligt kvalificeret til at arbejde med målgruppen.

Indkvarteringssteder dækker såvel det indhegnede område, herunder fælles inden- og udendørsarealer (f.eks. sportsområde, kantine eller fælles aktivitetslokaler), som beboernes værelser inden for indhegningen på indkvarteringsstedernes matrikler, samt området uden for indhegningen, der tilhører matriklen (f.eks. parkeringspladser).

Forbuddet vil gælde, uanset at der ikke er offentlig adgang til det pågældende sted.

Hvorvidt kniven m.v. besiddes som led i et anerkendelsesværdigt formål, vil skulle vurderes i lyset af gældende praksis om knivlovens § 1 og vil som hidtil i alle tilfælde bero på en konkret vurdering af de nærmere omstændigheder. Ved denne vurdering vil der således skulle lægges vægt på knivens art, anvendelsesområde og den situation, hvorunder kniven besiddes. Det vil f.eks. kunne tale imod, at besiddelsen af kniven har et anerkendelsesværdigt

formål, hvis kniven er udformet på en måde, så den uanset størrelsen er særligt egnet som angrebs- og stikvåben, eller at personen, som besidder kniven, tidligere er straffet for flere overtrædelser af våbenlovgivningen. Det vil omvendt kunne tale for, at besiddelsen har et anerkendelsesværdigt formål, hvis besiddelsen sker som led i gøremål af dagligdags, fredelig eller praktisk karakter på indkvarteringsstedet, f.eks. køkkenarbejde eller udførelsen af opgaver i henhold til den indkvarteredes hjemrejsekontrakt. Ligeledes vil det tale for, at besiddelsen har et anerkendelsesværdigt formål, hvis besiddelsen sker i forbindelse med udførelsen af såkaldt nødvendige opgaver på indkvarteringsstedet, som beboerne kan pålægges af indkvarteringsoperatøren.

Henset til, at anvendelsesområdet for politilovens §§ 5 a og 6 ikke omfatter boliger, private garager eller andre steder, hvor der ikke efter lov om knive og blankvåben m.v. gælder forbud mod at besidde eller bære kniv m.v., forudsættes det, at politiets adgang til at kunne fastsætte visitationszoner efter politilovens §§ 5 a og 6 på indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, alene vil blive anvendt i relation til fællesarealer, herunder både indendørs- og udendørs arealer. Politiet vil således ikke kunne fastsætte en visitationszone, der omfatter beboernes værelser. Dette gælder uanset, at forbuddet efter knivlovens § 1 fremadrettet også vil omfatte beboernes værelser. Politiet vil dog inden for retsplejelovens rammer kunne foretage undersøgelse af beboernes værelser mv. som led i politiets efterforskning.

Der er ikke med lovforslaget tilsigtet øvrige ændringer af reglerne i politilovens §§ 5 a og 6.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.3.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Det følger af knivlovens § 7, stk. 2, at det ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af § 1 særlig skal anses for skærpende, at gerningspersonen flere gange tidligere er straffet for overtrædelse af § 1. Tilsvarende gælder i tilfælde, hvor overtrædelsen af § 1 begås under skærpende omstændigheder af en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, § 119 b eller §§ 123, 216, 237, 243-246, 266 eller 288, eller hvor kniven eller blankvåbnet m.v. ved overtrædelsen af § 1

UDKAST

besiddes på ungdomsskoler, på uddannelsesinstitutioner, i ungdomsklubber og i den offentlige transport.

For en nærmere beskrivelse af gældende ret henvises til pkt. 2.3.1.1-2.3.1.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Det foreslås i § 7, *stk. 2, 2. pkt.*, at efter »besiddes« indsættes »på indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5,«

Det forudsættes således, at ulovlig besiddelse af kniv eller blankvåben m.v. på indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5, fremover altid skal anses for at være besiddelse under skærpende omstændigheder, uanset at der ikke foreligger nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter.

Der er ikke med ændringen tilsigtet nogen ændringer i strafudmålingen efter knivlovens § 7, stk. 2.

Ændringen vil således indebære, at straffen for ulovlig besiddelse af kniv og blankvåben m.v. på et indkvarteringssted for udlændinge som udgangspunkt vil skulle fastsættes til ubetinget fængsel i 14 dage i førstegangstilfælde.

Hvor der er tale om overtrædelse af knivlovens § 1 på et indkvarteringssted i førstegangstilfælde, og hvor der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, § 119 b eller §§ 123, 216, 237, 243-246, 266 eller 288, vil der som udgangspunkt være tale om ubetinget fængsel i 40 dage.

Straffen i andengangstilfælde vil, uanset om besiddelse af kniv eller blankvåben m.v. sker på et indkvarteringssted, afhænge af den idømte straf i førstegangstilfældet. Er gerningspersonen tidligere idømt ubetinget fængsel i 14 dage for en førstegangsovertrædelse af knivloven, vil andengangstilfælde som udgangspunkt skulle straffes med ubetinget fængsel i 30 dage. Dog vil der kunne forekomme tilfælde, hvor ubetinget frihedsstraf i et andengangs-tilfælde vil være urimeligt henset til de omstændigheder, hvorunder kniven m.v. har været medbragt, og der vil i sådanne tilfælde være mulighed for at idømme en bøde.

Straffastsættelsen for ulovlig besiddelse af kniv og blankvåben m.v. under skærpende omstændigheder, f.eks. et indkvarteringssted, i tredje gangstilfælde vil bero på domstolens vurdering af de konkrete forhold i den enkelte sag. Der vil i tredje gangstilfælde og derover kun i helt sjældne tilfælde kunne tænkes at foreligge sådanne særlig formildende omstændigheder, at udgangspunktet om frihedsstraf kan fraviges.

Såfremt der foreligger formildende omstændigheder, kan straffen endvidere nedsættes eller bortfalde i medfør af de almindelige regler i straffeloven. Det følger således af straffelovens § 83, at straffen kan nedsættes under den foreskrevne strafferamme eller bortfalde under i øvrigt formildende omstændigheder, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold afgørende taler herfor.

Det bemærkes i øvrigt, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne strafniveau således vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Der er ikke i øvrigt tilsigtet nogen ændringer af knivlovens § 7, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3.3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 4

Til nr. 1

Det fremgår af integrationslovens § 2, stk. 1, at loven omfatter flygtninge, familiesammenførte udlændinge og indvandrere. Videre fremgår det af lovens § 2, stk. 2, at der ved flygtninge forstås udlændinge, der har opholdstilladelse efter 1) udlændingelovens §§ 7 eller 8, 2) udlændingelovens § 9 b, 3) udlændingelovens § 9 c, medmindre udlændingen er omfattet af stk. 3, 4, 5 eller 6, 4) udlændingelovens § 9 e, 5) lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller 6) lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.

Det foreslås, at der i integrationslovens § 2, stk. 2, nr. 4, tilføjes »eller«, og at § 2, stk. 2, nr. 5, ophæves. Integrationslovens § 2, stk. 2, nr. 6, bliver herefter til nr. 5.

De foreslåede ændringer vil indebære, at udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. ikke længere vil være omfattet af integrationsloven.

Ændringerne er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at det efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have opholdstilladelse efter særloven.

Til § 5

Det fremgår af lov om integrationsgrunduddannelse (igu) § 1, at lovens formål bl.a. er at sikre en mulighed for arbejde og opkvalificering for flygtninge og familiesammenførte, hvis kvalifikationer og produktivitet endnu ikke opfylder kravene på det danske arbejdsmarked. Af lovens § 2, stk. 1, fremgår, at der ved flygtninge forstås udlændinge, der har opholdstilladelse efter 1) udlændingelovens §§ 7 eller 8, 2) udlændingelovens § 9 b, stk. 1, 3) udlændingelovens § 9 c, stk. 1, meddelt i forlængelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, 4) udlændingelovens § 9 c, stk. 2, 5) lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, eller 6) lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Det foreslås, at der i lov om integrationsgrunduddannelse (igu) § 2, stk. 1, nr. 4, tilføjes »eller«, at der i § 2, stk. 1, nr. 5, ændres »Ukraine, eller« til: »Ukraine.«, og at § 2, stk. 1, nr. 6 ophæves.

Den foreslåede ændring vil indebære, at udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. ikke længere vil være omfattet af lov om integrationsuddannelse (igu).

Ændringerne er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at det efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have opholdstilladelse efter særloven.

Til § 6

Til nr. 1

Det fremgår af repatrieringslovens § 3, stk. 1, at lovens personkreds omfatter flygtninge m.v., familiesammenførte til flygtninge m.v. og andre familiesammenførte udlændinge, herunder familiesammenførte til danske statsborgere, samt udlændinge, som har opholdstilladelse i Danmark efter regler, som gjaldt før udlændingeloven af 1983, eller som er født i Danmark som efterkommere af disse. Repatrieringsloven gælder endvidere for visse danske statsborgere med dobbelt statsborgerskab, der i forbindelse med repatriering løses fra deres danske statsborgerskab, samt udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. Forståelsen af de oplistede grupper fremgår af repatrieringslovens § 3, stk. 2-4.

En person, der ikke er omfattet af repatrieringslovens personkreds, eller som har opholdstilladelse efter stk. 3 eller 4, men som på grund af særlige omstændigheder ikke opfylder betingelserne i repatrieringslovens § 7, stk. 9, nr. 1, jf. § 7, stk. 8, kan ansøge udlændinge- og integrationsministeren om at blive omfattet af repatrieringsloven, jf. repatrieringslovens § 3, stk. 6.

Det foreslås, at i repatrieringslovens § 3, *stk. 1, 2. pkt.*, udgår », samt udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. ikke længere vil være omfattet af repatrieringslovens personkreds.

Ændringen er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at det efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have opholdstilladelse efter særloven.

Til § 7

Til nr. 1

Det følger af danskuddannelseslovens § 2, stk. 1, at kommunen skal tilbyde danskuddannelse til udlændinge, der er fyldt 18 år, og har opholdstilladelse eller i øvrigt har fast, lovligt ophold i Danmark og er folkeregisteret i kommunen. Efter § 2 c i danskuddannelsesloven forstås ved I-kursister i samme

lov en flygtning eller en familiesammenført udlænding til en flygtning, der henvises til danskuddannelse som led i et introduktionsprogram, jf. integrationslovens § 16, stk. 1 og 2, herunder 1) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, 2) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, 3) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, 4) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 eller 2, 5) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 e, 6) en udlænding med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller 7) en udlænding med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine.

Det foreslås, at der i danskuddannelseslovens § 2 c, nr. 5, indsættes »eller« efter »udlændingelovens § 9 e«, og at § 2 c, nr. 6, ophæves. Danskuddannelseslovens § 2 c, nr. 7, bliver herefter nr. 6.

De foreslåede ændringer vil indebære, at udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. ikke længere vil være omfattet af danskuddannelsesloven.

Ændringerne er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at det efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have opholdstilladelse efter særloven.

Til § 8

Til nr. 1

Efter § 15, stk. 5, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse kan udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser kun indgå i beregningen af en række aktivitetsbestemte statslige taxametertilskud til uddannelsesinstitutionerne, når eleven eller lærlingen er omfattet af bestemmelsens nr. 1-8. Bestemmelsen omfatter bl.a. udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Udbud af erhvervsuddannelser til udenlandske elever, der ikke indgår i beregningen af tilskud til uddannelsesinstitutionen, skal ske som indtægtsdækket virksomhed, jf. § 15, stk. 7, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det har også betydning for en række andre bestemmelser, om en elev eller lærling indgår i tilskudsberegningen. Efter § 66 k, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser er det med hensyn til udenlandske elever og lærlinge en betingelse for at opnå ret til skoleoplæringsydelse efter stk. 1, refusion af lønudgifter m.v. efter stk. 2 og tilskud efter stk. 3, at eleven eller læringen indgår i tilskudsberegningen. Tilsvarende er det en betingelse for at udløse ret til tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgsudgifter til svendeprøver og opnå økonomisk støtte til værktøj, værnemidler, befordring og lign., i det omfang elever eller lærlinge med en uddannelsesaftale i det relevante hovedforløb er berettiget til at modtage sådanne ydelser fra arbejdsgiveren til uddannelser efter kapitel 7 a i lov om erhvervsuddannelser, jf. § 67 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser. Efter § 17 b i lov om Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag er det ligeledes en betingelse for en række ydelser. Endeligt følger det af de administrative fastsatte regler om tilskud til kostafdelinger i § 13 i bekendtgørelse nr. 238 af 11. marts 2024 om optagelse på kostafdelinger og om betaling for kost og logi ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at indkvartering på kostafdelinger af udenlandske elever, der ikke indgår i tilskudsberegningen, sker efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

Det foreslås, at § 15, stk. 5, nr. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelser, ophæves.

Det foreslåede indebærer, at udenlandske deltagere, der hidtil efter § 15, stk. 5, nr. 4, er indgået i tilskudsberegningen, ikke længere vil indgå heri, men skal ske som indtægtsdækket virksomhed, jf. § 15, stk. 7, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, medmindre de pågældende på andet grundlag er omfattet af § 15, stk. 5.

Ændringen er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at det efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have opholdstilladelse efter særloven.

Til nr. 2

Det følger af § 15, stk. 5, nr. 8, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser kan indgå i beregningen af en række aktivitetsbestemte statslige taxametertilskud til uddannelsesinstitutionerne, hvis de har ansøgt om eller er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 4 eller 5, og de, inden de

blev meddelt opholdstilladelse efter disse bestemmelser, var omfattet af § 15, stk. 5, nr. 1-7, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Det foreslås i § 15, stk. 5, nr. 8, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse at ændre »nr. 1-7« til: »nr. 1-6«.

Ændringen er en konsekvens af lovforslagets § 7, nr. 1, hvori det foreslås at ophæve § 15, stk. 5, nr. 4, i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse.

Til § 9

Efter § 19, stk. 2, i lov om erhvervsuddannelser kan udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser kun indgå i beregningen af en række aktivitetsbestemte statslige taxametertilskud til uddannelsesinstitutionerne, når eleven eller lærlingen er omfattet af bestemmelsens nr. 1-8. Det gælder bl.a. udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Udbud af erhvervsuddannelser til udenlandske elever, der ikke indgår i beregningen af tilskud til uddannelsesinstitutionen, skal ske som indtægtsdækket virksomhed, jf. § 19, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser.

Det har betydning for en række andre bestemmelser, om en elev eller lærling indgår i tilskudsberegningen. Efter § 66 k, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser er det med hensyn til udenlandske elever en betingelse for at opnå ret til skolepraktikydelse efter stk. 1, refusion af lønudgifter m.v. efter stk. 2 og tilskud efter stk. 3, at eleven eller lærlingen indgår i tilskudsordningen. Tilsvarende er det en betingelse for at udløse ret til tilskud til delvis dækning af de faglige udvalgsudgifter til svendeprøver og opnå økonomisk støtte til værktøj, værnemidler, befordring og lign., i det omfang elever eller lærlinge med en uddannelsesaftale i det relevante hovedforløb er berettiget til at modtage sådanne ydelser fra arbejdsgiveren til uddannelser efter kapitel 7 a i lov om erhvervsuddannelser, jf. § 67 a, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser. Efter 17 b i lov Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag er det ligeledes en betingelse for en række ydelser. Endeligt følger det af de administrativt fastsatte regler om tilskud til kostafdelinger i § 13 i bekendtgørelse nr. 238 af 11. marts 2024 om optagelse på kostafdelinger og om betaling for kost og logi ved institutioner for erhvervsrettet uddannelse, at indkvartering på kostafdelinger af udenlandske elever, der ikke indgår i tilskudsberegningen, sker efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

Det foreslås, at § 19, stk. 2, nr. 4, i lov om erhvervsuddannelser, ophæves.

Det foreslåede indebærer, at udenlandske deltagere, der hidtil efter § 15, stk. 5, nr. 4, er indgået i tilskudsberegningen, ikke længere vil indgå heri, men skal ske som indtægtsdækket virksomhed, jf. 19, stk. 4, i lov om erhvervsuddannelser, medmindre de pågældende på andet grundlag er omfattet af § 19, stk. 2.

Ændringen er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at det efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have opholdstilladelse efter særloven.

Til nr. 2

Det følge af § 19, stk. 2, nr. 8, i lov om erhvervsuddannelser, at udenlandske elever og lærlinge på erhvervsuddannelser kan indgå i beregningen af en række aktivitetsbestemte statslige taxametertilskud til uddannelsesinstitutionerne, hvis de har ansøgt om eller er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 4 eller 5, og de, inden de blev meddelt opholdstilladelse efter disse bestemmelser, var omfattet af § 19, stk. 2, nr. 1-7, i lov om erhvervsuddannelser.

Det foreslås i § 19, stk. 2, nr. 8, i lov om erhvervsuddannelser at ændre »nr. 1-7« til: »nr. 1-6«.

Ændringen er en konsekvens af lovforslagets § 8, nr. 1, hvori det foreslås at ophæve § 19, stk. 2, nr. 8, lov om erhvervsuddannelser.

Til § 10

Til nr. 1

§ 99 i dagtilbudsloven vedrører statslig refusion til kommunerne for visse typer af kommunale udgifter til udlændinge med bestemte typer af opholdstilladelse efter udlændingeloven. Bestemmelsen indebærer, at der er en statsrefusionsordning for udlændinge, der er omfattet af § 99, stk. 1, nr. 1-11. Efter § 99, stk. 2, yder staten refusion til kommunerne for alle udgifter til hjælp efter dagtilbudsloven i to tilfælde. Det drejer sig for det første om 1) tilfælde, hvor udlændingen inden 12 måneder efter datoen for opholdstilladelsen på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne anbringes i et døgnophold. Der gives dog alene statsrefusion, indtil den pågældende i en sammenhængende periode på to år har klaret sig selv.

UDKAST

Herudover drejer det sig om 2) mindreårige asylansøgere, der har fået opholdstilladelse, dog kun indtil den mindreårige er fyldt 18 år, eller forældrene får lovligt ophold i Danmark.

Det foreslås i dagtilbudslovens § 99, stk. 1, nr. 9, at ændre »§ 9 e,« til: »§ 9 e, eller«, og i nr. 10 at ændre »Ukraine, eller« til: »Ukraine.«. Derudover foreslås det, at § 99, stk. 1, nr. 11, ophæves.

Det foreslåede indebærer, at staten ikke længere afholder udgiften til en udlænding, der hidtil har været omfattet af § 99, stk. 1, nr. 11, medmindre de pågældende på andet grundlag er omfattet af § 99, stk. 1.

Ændringerne er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at det efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have opholdstilladelse efter særloven.

Udgifter til statslig refusion til kommunerne for udgifter til udlændinge frem til den 30. november 2025 vil kunne afholdes efter den 30. november 2025.

Til § 11

Til nr. 1

Efter § 181, stk. 1, nr. 10, i lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 155 af 11. februar 2025 som ændret ved § 1 i lov nr. 1703 af 30. december 2024, § 1 i lov nr. 407 af 29. april 2025 og § 13 i lov nr. 469 af 14. maj 2025 (serviceloven), afholder staten afholder efter reglerne i § 181, stk. 2 og 3 udgifter til en udlænding, der har fået opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Det foreslås i § 181, stk. 1, nr. 9, i serviceloven at ændre »§ 9 e« til: »§ 9 e, eller«, og at ophæve § 181, stk. 1, nr. 10.

Ændringerne er en konsekvens af ophævelsen af lov nr. 2055 af 16. november 2021, som ændret ved lov nr. 1334 af 25. november 2023, om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., hvilket medfører, at det efter den 30. november 2025 ikke længere er muligt at have opholdstilladelse efter særloven.

Til § 12

UDKAST

Det foreslås i *stk. 1*, at loven skal træde i kraft den 1. januar 2026, jf. dog stk. 2-5.

Den foreslåede ikrafttrædelsesbestemmelse i *stk. 1* vil generelt betyde, at loven vil finde anvendelse fra den 1. januar 2026, jf. dog stk. 2-4.

Det foreslås i *stk. 2*, at lovens § 1, nr. 1, 3, 4 og 17 og § 4-11, træder i kraft den 1. december 2025.

Disse bestemmelsers ikrafttræden skal ses i sammenhæng med, at lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. ophæves den 1. december 2025. Den foreslåede ikrafttrædelsesdato vil således sikre, at konsekvensændringer som følge af særlovens ophævelse vil træde i kraft dagen efter udløbet af særloven.

Grunden til, at lovforslagets § 2, nr. 2 og 4, ikke er omfattet af *stk. 2*, og derfor træder i kraft den 1. januar 2026, skal ses i sammenhæng med, at det af udlændingelovens § 9 a, stk. 6, 3. pkt., og § 9 i, stk. 8, 3. pkt., følger, at en ansøgning om opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 11) eller uddannelsestilknytningsordningen (§ 9 i, stk. 5), medmindre særlige grunde taler herimod, afvises, hvis ansøgningen indgives efter, at udlændingens opholdstilladelse efter særloven udløber.

Med forslaget ønsker Udlændinge- og Integrationsministeriet at give udlændinge, hvis opholdstilladelse efter særloven er udløbet, en måned til at indgive ansøgning om opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen og uddannelsestilknytningsordningen, hvis særlige grunde taler herfor.

Forslaget vil medføre, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration frem til og med den 31. december 2025 vil kunne tage en ansøgning om opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknytningsordningen og uddannelsestilknytningsordningen under behandling, selvom en udlændings opholdstilladelse efter særloven er udløbet, hvis særlige grunde taler herfor.

Særlige grunde, der kan begrunde, at Styrelsen for International Rekruttering og Integration tager ansøgningen om opholdstilladelse under behandling, selvom opholdstilladelsen efter særloven er udløbet, vil eksempelvis kunne være en kortere fristoverskridelse, der skyldes alvorlig sygdom, der kan dokumenteres. Det svarer til, hvad der gælder i dag.

UDKAST

En udlænding, der får taget en ansøgning om opholdstilladelse efter arbejdsmarkedstilknyningsordningen (§ 9 a, stk. 2, nr. 11) eller uddannelsestilknyningsordningen (§ 9 i, stk. 5) under behandling, har ret til at opholde sig her i landet og arbejde, mens Styrelsen for International Rekruttering og Integration behandler ansøgningen.

En udlænding, der får taget en ansøgning om opholdstilladelse efter uddannelsestilknyningsordningen (§ 9 i, stk. 5) under behandling, kan desuden påbegynde den uddannelse, der danner grundlag for ansøgningen om opholdstilladelse, ligesom udlændingen fortsat kan deltage i uddannelsen, såfremt vedkommende på ansøgningstidspunktet allerede er påbegyndt uddannelsen.

I forbindelse med forlængelse af lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., der blev vedtaget i Folketinget i april 2023, igangsatte Udlændingestyrelsen en vejledende indsats til udlændinge med opholdstilladelse efter særloven om vigtigheden af at indgive en ansøgning om opholdstilladelse efter andet grundlag inden udløbet af opholdstilladelsen efter særloven. Vejledningen er bl.a. sket ved fremsendelse af vejledningsbreve til udlændinge med opholdstilladelse efter særloven, der ikke også har opnået opholdstilladelse efter udlændingelovens bestemmelser om asyl. Udlændingestyrelsen har således foretaget en direkte vejledende indsats over for den persongruppe, der alene har en opholdstilladelse efter særloven, og udlændinge, der ud over opholdstilladelse efter særloven tillige har opnået opholdstilladelse efter udlændingeloven, der dog ikke er asyl.

Udlændingestyrelsen har på ny forud for ophævelsen af særloven igangsat en direkte vejledning rettet til udlændinge, der alene har en opholdstilladelse efter særloven, og udlændinge, der ud over opholdstilladelse efter særloven tillige har opnået opholdsgrundlag efter udlændingeloven, der dog ikke er asyl. Styrelsen har i den forbindelse oplyst om mulighederne for at ansøge om opholdstilladelse efter udlændingelovens regler, inden opholdstilladelsen efter særloven udløber. Vejledningen er bl.a. sket ved fremsendelse af vejledningsbreve til udlændinge med opholdstilladelse efter særloven, der ikke også har opnået opholdstilladelse efter udlændingelovens bestemmelser om asyl. Derudover er der generelt informeret om ophævelsen af særloven og konsekvenserne heraf på udlændingemyndighedernes hjemmeside www.nyidanmark.dk.

I perioden frem til den 1. december 2025 vil udlændinge, der har opholdstilladelse efter særloven, have mulighed for at søge om en ny opholdstilladelse efter udlændingelovens regler, herunder asyl eller efter en erhvervsordning, og således have mulighed for at skabe sig et andet opholdsgrundlag inden december 2025.

De foreslåede ændringer af knivloven, jf. lovforslaget § 3, nr. 1-2, vil alene finde anvendelse på handlinger, der er foretaget efter lovens ikrafttræden, jf. straffelovens § 3, stk. 1.

Det foreslåede § 23, stk. 3, jf. § 18 a (lovforslagets § 1, nr. 18), vil alene finde anvendelse på forhold begået efter lovens ikrafttræden, jf. straffelovens § 3, stk. 1.

Det foreslås endvidere i § 12, stk. 3, at lovens § 2, nr. 5, ikke finder anvendelse på afgørelser truffet i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 8, som påklages før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser vil de hidtil gældende regler i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1009 af 2. september 2024, som ændret senest ved lov nr. 636 af 10. juni 2025, finde anvendelse.

Det vil betyde, at den foreslåede ændring af udlændingelovens § 46 a, stk. 2, jf. lovforslagets § 2, nr. 5, ikke vil finde anvendelse på afgørelser truffet i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 8, før lovens ikrafttræden. Sådanne afgørelser vil frem mod lovens ikrafttræden således fortsat kunne påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

Der foreslås derudover i § 12, stk. 4, at lovens § 2, nr. 7, ikke finder anvendelse på afgørelser, som påklages før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser vil de hidtil gældende regler i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1009 af 2. september 2024, som ændret senest ved lov nr. 636 af 10. juni 2025, finde anvendelse.

Det vil betyde, at den foreslåede ændring af udlændingelovens § 53 a, stk. 1, jf. lovforslagets § 2, nr. 7, ikke vil finde anvendelse på afgørelser truffet i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 10, før lovens ikrafttræden. Sådanne afgørelser vil frem mod lovens ikrafttræden således fortsat kunne påklages til udlændinge- og integrationsministeren.

UDKAST

Det foreslås, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Baggrunden er, at knivloven, integrationsloven, lov om integrationsgrunduddannelse (igu), repatrieringsloven, danskuddannelsesloven, lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, lov om erhvervsuddannelser, dagtilbudsloven og serviceloven, der foreslås ændret ved lovforslagets §§ 3-11, ikke gælder for Færøerne og Grønland og ikke kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland ved kongelig anordning. Der henvises til § 10 i knivloven, § 68 i integrationsloven, § 20 i lov om integrationsgrunduddannelse (igu), § 19 i repatrieringsloven, § 22 i danskuddannelsesloven, § 41 i lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelser, § 71 i lov om erhvervsuddannelser, § 111 i dagtilbudsloven og § 196 i serviceloven.

Efter hjemrejselovens § 31 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, men lovens §§ 1-23 og 25 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger, og lovens § 28 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger.

Efter udlændingelovens § 66 gælder loven ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for disse landsdele med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Det foreslås, at lovforslagets §§ 1 og 2 ved kongelig anordning helt eller delvist kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. Bestemmelserne kan sættes i kraft på forskellige tidspunkter.

Det betyder, at de foreslåede ændringer af hjemrejseloven, jf. lovforslagets § 1, samt de foreslåede ændringer af udlændingeloven, jf. lovforslagets § 2, helt eller delvist vil kunne sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og grønlandske forhold tilsiger.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse være muligt på forskellige tidspunkter at sætte de forskellige bestemmelser i kraft.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1 I hjemrejseloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1014 af 27. august 2024, som ændret ved § 2 i lov nr. 1191 af 8. juni 2021, § 2 i lov nr. 1700 af 30. december 2024 og § 21 i lov nr. 1702 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:
§ 1. En udlænding, der efter reglerne i udlændingelovens kapitel 1 og 3-5 a eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, ikke har ret til at opholde sig her i landet, har pligt til at udrejse. <i>Stk. 2-5. ---</i>	1. I § 1, stk. 1, udgår »eller efter reglerne i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.,«.
	2. Efter § 1 a indsættes: »§ 1 b. Denne lov finder tilsvarende anvendelse for en udlænding, der overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a i det omfang, udlændingen hører under Hjemrejsestyrelsens kompetence.
§ 8. --- <i>Stk. 2.</i> Hjemrejsestøtte efter stk. 1 kan ydes til følgende udlændinge: 1-4) ---	3. § 8, stk. 2, nr. 5 og nr. 6, ophæves.

UDKAST

5) En udlænding, der opholder sig her i landet, og som har fået sin opholdstilladelse inddraget efter § 8, stk. 1, nr. 1, i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. 6) En udlænding, der opholder sig her i landet, og som har fået opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., og som indgiver ansøgning om hjemrejsestøtte inden udløbet af den midlertidige opholdstilladelse, dog tidligst 2 måneder før tilladelsen efter sit indhold udløber. <i>Stk. 3. ---</i> <i>Stk. 4.</i> Der kan endvidere ikke gives hjemrejsestøtte efter stk. 1 til 1-4) --- 5) udlændinge, der er dømt efter straffelovens kapitel 12 eller 13, 6) udlændinge, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, og 7) udlændinge, der er udelukket efter § 4, stk. 1, nr. 1 eller 2, i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. <i>Stk. 5-6. ---</i>	4. I § 8, <i>stk. 4, nr. 5</i>, ændres »eller 13,« til: »eller 13, og«, i <i>nr. 6</i> udgår »og«, og <i>nr. 7</i>, ophæves.
§ 11. Med henblik på at sikre udlændingens tilstedeværelse i forbindelse med iværksættelse af en afgørelse om afvisning, udvisning, overførsel eller udsendelse kan	5. I § 11, <i>stk. 1</i>, indsættes efter »udsendelse«: » samt ved modtagelse af en udlænding, som overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a,«.

UDKAST

Hjemrejsestyrelsen eller politiet bestemme, at udlændingen skal 1) deponere sit pas, anden rejselegitimation og billet, 2) tage ophold efter nærmere bestemmelse og 3) give møde på nærmere angivne tidspunkter. <i>Stk. 2. (...)</i>	
§ 12 Hjemrejsestyrelsen eller politiet kan, hvis det skønnes hensigtsmæssigt for at sikre en udlændings tilstedeværelse eller medvirken til udrejse, bestemme, at udlændingen skal give møde på nærmere angivne tidspunkter i følgende tilfælde: 1-4) --- <i>Stk. 2. ---</i> <i>Stk. 3.</i> En udlænding, der er udvist ved endelig dom efter udlændingelovens §§ 22-24, og som ikke er varetægtsfængslet efter § 14, skal give møde på nærmere angivne tidspunkter med henblik på at sikre en effektiv fuldbyrdelse af bestemmelsen om udvisning, medmindre særlige grunde taler derimod. <i>Stk. 4.</i> En udlænding, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, eller en udlænding, som er udvist efter udlændingelovens § 25, skal give møde på nærmere angivne tidspunkter med henblik på at sikre en effektiv gennemførelse af udrejsen eller udsendelsen, medmindre særlige grunde taler derimod.	6. I § 12, <i>stk. 1</i>, ændres »en udlændings« til: »udlændingens«. 7. I § 12, <i>stk. 3</i>, ændres »der« til: »som«. 8. I § 12, <i>stk. 4</i>, ændres »gennemførelse af udrejsen eller udsendelsen« til: »fuldbyrdelse af bestemmelsen om bortfald eller udvisning«.

-	9. Efter § 13 indsættes før overskriften før § 14: <i>»Forbud mod at føre motorkøretøj«</i> § 13 a. Følgende udlændinge uden lovligt ophold må ikke føre et motorkøretøj: 6) En udlænding, der ikke medvirker, eller tidligere ikke har medvirket til sin udrejse, jf. § 3, stk. 1. 7) En udlænding, der har fået afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, men ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31, eller udlændingens opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, er bortfaldet, jf. udlændingelovens § 26 c, eller udlændingelovens § 21 b, stk. 1, men udlændingen ikke kan udsendes af landet, jf. udlændingelovens § 31. 8) En udlænding, der er udvist ved endelig dom efter udlændingelovens §§ 22 eller 23. 9) En udlænding, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1. 10) En udlænding, der er udvist efter udlændingelovens § 25.«
---	---

UDKAST

	<i>Stk. 2.</i> En udlænding omfattet af stk. 1 skal på forlangende udlevere et danskudstedt kørekort til Hjemrejsestyrelsen eller politiet. <i>Stk. 3.</i> Hjemrejsestyrelsen overleverer kørekort udleveret efter stk. 2 til politiet.
§ 16. <i>Stk. 1-4.</i> --- <i>Stk. 5.</i> Med henblik på at sikre muligheden for afvisning eller overførsel efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a kan politiet bestemme, at der skal ske frihedsberøvelse, hvis der er en væsentlig risiko for, at den pågældende forsvinder, og de i §§ 11 og 12 nævnte foranstaltninger for at sikre den pågældendes tilstedeværelse ikke er tilstrækkelige. <i>Stk. 6-11.</i> ---	10. I § 16, stk. 5, indsættes som 2. pkt.: »En udlænding, der ved overførsel til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a, har ret til at opholde sig her i landet, kan frihedsberøves efter 1. pkt., for at sikre overdragelse af den pågældende til Udlændingestyrelsen med henblik på den videre behandling af asylsagen i medfør af udlændingeloven.«
-	11. <i>Overskriften før § 18 affattes således:</i> <i>»Beslaglæggelse af dokumenter, genstande og aktiver samt konfiskation af motorkøretøjer«</i>
§ 18. Dokumenter og genstande, der må antages at være af betydning for at fastslå en udlændings identitet eller tilknytning til andre lande, eller som i øvrigt må antages at være af betydning for sagens oplysning, kan tages i bevaring, hvis det skønnes nødvendigt med henblik på udsendelse af en udlænding. Hjemrejsestyrelsen eller den myndighed, som Hjemrejsestyrelsen anmoder herom, kan udlæse oplysninger fra	12. I § 18, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »en udlænding«: » eller i forbindelse med modtagelse af en udlænding, som overføres her til landet efter reglerne i udlændingelovens kapitel 5 a.«.

UDKAST

genstande, der er taget i bevaring i medfør af 1. pkt. <i>Stk. 2.</i> Retsplejelovens kapitel 72 og 73 og reglerne om beslaglæggelse i retsplejelovens kapitel 74 finder anvendelse i samme omfang som i sager, der angår forbrydelser, der kan medføre fængselsstraf.	13. I § 18 indsættes efter stk. 1, som nyt stykke: »<i>Stk. 2.</i> Endvidere kan aktiver, der kan anvendes til dækning af de i udlændingelovens § 42 a, stk. 4, 1. pkt., nævnte udgifter, tages i bevaring på vegne af Udlændingestyrelsen. Ved beslaglæggelse af aktiver finder reglerne i retsplejelovens §§ 509-516 tilsvarende anvendelse, dog således at aktiver af en værdi af indtil 10.000 kr. og aktiver, som har en særlig personlig betydning for den pågældende, ikke tages i bevaring.« Stk. 2 bliver herefter stk. 3.
-	14. Efter § 18 indsættes i <i>kapitel 9</i>: »§ 18 a. Der skal ske konfiskation af et motorkøretøj, hvis ejeren har gjort sig skyldig i overtrædelse af § 13 a, selvom køretøjet ikke er anvendt ved overtrædelsen. <i>Stk. 2.</i> I øvrigt gælder straffelovens regler om konfiskation.«
§ 21. Afgørelser efter denne lov træffes af Hjemrejsestyrelsen, jf. dog stk. 2-7. <i>Stk. 2-5.</i> --- <i>Stk. 6.</i> Afgørelser om beslaglæggelse af genstande efter § 18 træffes af vedkommende politidirektør. <i>Stk. 7-8.</i> ---	15. I § 21, <i>stk. 6</i>, ændres »om beslaglæggelse af genstande efter § 18«: til »efter § 18 kan også«.
§ 22. --- <i>Stk. 2.</i> --- <i>Stk. 3.</i> Hjemrejsestyrelsens afgørelser efter §§ 3 og 4, § 5, stk. 3, § 7, § 7 a, § 8, stk. 2, nr. 1 og 6, § 9, stk. 2, 2. pkt., og § 13, stk. 1, 2 og 4, kan ikke påklages.	17. I § 22, <i>stk. 3</i>, udgår »og 6«.

UDKAST

<i>Stk. 4-6. ---</i> <i>Stk. 7. Politidirektørens afgørelser efter § 18 kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren.</i> <i>Stk. 8 ---</i>	18. § 22, stk. 7, affattes således: »Politidirektørens og Hjemrejsestyrelsens afgørelser efter § 18, kan påklages til Udlændingenævnet, såfremt afgørelserne ikke kan indbringes for domstolene.«.
§ 23. --- <i>Stk. 1-2. ---</i>	19. I § 23 indsættes som stk. 3: »Stk. 3. Overtrædelse af føreforbuddet efter § 13 a straffes med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 1 år og 6 måneder.
	§ 2 I udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1009 af 2. september 2024, som ændret bl.a. ved lov nr. 1656 af 30. december 2024, i lov nr. 1700 af 30. december 2024 og som seneste ændret ved nr. 636 af 10. juni 2025, foretages følgende ændringer:
§ 9 a. --- <i>Stk. 2. Der kan gives opholdstilladelse til en udlænding,</i> <i>1-10) ---</i> <i>11) hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 b-9 e eller 9 m, efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bi-</i>	1. I § 9 a, stk. 2, nr. 11, udgår », efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.,«.

stået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, nægtes forlænget eller inddrages eller hvis opholdsret efter EU-reglerne konstateres ophørt, når udlændingen er i et fast ansættelsesforhold, der har haft en varighed af mindst 2 år

12-14) ---

Stk. 3-5. ---

Stk. 6. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 11 og 12, kan kun indgives af en udlænding, der opholder sig lovligt her i landet. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 11, afvises, når ansøgningen indgives senere end 7 dage efter at der i 1. eller 2. instans er truffet afgørelse om nægtelse af forlængelse eller om inddragelse af udlændingens opholdstilladelse eller om konstatering af ophør af opholdsret efter EU-reglerne, medmindre særlige grunde taler herimod. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 11, jf. stk. 30, der indgives, efter at udlændingens opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, er udløbet, afvises, medmindre særlige grunde taler herimod. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 11, afvises, hvis opholdsretten efter EU-reglerne er konstateret ophørt

2. I § 9 a, stk. 6, 3. pkt., og stk. 30, udgår »efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller«.

UDKAST

grundet hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed eller misbrug af rettigheder. En udlænding, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 11, i overensstemmelse med 1.-3. pkt., må opholde sig her i landet og arbejde, i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 11. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 2, nr. 12, der indgives efter udløbet af opholdstilladelsen meddelt efter nr. 11 eller 12 eller stk. 24, afvises. <i>Stk. 7-29. ---</i> <i>Stk. 30.</i> Stk. 2, nr. 11, finder tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, udløber og for udlændinge, hvis opholdstilladelse på baggrund af familiemæssig tilknytning til en udlandsdanske, jf. § 9 m, stk. 2, i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1117 af 2. oktober 2017, nægtes forlænget eller inddrages. <i>Stk. 31-36. ---</i>	
§ 9 i. --- <i>Stk. 2-4. ---</i> <i>Stk. 5.</i> Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis opholdstilladelse efter §§ 7-9 eller 9 b, § 9 c, stk. 1 eller 2, eller §§ 9 d, 9 e, 9 m eller 9 n, efter	3. I § 9 i, stk. 5, 1. pkt. udgår », efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.,«.

lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, nægtes forlænget eller inddrages, eller hvis opholdsret efter EU-reglerne konstateres ophørt, når udlændingen på tidspunktet for afgørelsen er optaget på en fuldtidsuddannelse, der på ansøgningstidspunktet fører til, at udlændingen efter endt uddannelse kan varetage en arbejdsfunktion, der kan danne grundlag for meddelelse af opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 1 eller 2. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for udlændinge, hvis opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, udløber.

Stk. 6-7.

Stk. 8. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 5 og 6 kan kun indgives af en udlænding, der opholder sig lovligt her i landet. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 5, 1. pkt., afvises, når ansøgningen indgives, senere end 7 dage efter at der i 1. eller 2. instans er truffet afgørelse om nægtelse af forlængelse eller om inddragelse af udlændingens opholdstilladelse eller om konstatering af ophør af opholdsret efter EU-reglerne, medmindre særlige

4. I § 9 i, *stk. 5, 2. pkt.*, og *stk. 8, 3. pkt.*, udgår »efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller«.

grunde taler herimod. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 5, 2. pkt., der indgives, efter at udlændingens opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, er udløbet, afvises, medmindre særlige grunde taler herimod. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 5 afvises, hvis opholdsretten efter EU-reglerne er konstateret ophørt grundet hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed eller misbrug af rettigheder. En udlænding, der har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 5 i overensstemmelse med 1.-3. pkt., må opholde sig her i landet og arbejde, i tiden indtil der er taget stilling til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter stk. 5. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 6, der indgives efter udløbet af opholdstilladelsen meddelt efter stk. 5 eller 6, afvises, medmindre særlige grunde taler herimod. <i>Stk. 9-18. ---</i>	
§ 46 a. Udlændingestyrelsens, Hjemrejsestyrelsens og Styrelsen for International Rekruttering og Integrations afgørelser efter denne lov kan påklages til Udlændingenævnet, jf. dog stk. 4, 6 og 8 og § 53 a.	5. I § 46 a, stk. 2, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer: »5) Politidirektørens afgørelser efter § 40, stk. 8 og 9, og Udlændingestyrelsens afgørelser efter § 40, stk. 9, såfremt afgørelserne ikke kan indbringes for domstolene.«.

UDKAST

<i>Stk. 2.</i> Udlændingenævnet kan endvidere behandle klager over: 1) (...) 2) (...) 3) (...) 4) (...) <i>Stk. 3-9 ---</i>	
§ 48. <i>Stk. 1-2. (...)</i> <i>Stk. 3.</i> Afgørelser efter § 40, stk. 9 og 10, træffes af vedkommende politidirektør. Afgørelser om, at dokumenter eller genstande og aktiver, der kan anvendes til dækning af de i § 42 a, stk. 4, 1. pkt., nævnte udgifter, tages i bevaring, jf. § 40, stk. 9, kan endvidere træffes af Udlændingestyrelsen. De afgørelser, der er nævnt i 1. og 2. pkt., kan påklages til udlændinge- og integrationsministeren. <i>Stk. 4-5. (...)</i>	6. § 48, stk. 3, affattes således: »Afgørelser efter § 40, stk. 8 og 9, træffes af vedkommende politidirektør. Afgørelser efter § 40, stk. 9, kan endvidere træffes af Udlændingestyrelsen.«.
§ 53 a. For Flygtningenævnet kan indbringes klager over afgørelser, som Udlændingestyrelsen har truffet om følgende spørgsmål, jf. dog § 53 b, stk. 1: 1) (...) 2) (...) 3) (...) 4) (...) 5) (...) 6) (...) 7) (...) 8) (...) <i>Stk. 2-4 ---</i>	7. I § 53 a, stk. 1, indsættes efter nr. 8 som nyt nummer: »9) Bortfald efter § 40, stk. 10.«.

UDKAST

	§ 3 I lov om knive og blankvåben m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 939 af 20. juli 2024, foretages følgende ændringer:
§ 1. Knive og blankvåben m.v. må ikke bæres eller besiddes på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lign., medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse eller til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.	1. I § 1 indsættes efter »offentligt tilgængelige steder,«: »indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5,«.
§ 7. --- <i>Stk. 2.</i> Ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af § 1 skal det særlig anses for skærpende, at gerningspersonen flere gange tidligere er straffet for overtrædelse af § 1. Tilsvarende gælder i tilfælde, hvor overtrædelsen af § 1 begås under skærpende omstændigheder af en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, § 119 b eller §§ 123, 216, 237, 243-246, 266 eller 288, eller hvor kniven eller blankvåbnet m.v. ved overtrædelsen af § 1 besiddes på ungdomsskoler, på uddannelsesinstitutioner, i ungdomsklubber og i den offentlige transport. <i>Stk. 3-4. ---</i>	2. I § 7, <i>stk. 2, 2. pkt.</i>, indsættes efter »besiddes«: »på indkvarteringssteder for udlændinge, jf. udlændingelovens § 42 a, stk. 5,«.
	§ 4 I integrationsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1146 af 22. juni 2020,

UDKAST

	som ændret bl.a. ved § 21 i lov nr. 2055 af 16. november 2021, § 35 i lov nr. 324 af 16. marts 2022 og senest ved § 45 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:
§ 2. --- <i>Stk. 2.</i> Ved en flygtning forstås i denne lov 1-3) --- 4) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 e, 5) en udlænding med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. 11, eller 6) --- <i>Stk. 3-8. ---</i>	1. I § 2, <i>stk. 2, nr. 4</i>, indsættes efter »udlændingelovens § 9 e,«: »eller«, og § 2, <i>stk. 2, nr. 5</i>, ophæves. Nr. 6 bliver herefter nr. 5.
	§ 5 I lov nr. 623 af 8. juni 2016 om integrationsgrunduddannelse (igu), som ændret bl.a. ved lov nr. 916 af 21. juni 2022 og senest ved § 10 i lov nr. 630 af 11. juni 2024, foretages følgende ændringer:
§ 2. Ved en flygtning forstås i denne lov 1-3) --- 4) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, <i>stk. 2</i>, 5) en udlænding med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, eller 6) en udlænding med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i	1. I § 2, <i>stk. 1, nr. 4</i>, indsættes efter »udlændingelovens § 9 c, <i>stk. 2</i>,«: »eller«. 2. I § 2, <i>stk. 1, nr. 5</i>, ændres »Ukraine, eller« til: »Ukraine.«, og § 2, <i>stk. 1, nr. 6</i>, ophæves.

UDKAST

Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v <i>Stk. 2. ---</i>	
	§ 6 I repatrieringsloven, jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1021 af 27. august 2024, som ændret ved § 1 i lov nr. 1190 af 8. juni 2021, § 1 i lov nr. 414 af 23. april 2024 og § 25 i lov nr. 1655 af 30. december 2024, fo- retages følgende ændring:
§ 3. Loven gælder for flygtninge m.v., familiesammenførte udlændinge til flygtninge m.v., andre fa- miliesammenførte udlændinge, jf. stk. 2-4, og danske statsborgere med dobbelt statsborgerskab, der i forbindelse med repatriering løses fra deres danske statsborger- skab. Loven omfatter endvidere ud- lændinge, som er meddelt opholds- tilladelse i Danmark efter regler, som gjaldt før udlændingeloven af 1983, jf. lov nr. 226 af 8. juni 1983, eller som er født her i landet som efterkommere af disse, samt udlæn- dinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. <i>Stk. 2-6.</i>	1. I § 3, <i>stk. 1, 2. pkt.</i>, udgår », samt udlændinge med opholdstilladelse efter lov om midlertidig op- holdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v«.
	§ 7 I danskuddannelsesloven jf. lovbe- kendtgørelse nr. 1372 af 22. sep- tember 2022, som ændret ved § 2 i lov nr. 686 af 30. december 2024, § 4 i lov nr. 1654 af 30. december

UDKAST

	2024 og § 46 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring
§ 2 c. Ved en integrationskursist (Ikursist¹⁴) forstås i denne lov en flygtning eller en familiesammenført udlænding til en flygtning, der henvises til danskuddannelse som led i et introduktionsprogram, jf. integrationslovens § 16, stk. 1 og 2, herunder 1-4) --- 5) en udlænding med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 e, 6) en udlænding med opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., eller 7) ---	1. I § 2 c, nr. 5, indsættes efter »udlændingelovens § 9 e,«: »eller«, og § 2 c, nr. 6, ophæves. Nr. 7 bliver herefter nr. 6.
	§ 8 I lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 145 af 14. februar 2024, som ændret ved § 2 i lov nr. 1355 af 29. november 2023, § 4 i lov nr. 635 af 11. juni 2024, § 3 i lov nr. 688 af 11. juni 2024, § 3 i lov nr. 1659 af 30. december 2024 og § 3 i lov nr. 1662 af 30. december 2024, foretages følgende ændringer:
§ 15. --- <i>Stk. 2-4.</i> --- <i>Stk. 5.</i> Udenlandske deltagere i erhvervsuddannelser kan kun indgå i beregningen efter stk. 2 og 3 og § 19, stk. 4, hvis de	

UDKAST

1-3) --- 4) er meddelt opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. 5-7) --- 8) har ansøgt om eller er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 5 eller 6, og de, inden de blev meddelt opholdstilladelse efter disse bestemmelser, var omfattet af nr. 1-7.	1. § 15, stk. 5, nr. 4, ophæves. Nr. 5, 6, 7 og 8 bliver herefter nr. 4, 5, 6 og 7. 2. I § 15, stk. 5, nr. 8, der bliver nr. 7, ændres »nr. 1-7« til: »nr. 1-6«.
	§ 9 I lov om erhvervsuddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 961 af 16. august 2024, som ændret ved § 1 i lov nr. 2152 af 27. november 2021, § 2 i lov nr. 1659 af 30. december 2024 og § 7 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændringer:
§ 19. --- <i>Stk. 2.</i> Udenlandske elever og lærlinge kan kun indgå i beregningen efter stk. 1, hvis 1-3) --- 4) de er meddelt opholdstilladelse efter lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., 5-7) --- 8) de har ansøgt om eller er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 i, stk. 5 eller 6, og de, inden de blev meddelt opholdstilladelse efter disse bestemmelser, var omfattet af nr. 1-7.	1. § 19, stk. 2, nr. 4, ophæves. Nr. 5, 6, 7 og 8 bliver herefter nr. 4, 5, 6 og 7. 2. I § 19, stk. 2, nr. 8, der bliver nr. 7, ændres »nr. 1-7« til: »nr. 1-6«.

UDKAST

Stk. 3-12. ---	
	§ 10 I dagtilbudsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 27. august 2024, som ændret senest ved lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:
§ 99. Staten afholder efter reglerne i stk. 2 udgifter til en udlænding, der har fået opholdstilladelse efter 1-8) --- 9) udlændingelovens § 9 e, 10) lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine, eller 11) lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. Stk. 2. ---	1. I § 99, stk. 1, nr. 9, ændres »§ 9 e,« til: »§ 9 e, eller«, i nr. 10 ændres »Ukraine, eller« til: »Ukraine.«, og nr. 11 ophæves.
	§ 11 I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 155 af 11. februar 2025, som ændret ved § 1 i lov nr. 1703 af 30. december 2024, § 1 i lov nr. 407 af 29. april 2025 og § 13 i lov nr. 469 af 14. maj 2025, foretages følgende ændring:
§ 181. Staten afholder efter reglerne i stk. 2 og 3 udgifter til en udlænding, der har fået opholdstilladelse efter 1-8) --- 9) udlændingelovens § 9 e 10) lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. eller	1. I § 181, stk. 1, nr. 9, ændres »§ 9 e« til: »§ 9 e, eller«, og § 181, stk. 1, nr. 10, ophæves. Nr. 11 bliver herefter nr. 10.

11) --- Stk. 2-3. ---	
	§ 12 <i>Stk. 1.</i> Loven træder i kraft den 1. januar 2026, jf. dog stk. 2-4. <i>Stk. 2.</i> Lovens § 1, nr. 1, 3, 4 og 17, § 2, nr. 1 og 3 og § 4-11, træder i kraft den 1. december 2025. <i>Stk. 3.</i> Lovens § 2, nr. 5, finder ikke anvendelse på afgørelser truffet i medfør af udlændingelovens § 40, stk. 8, som påklages før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder de hidtil gældende regler i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1009 af 2. september 2024, som ændret senest ved lov nr. 636 af 10. juni 2025, anvendelse. <i>Stk. 4.</i> Lovens § 2, nr. 7, finder ikke anvendelse på afgørelser, som påklages før lovens ikrafttræden. For sådanne afgørelser finder de hidtil gældende regler i udlændingeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1009 af 2. september 2024, som ændret senest ved lov nr. 636 af 10. juni 2025, anvendelse.
	§ 13 Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 1 og § 2 kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de ændringer, som henholdsvis de færøske og de grønlandske forhold tilsiger. De ændringer, der følger af § 1 og § 2, kan

UDKAST

	sættes i kraft på forskellige tidspunkter.
--	--